BİO TEKNO®

MÜŞTERİLERİNİZE ULAŞMANIN EN HIZLI, EN GÜVENİLİR YOLU

Toplu SMS

İnteraktif SMS

Mobil Uygulamalar

Mobil Pazarlama

Mobil CRM

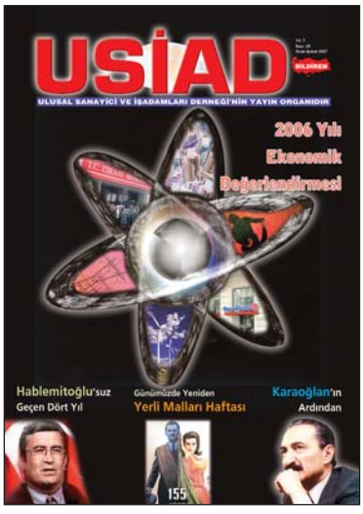
BIOTEKNO

Bütünleşik İş Operatörü Teknolojik Çözümler Ltd. Şti.

Kayışdağı Mah. Hilal Sok. No:42 Kadıköy / İstanbul

Tel : 0 216 415 33 96
Fax : 0 216 415 33 98
Email : biotekno@biotekno.biz
Web : www.biotekno.biz

Değerleri Beraber Yaratalım

Yıl: 7 Sayı: 26 ■ Ocak - Şubat 2007
Dergimiz iki ayda bir yayımlanmaktadır
Yaygın süreli yayın
ULUSAL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI
DERNEĞİ ADINA SAHİBİ:
Fevzi DURGUN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Samim UYKUSEVEN

Dernek Müdürü
Pertev CENGİZ

Genel Yayın Danışmanı
Azmi KARAVELİ

Editör
Oktay GÜNEY

Görsel Yönetmen
Okay LAFÇIOĞLU

Bildiren Yönetim Yeri:
USİAD Genel Merkez:
Büyükdere Cad. Oya Sok.
Devran Apt. No: 2-1 Kat: 7 D: 13
34394 Mecidiyeköy-İSTANBUL
Tel: (0 212) 217 36 48 - 217 36 50
Faks: (0 212) 217 36 33
e-posta: bilgi@usiad.net
bildirendergisi@usiad.net
www.usiad.net

Danışma Kurulu:
(Alfabetik Sırayla)
Prof. Dr. Alpaslan Işıklı
Yrd. Doç. Barış Doster
Doç. Dr. Emin Gürses
Prof. Dr. Eren Omay
Prof. Dr. Erol Manisalı
Prof. Dr. Gülten Kazgan
Doç. Dr. İ. Yaşar Hacısalihoğlu
Mete Akyol
Murteza Çelikel
Şefik Soyuyüce
Prof. Dr. Şükrü Sina Gürel

Prof. Dr. İ. Reşat Özkan
Dr. Necip Hablemitoğlu
Cevdet İnci

Onursal Başkan
Kemal Özden

USİAD Ankara Şube:
Atatürk Bulvarı No: 175/21 Bakanlıklar
Tel-Faks: (0 312) 419 44 79

USİAD Denizli Şube:
Saltak Cad. No: 29 K: 6
Tel-Faks: (0 258) 264 27 28

USİAD İzmir Girişim Kurulu:
5709 Sk. No: 37 Karabağlar
Tel ve Faks: (0 232) 253 10 08
e-posta: tbayır@as-el.com.tr

Ofset Hazırlık ve Baskı:
Dünya Yayıncılık A.Ş.
(0 212) 440 24 24

Dergimize gönderilecek yazılar e-posta ile
iki sayfayı geçmeyecek şekilde gönderilmelidir.
Yazılardan yazarlar, reklamlardan firmalar sorumludur.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

6
KAPAK
TÜRKİYE'NİN 2006 YILI EKONOMİK DEĞERLENDİRMESİ

25
DERNEKTEN
ÜMİT ÜLGEN'İN İLK KİTABI "ULUSAL BAKIŞ"

29
DERNEKTEN
HAYRETTİN KARACA'DAN MEKTUP

27
BİLDİREN
UFUK SAKA: YABANCI SERMAYE AT OYNATIYOR

32
DERNEKTEN
KAZIM ARSLAN: DENİZLİ GENELİNDE DURGUNLUK VAR

20
DERNEKTEN
CUMHURİYET BAYRAMINI COŞKUYLA KUTLADIK

İÇİNDEKİLER

30
DERNEKTEN
YERLİ MALLAR HAFTASI

44
ANMA
ŞENGÜL HABLEMİTOĞLU: NECİP HABLEMİTOĞLU'SUZ GEÇEN DÖRT YIL

36
YERLİ MALI
YERLİ MALI TUTUM HAFTALARI YENİDEN VE GÜNÜMÜZ ŞARTLARINA UYARLANARAK BAŞLATILMALI

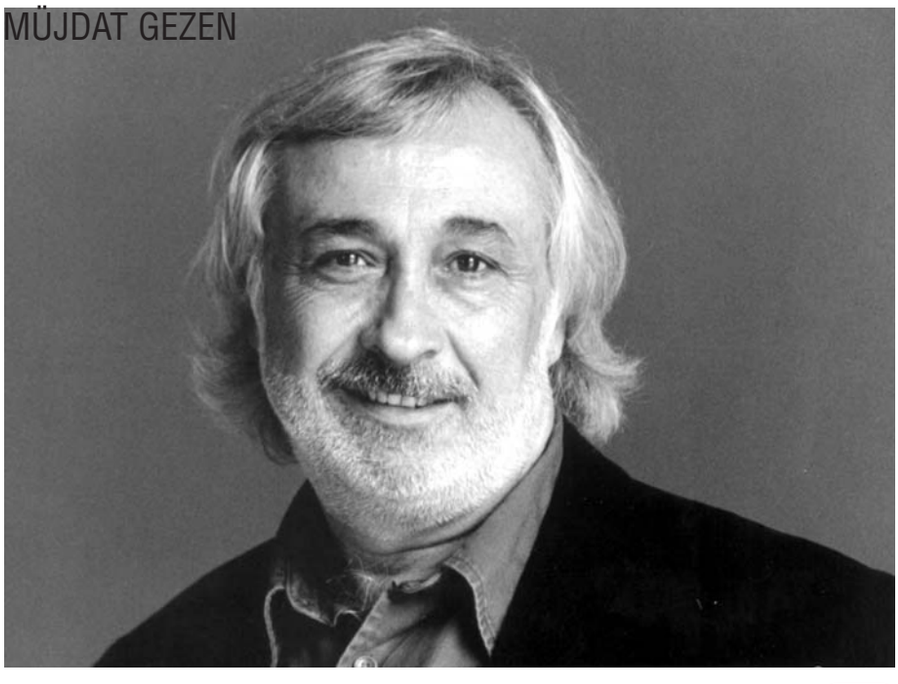
52
BİZ BİZE
ISI SEKTÖRÜNDE 20 YILLIK DENEYİM: PETEK İNŞAAT

57
INTERNET
HAKİMİYET-İ MİLLİYE: MUSTAFA KEMAL'İN KALEMİ

54
KÜLTÜR-SANAT
BİR BÜYÜK USTA MÜJDAT GEZEN

ANMA
HALKLA BİRLİKTE ECEVİT
42

Saygıyla Anıyoruz...

YARIN

Birşeyler olacak yarın,
duruşundan belli
kırdaki atların,
bulutların koşuşundan belli,
kazışından köstebeklerin toprağı.

❄❄❄

Karıncaların telâşından belli,
birşeyler olacak yarın,
belki bir tomurcuk,
belki bir ağacın düşen yaprağı,
belki de bir çocuk.

❄❄❄

Pek o kadar göremesek de uzağı,
kuşların uçuşundan belli,
birşeyler olacak yarın,
öbür günden önemsiz,
yarından önemli...

BÜLENT ECEVİT

fevzi.durgun@usiad.net

Başkan'dan Sizlere

Mutlu Bir Yıl Dileğiyle...

Ekonomik ve siyasi açılardan çok yoğun geçen bir yılın son günleri de aynı yoğunlukta yaşandı. Ekonomik açıdan bir eğik düzlem üzerinde tam bağımlılığa doğru kayan Türkiye'nin ulusal değerlere inanmış sanayici ve işadamları olarak kaygılarımız artıyor.

Yabancılar tarafından adeta ele geçirilen bankacılık alanındaki bağımlılığımızın orta ve uzun vadede ortaya çıkacak olumsuz sonuçlarını görebiliyor ve büyük rahatsızlık duyuyoruz. AB süreci ve bağlantılı olarak Kıbrıs'ta gelinen nokta, bugüne kadar savunduklarımızın ne denli doğru ve ülkemizin yararına olduğunu ortaya koymasına rağmen, gelişmelerden büyük kaygı duyuyoruz.

Mevcut politikaların önümüze koyduğu bu tablo mutlaka değiştirilecektir. Ancak bugüne kadar bir gelenek, nezaket çerçevesinde ve diyalog içinde ilişkileri süregelmiş Cumhuriyetin kurum ve kuruluşlarının yıpratılma ve etkisizleştirilme çabasının yaratacağı hasarı gidermek çok zor olacaktır. Bu nedenle bu sürecin bir an önce durdurulmasının ülkemizin geleceği için hayati önem taşıdığına inanıyoruz. Ulusal güvenliğimizi ilgilendiren temel konularda alınan kararların, ilgili kişi ve kurumlara bilgi dahi verilmeden açıklanması çok tehlikeli sonuçlar yaratabilecek manevralardır. Bu amacı belli manevraların gerilimin bir kat daha tırmanmasından başka hiçbir olumlu sonuç getirmediği görülmüştür.

Irak'taki gelişmeler, geri adım atılan kırmızı çizgilerimizin ne denli doğru ve gerekli olduğunu ortaya çıkartan bir sürece girmiştir. Son örnekte olduğu gibi Banu Avar ve daha binlerce ulusalcı, yurtsever, laik ve çağdaş aydın bürokrat, teknokratın bilgi ve birikimlerini ortaya koymaları engellenmiştir.

İç ve dış politikada daha önceden saptanmış reçete çözümlerin dışında görüş ve düşünce üreten tüm kişi, kurum ve kuruluşların sesleri kısılmış ve bu kişiler hızla görevlerinden uzaklaştırılmıştır.

Cumhurbaşkanlığı makamı Cumhuriyet tarihinde ilk kez bu denli yoğun ve çirkin bir saldırı altında kalmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin temsil edildiği en üst seviye olan bu makamın saygınlığının korunması tüm vatandaşların görev ve sorumluluğu olmalıdır. Yeni Cumhurbaşkanının, yeni oluşacak meclis tarafından seçilmesi, gelecek dönemin Çankaya tartışmalarından uzak olması açısından büyük önem taşımaktadır.

Hükümetin de açıkça itiraf ettiği gibi; kayıtdışı ekonominin kayıt altına alınması gibi hayati bir konuda hiçbir başarı sağlanamamış, cari açığın artarak ekonomimizin saatli bombası olmaya devam etmesi önlenememiştir. Diğer taraftan Merkez Bankası da dövizdeki artışa hazırlık yapılması gerektiğini üstü kapalı bir şekilde açıklamak durumunda kalmıştır. Ekonomik durum bu denli belirsizlik ve bıçak sırtı dengede iken yaratılacak siyasi gerilimlerin faturasının tüm ülke için çok ağır olacağını artık tüm kesimler ifade etmektedir. Cumhurbaşkanlığı seçimi de dahil olmak üzere önümüzde çok duyarlı ve sağduyulu davranılması ve aynı oranda da kararlı olunması gereken çok ciddi bir süreç vardır.

Cumhuriyetin kurumlarına ve temel ilkelerine karşı yapılan taciz ve saldırıların boyutları artık şüphe duyulmaması ve kararsızlık gösterilmemesi gereken bir noktaya ulaşmıştır. Çözüm mutlaka Meclis çatısı altında ve demokrasi kuralları içinde aranmalıdır. Ulusal iradenin temsilcilerinin bu iradenin teslim edileceği bir ortamda yer almaktansa, sine-i millete dönme kararının yaratacağı ortamın sorumlusu bu gerginliği tırmandıran kesimler olacaktır.

Demokrasinin kendini savunma refleksinin en etkili şekilde ortaya çıkacağı önümüzdeki dönemde ulusal birliğimize ve aydınlık geleceğimize duyarlı tüm kesimlerin sorumluluklarının gereğini yerine getireceklerine inanıyorum.

Size, tüm sevdiklerinize ve ülkemize bayram tadında günlerle dolu yeni bir yıl dileriz.

Selam ve saygılarımla.

Fevzi Durgun

Türkiye'nin 2006 Yılı Ekonomik Değerlendirmesi

Söyleşi: Oktay GÜNEY

Makro ekonomik verilerin görece iyileştiğinin iddia edildiği bir süreçten geçiyoruz. Cari açıktaki rekor, özelleştirmelerde yaşanan büyük sıkıntılar, yerli bankaların hızla yabancılara satılması gibi sorunlar 2006'ya damgasını vurdu. BİLDİREN, Ekonomiden Sorumlu Devlet Eski Bakanı Masum TÜRKER, Prof. Dr. Türkel MİNİBAŞ, Ekonomist-Köşe Yazarı Uğur CİVELEK ve Prof. Dr. Naci KEPKEP ile görüşerek geniş bir yıl sonu değerlendirme dosyası hazırladı.

Ekonomiden Sorumlu Devlet Eski Bakanı Masum TÜRKER

2001 yılında yaşanan büyük kriz öncesi döneme kıyasla 2006 yılında, genel görüntü açısından, Türk ekonomisinin daha iyi bir noktaya geldiğini söyleyebilir miyiz?

Masum TÜRKER: 2006 yılında koşullar, 2001 yılı krizini hazırlayan koşullara benzemektedir. Hatta 2006 yılının sonlarına doğru geldiğimiz bu günlerde, hem cari açıkta hem dış ticaret açığında gerek rakam olarak, gerekse yükselme eğilimi olarak Türkiye'nin 2001 krizinden daha derin bir temel krizle karşı karşıya olduğunu görüyoruz.

2001 krizinde en azından üretim ekonomisi çarkı dönüyordu; 2006 yılına geldiğimiz zaman Türkiye'de katma değer yaratan ve ulusal kaynakları değerlendiren, dolayısıyla istihdam yaratan üretim ekonomisi reel olarak gerilemiştir. Bunlar krizin de hazırlayıcısıdır. Çünkü Türkiye'de ara malların önemli bir bölümü ithalatla karşılanıyor. Ara mallar ithalatla karşılandığı zaman, bu durum ithalatın artış ivmesini sürekli tetikler, belli bir ihtiyacı katlayarak arttırır. Bu bağlamda baktığımız zaman Türkiye'de 2001 yılına kıyasla ortam bozulmuş durumda.

2001'e kıyasla bugün önemli farklılıklar var. 2001 yılına girildiği zaman 1994 yılından 2001 yılına kadar olmayan bankalar kanunu şu anda var. Sermaye yeterlilik oranlarındaki denetimin sıkı tutulması bir ölçüde finans sektörünü sağlam tutuyor. Ancak finans sektörünün taşıması gereken siyasi risk ve bu riskin tetikleyicisi durumunda olan kur riski reel sektörün sırtında. Bir kriz olasılığında reel sektörün çok büyük yaralar alması söz konusu olabilir.

Olası bir kriz 2001 krizinden

farklı olarak önce reel sektörde daha sonra finansal sektörde ortaya çıkacak. Yani krizin oluş biçimi tam tersi yönde gerçekleşecektir.

Türkel MİNİBAŞ: 2001 yılı ile 2006 yılı arasındaki farklılığı ortaya koyabilmek için 2001'in koşullarına iyi bakmak gerekiyor. 2006 yılından 2001'e bakarsak, 2006 yılını çok başarılıymış gibi görebiliriz. Zira kötü yıllarla karşılaştırma yaptığımızda başarıyı tarif etmek kolaydır. Ama 2006 yılını, örneğin 2005'le karşılaştırdığınızda, aynı şeyleri söylemeniz mümkün olmayacaktır.

Diğer bir deyişle, iç borç/dış borç/GSMH, cari işlemler açığı/GSMH, ihracatın dış borcu karşılama oranı gibi verileri dikkate almadan; sadece enflasyon oranındaki gerilemeden ve kapasite kullanım oranlarındaki kıpırdanmalardan hareket ederseniz iyimser olmak mümkün. Kaldı ki, 2001 kriz yılı olduğundan hangi yılla karşılaştırırsanız karşılaştırın fotograf hep iyi görünecektir. Örneğin, 2001'de GSYİH eksi

8'di. 2006'ya girerken ise % 5. İmalat sanayii de hızla büyüme trendine girmişti. Krizden üç yıl sonra yani 2004'te % 12, 2005'te de % 4 büyümüştü.

Oysa perşembenin gelişinin çarşambadan belli olması gibi… Ekonomik programın başlangıç yılı olan 2000'in ilk yarısı da yeni bir durgunluğun ekonomiyi kavrayacağına dair tüm sinyalleri veriyordu! Bunda programın düşük kur politikası üzerine oturmuş olmasının payı büyüktü. Zaten, ilk sinyallerden sonra çok beklemek de gerekmedi, 2000 Kasım ve 2001 Şubat'ında ard arda gelen dalgalar ekonomiyi iyice sarsmıştı. Dönemin hükümetinin krize müdahale etmemesi krizin yaygınlaşmasına neden olmuştu. Daha da garibi Kemal Derviş'in krize karşı bir kurtarıcı gibi sunulmasıydı ki, Derviş bir yılı aşkın bir zamanda ABD ile Türkiye arasında mekik dokumasına rağmen somut bir model ortaya koymadı. Aksine, krizin daha da yaygınlaşmasına neden oldu. Oysa bu süre içinde alınacak birkaç kısa vadeli önlemle krizin önü alınabilirdi, ama önlemler paketi bilinçli olarak geciktirildi. Süre arttıkça üretici ve tüketicinin yılgınlığı da arttı ve "ne olursa olsun bizi kurtaracak yeni bir mekanizma yaratılsın" istedi oluşturuldu. Böylelikle enerjiden tarıma, sosyal güvenlikten kamu yönetimine kadar uzanan yapısal reformların toplumsal muhalefetle karşılaşmadan yürürlüğe girmesinin koşulları hazırlanmış oldu. Dolayısıyla, başarısızmış gibi görünen 2001 yılı aslında kapitalist sistemin Türkiye'nin küresel sermayeye-reformlar üzerinden- kapılarını açması için yaptığı dayatmaları kolaylaştırdığı bir yıl olmuştur.

Bu tabloyu milat gibi alıp 2006'yla karşılaştırmaya kalkarsanız, 2006'yı günlük güneşlik görürsünüz. Oysa 2006'ya geldiğimizde enerji ve hammadde fiyatları yükselmiş, petrolün varil fiyatı tırmanmaya başlamıştı. Uluslararası raporlar Türkiye gibi ülkelere aktarılan fonların azalacağını haber veriyordu. Krizin gece çıkıp sabaha biteceğini sananlar için bu gelişmelerin bir anlamı yoktu ama… Cari açığı ulusal gelirinin % 6'sına ulaşmış, kısa vadeli fon girişlerine bel bağlamış bir ülkenin bu tür gelişmeleri ciddi birer uyarı olarak algılaması gerektiğini düşünüyorum.

Daha açık konuşursak: Ekonomik büyüme ve döviz rezervlerindeki artışın kısa vadeli dış fon girişleriyle beslendiğini görmek zorundayız. Çünkü büyümenin ve döviz rezervlerindeki artışın devamı kısa vadeli fonların sürdürülebilirliğine bağlı. Kısa vadeli fonların adres değiştirmemesi de reel faizlerdeki gerilemenin düşük tutulmasına!

Öte yandan 2006 yılında enflasyonun düştüğü, ihracatın rekorlar kırdığı bir tabloyla karşılaşıyoruz. Ne var ki programın enflasyonun aşağı çekilmesini birincil öncelik olarak belirlerken asla fiyat istikrarından söz etmediğinin de ayırdında olmakta yarar var. Dolayısıyla enflasyonun aşağıya çekilmesini bir başarı olarak görmemek gerekiyor. Özellikle ücret ve maaş artışlarının sınırlı, dar ve sabit gelirlilerin ekonominin yükünü ağırlıklı olarak yüklendiği dönemlerde enflasyonu aşağı çekmek çok zor değildir.

Aradaki revizyonlarla ve 'stand by' larla birlikte bugün halen sürmekte olan program aslında 2000 yılındaki programdır. Ancak enflasyonun tek haneli rakamlara inmiş olması; devletin elinde bulunan

Prof. Dr.
Türkel MİNİBAŞ:

kaynakların tarım, sosyal güvenlik, enerji reformu yoluyla küresel sermaye için çok önemli olan bu kaynakların piyasaya açılmış olması Türkiye'ye sermaye girişi sağlarken, diğer yandan da düşük kur-yüksek faize bağlı politikalarla sıcak para hareketlerinin çekilmiş olması enflasyonun düşebilmesinin nedenlerindendir.

Aynı zamanda düşük kur politikasının iki türlü etkisi söz konusu olmuştur. Birinci olarak; üretimde ithalata bağlı girdilerin fiyatlarının düşük olması nedeniyle sanayicinin daha hızlı üretim yapmasını ve kâr marjlarının yükselmesini sağlamıştır. Ancak başarı gibi görünen bu durum, beraberinde aynı girdileri ülke içinde üreten yerli firmaların zor duruma düşmesine ya da kapanmasına neden olmuştur ki, yerli yan sanayi bu nedenle çöküntüye uğramıştır.

Bir diğer neden ise Batılı ülkelerin, Türkiye'de uygulanan düşük kur politikasından yararlanarak birikmiş stoklarını eritmek için yaptığı ihracat -özellikle otomotiv sektöründe görüldüğü gibi- Türkiye'nin dış ticaret açığının giderek büyümesine ve cari açığın artmasına neden olmuştur.

2006 yılında Türkiye ekonomisine bakıldığında, hızla büyüme trendine devam eden, enflasyonu tek haneli olmasına rağmen büyük cari açığı olan ve de gelirler artmasa bile krediye dayalı harcamalar yoluyla piyasanın döndürülmesi yönünde bir tablo ortaya çıkmıştır.

Türkiye'nin cari açığı AKP hükümeti döneminde en üst seviyeye ulaştı. Rakamlara göre 2006 yılı cari işlemler açığında Türkiye, dünya ölçeğinde 6. sırada yer alıyor. Bütçe planlamalarını da göz önüne alarak değerlendirdiğinizde AKP hükümetinin cari açığı azaltabileceğini düşünüyor musunuz?

Masum TÜRKER: Hayır düşünmüyorum. Çünkü AKP hükümeti, büyümeyi cari açıkla finanse ediyor. Dış finansman, kısa vadeli ve özellikle sürekli mevcut döviz rezervlerine dayanarak cari açığın gelişmesi şeklinde karşımıza gelmektedir.

Cari açığın düşürüleceğini sanmıyorum. Çünkü AKP iktidarı adına gerek maliye bakanının gerek ekonomiden sorumlu devlet bakanının yaptığı açıklamalara baktığımızda, cari açığın kapatılmasında en güvendikleri şeyin toprak ve gayri menkul satışı olduğunu görüyoruz. Bu çok tehlikeli bir durumdur. Türkiye'nin Lozan Anlaşma-

sı'nda bu konudaki tutumu dolayısıyladır ki ABD daha sonra senatoda ve temsilciler meclisinde Lozan Anlaşması'nı onaylamamıştır. Onaylamamalarının nedeni olan 3 temel nedenden birisi olan mülk satışının, bugün cari açığın finansmanında kullanılıyor olmasının bu hükümetçe gündeme getirilmesi, AKP'nin normal ekonomik faaliyetlerle cari açığı düşürmek yönünde bir çabasının olmayacağını göstermektedir. Adeta bir mirasyedi gibi "paraya ihtiyacın varsa evini barkını sat" anlayışıyla 'gerçek borç' u ifade eden cari açığın bu tür yöntemlerle kapatılabileceğini düşünmüyorum.

Aslında cari açığı kontrol altına almak, bu açığı sağlıklı olarak yönetmek mümkündür. Benim bakanlık yaptığım dönemde 1- 1,5 milyarlık bir cari açık bırakmıştık ki o cari açığa karşılık döviz rezervlerimiz 30 milyar dolar civarındaydı. Bugün cari açık 70 küsur milyarı geçmiş durumda; ama rezervdeki dövizler 60 milyar dolayında.

Şöyle bir yanılgı var; cari açık 12 aylık dönem esas alınarak konuşuluyor. Oysa geçmiş dönemlerden gelen cari açık başka bir yerden kapatılmadığına göre, cari açığın 2002 yılındaki (-)1,5 milyardan itibaren her yılın cari açıklarını kümülatif olarak ekleyerek değerlendirmek gerekiyor. Bu Türkiye'de, ödenmek zorunda olan miktarı gösterir.

Cari açığın en önemli tehlikesi, bu açığın kendi ulusal para birimimizle oluşmayışıdır. Bizim üretmemizin mümkün olmadığı, ancak dış dünyaya herhangi bir ihracatımız söz konusu olduğu takdirde üretilecek bir para birimidir. Ya da bir borç bularak kapatılacak bir para birimiyle oluşmaktadır. Bu durum Türkiye'de borcun borçla ödenmesi anlayışını gündeme getirmektedir ki bugün dünyada ister ülke, ister işletme, ister bireysel olarak borcu borçla kapatma anlayışının iflah olmaz bir yaklaşım olduğunu ve bu yaklaşıma kim başvurduysa battığını, ayakta kalamadığını görüyoruz. AKP, Türkiye'yi de bu nedenle batma noktasına getirmiş bulunmaktadır.

Denilebilir ki "hükümetler ve devletler batmaz". Oysa hükümetler ve devletler, kendi ülkelerindeki toprak satışının borçların kapatılması yönünde olmasına hem göz yumup hem de buna olanak tanıyan yasal düzenlemeleri yapıyorlarsa

"AKP hükümeti, büyümeyi cari açıkla finanse ediyor."

aslında iflas bayrağını -daha bu düşünceye girdikleri gün- çekmiş oluyorlar. Bu nedenle Türkiye -ne yazık ki- batma noktasına getirilmiş ve bu batakla ilgili süreç de yavaş yavaş işliyor.

Türkel MİNİBAŞ: Ben kısa vadede azaltabileceklerini düşünmüyorum. Çünkü AKP hükümetinin seçilme nedeni zaten küresel sermayenin önünü açmaktır. AKP hükümeti bu vaatle geldiği için seçtirildi. Dolayısıyla cari açığı azaltıcı politikalar demek ithalatı kısıtlayıcı politikalar demektir. Bu da özellikle AB ve ABD sermayesinin işine gelmez - bu kadar iyi bir pazar bulmuşken.

Kaldı ki, cari açık dediğimiz ülkeye giren ve çıkan mal ve hizmet hareketlerindeki dengesizliktir. Sadece ithalat ve ihracat farkından oluşmaz. Faiz, turizm, faktör gelirleri ve diğer görünmeyenlerdeki dengesizlikleri de kapsar. Başka deyişle cari işlemler dengesi, ülkeye giren ve çıkan dövizin bilanço hesabıdır. Bu nedenle de bir yılın açığı diğerinin üstüne eklenerek çığ oluşturmaz. Ancak farklı yılların aynı aylarındaki giriş-çıkışı karşılaştırma olanağı verdiğinden ekonominin nerden yumruk yiyeceğini gösterir. Kısacası, cari açık ekonominin yumuşak karnıdır. Dolayısıyla, dışa bağımlılığın temel göstergelerinden biridir. Bu nedenle de cari açığın bileşimi, yani hangi nedenlerle beslendiği önemlidir. 2006'ya bu açıdan baktığımızda cari açığın üretimde ithal ağırlıklı girdi kullanımının artması nedeniyle ara ve hammadde ithalatı ve GOP bölgesinde petrolün varil fiyatının tırmanması nedeniyle petrol ithalat maliyetindeki artışlarla beslendiği görülmekte.

Malum, cari açığın bir ayağı da dış ticaret açığı. Dış ticaret açığındaki büyümenin kaynağında da ara ve hammadde ithalatı var. Birçok neoliberal iktisatçı, ithalattaki artışın üretime, hatta ihracata dönük üretime girdi sağlamak amacıyla arttığını ileri sürebilir… Dolayısıyla dış ticaret açığındaki genişlemeyi riskli bulmayabilirsiniz. Ne var ki, ara malları ithalatındaki artış, üretimin ithalat ağırlıklı bir yapı kazandığı göstermekte. Üretimin yeni üretim teknolojilerine dayalı bir yapı kazandığını, ihracata yönelik sanayileşmenin gereksinimlerini karşılamak amacıyla yapıldığı anlamına gelmemekte!.

IMF, Dünya Bankası gibi uluslararası kurumlara teslim edilmiş bir Türkiye ekonomisinin düze çıkması beklenebilir mi?

Masum TÜRKER: Türkiye'de şu anda yalnız IMF ve Dünya Bankası değil diğer uluslararası kurumları da ele aldığımızda görüyoruz ki Türkiye'de devlet yönetimindeki sürücü koltuğunda devletin kendisi oturmuyor. Bu konuda tek başına siyasilerin eleştirilmemesi gerekir. Bu bir toplu düzendir. Toplu düzen oluşmasında bürokratların, demokratik kitle örgütlerinin ve ulusal

bağlamda duruş sergilemesi gereken tüm kesimlerin payı vardır.

Türkiye, sürücü koltuğuna devleti oturtabilecek yeni bir yapı için IMF, Dünya Bankası vb uluslararası kurumlar ile siyasi bağlamdaki uluslararası kurumların önünde yer alabilmelidir. Yani bu kurumların geleceğe ilişkin olası davranışlarını, alacakları kararları iyi değerlendirmek, ülke olarak bunlara karşı önlem almak, politikalar geliştirmek durumundayız. Ama ne var ki Türkiye'de şu anda yaşadığımız ekonomik politikaların uygulanış biçimi ve uluslararası siyaset duruşu böylesi bir önlem almayı engeller niteliktedir.

Buna bir örnek vereceğim; şu anda hükümetin Türkiye'de tarım sektörünü daraltma yönünde verdiği taahhüt oldukça tehlikeli bir taahhüttür. Ve bir gün Türkiye eskiden üreten ve tüketen bir ülkeyken başka ülkelerin ürettiğini tüketen bir ülke konumuna gelmeyle karşı karşıya gelecektir.

24 Ocak kararlarıyla Türkiye'de siyasal sistemin ekonomik sistemle bütünleşerek tam liberal ekonomiye geçişe benzer hatalar yaşanıyor. 24 Ocak kararlarıyla birlikte tam liberal ekonomik sistemin devreye sokulmasının gündeme geldiği sırada bu konuda alınması gereken sosyal önlemler alınmamıştır. Bu konuda alternatif yapılanma sağlanmamıştır. Bu nedenle 24 Ocak kararlarının olumsuz etkileri halen Türkiye'de bir kangren halinde yaşanmaktadır. Bunların başında da Türkiye'de vergilendirme düzeni gelmektedir. Türkiye'de vergilendirme daha çok dar gelirliyi ve orta gelir sahiplerini vergilendiren, onları kavramaya çalışan ve onlarla düzeltilecek bir yapıya bürünmüştür. Ve bu yaklaşımın sonucu olarak da Türkiye'de dolaylı vergilerin oranı dolaysız vergilerin oranını sürekli katlayarak artmaktadır. Bu oran bugün yüzde 70'lerin üzerine gelmiştir. Bu da Türkiye'de hem haksız adalete hem gelir dağılımındaki çarpıklığa ciddi bir şekilde katkı koyan yeni bir durumdur.

Bu yaklaşımın benzerini ne yazık ki son dönemde hükümetin tarım sektörüyle ilgili taahhütlerinde de görmekteyiz. AB ülkelerinde tarım sektörü gözetilip desteklenirken Türkiye'de tam tersi bir uygulama vardır. Oysa tarım sektörünün desteklenmesi ve sistemin içinde daha etkin kılınmasının bir diğer önemli sonucu köyden şehre göçü önlenmesi ve köyde çağdaş yaşam koşullarının oluşturulmasının sağlanmasıdır. Oysa Türkiye'de tam tersi bir politika benimsenmiştir. Bu politikaların temelinde Türkiye'de devlet yönetiminin sürücü koltuğunda devletin kendisinin dolayısıyla halkın iradesi değil daha çok uluslararası ekonomik ve finansal kurumların dayatmaları etkili olmaktadır. Böylesi bir yapıda Türkiye'nin düze çıkması beklenemez. Bu konuda radikal bir duruşun sergilenmesi gerekir. Bu radikal duru-

şun sergilenmesinde özellikle ulusal bir yaklaşım ve ulus bütünlüğünü ulus zenginliğini öne alan bir tutum şarttır.

Esasen uluslararası ilişkilerde dostluk daha çok ulusal çıkarlar noktasında gündeme gelir. Bu nedenle Türkiye'nin ulusal duruşuna uygun olan dostluklar, uygun olan yaklaşım ve tutumlar içinde olması ve uluslararası kurumların da bu noktadaki önceliklerini dikkate alması gerekir. Ve hatta kendi ulusal çıkarlarının korunması için de bu kurumlar içinde etkin bir konumda yer alması gerekmektedir.

Türkel MİNİBAŞ: Öncelikle belirtmek isterim ki "teslim edilmiş" sözünü doğru bulmuyorum. Çünkü teslim etmekten çok 'teslim almak' durumu söz konusu…

IMF ve Dünya Bankası'nın 1980'den bu yana gelen sürece bakarsanız: Önce yoksullaştırma ve ardından ülkeyi yeniden düzenlemek için ekonomik program önermesiyle "çıkış yolu göstermek" gibi bir modeli vardır. Böyle bir modele, teslim etmekten çok teslim almak tabiri daha doğru görünmektedir.

1960'ların sonuna doğru çıkan bugünkü krizin kaynağında karların artış hızının düşmesi vardı. İlk kez o sırada enflasyonla işsizlik bir arada görülmeye başlamıştı. Keynesyen politikaların önermelerinin dışında bir durumdu bu. Hem enflasyon hem de işsizlik, dolayısıyla bir durgunluk söz konusuydu. Bu süreçte petrol krizinin olması Arap dünyasının petrole zam yaparak kendini kurtarmaya çalışırken petrole yapılan zamlar Avrupa ve Amerikan bankalarına petro-dolarlar olarak geri dönmüştü. Avrupa ile Amerika kendini korurken Türkiye'de bu zam topluma fatura edileceği yerde devlet bütçesinden sübvanse edilerek kapatılmaya çalışılmıştı. Dönemin başbakanı Süleyman Demirel'in bu tür bir politika izlemesinde seçim yılına girilmiş olması belirleyiciydi. Ama bu süreç içinde, sürekli borçlanan, dolayısıyla bütçenin deliklerinin arttığı bir yapı oluşmuştu ki ne IMF ne de Dünya Bankası o günlerde Türkiye'yi uyarmadı. Daha açık deyişle, bu kurumlar Türkiye'yi teslim almak için ortamın oluşmasını ellerini ovuşturarak beklediler. 1978'de ve 1979'da Türkiye artık "5 cent'e muhtaç" denen duruma geldiğinde çok temel ihtiyaçları ithal etmek için dış borç ihtiyacı duyduğunda da IMF ve Dünya Bankası nazlı davrandı. "Gel kurtar bizi IMF" diye çağrılmayı beklediler. Sonuç olarak bu kurumlarla ekonominin düze çıkmasını beklemek mümkün değil; zaten çıkamadığı da ortada.

"Hükümetin Türkiye'de tarım sektörünü daraltma yönünde verdiği taahhüt oldukça tehlikeli bir taahhüttür."

Makro düzeydeki gelişmelere bakarak ekonominin düze çıktığını söylemek mümkün değildir. Bunun toplumdaki yansımalarını ve siyasi karşılıklarını birlikte düşünmek gerekir.

Şu anda yaşanan program, aslında 24 Ocak 1980'le başlayan sürecin son ve en gelişmiş halidir. Çünkü 24 Ocak 1980 programı üç ayak üzerine oturmaktaydı. Birincisi, enflasyonu aşağı çekmek adı altında yüksek faize dayalı para politikalarıyla sermaye birikim sürecini başlatmak; ikincisi, ihracata dönük sanayileşme politikası dediğimiz sınırsız dışa açılma; üçüncüsü ise halka özelleştirme olarak anlatılmış olan, devletin yeniden yapılandırılmasıydı.

Devletin yeniden yapılandırılması demek devletin bugüne kadar var olduğu, etkinlik gösterdiği alanları piyasaya devretmesi demekti. Bunlar da özellikle küresel sermayenin temel teknolojik girdilerini belirleyen alanlardı. 2000 programıyla önemli reformların yapılmış olması şekerin piyasaya açılması, tütün, madenler ve en sona da tarım ve sosyal güvenlik reformunun bırakılması da bunu gösteriyor. Çünkü üretimin temel bileşimleri içinde emek ve toprak vardır. Sosyal güvenlik reformuyla emeğin yeni baştan düzenlenmesi, sermaye üzerindeki emeğin getirmiş olduğu maliyetin emeğin kendisine yüklenmesidir. Ama bu zor bir süreçtir. Çünkü bunu yapan hükümetler siyasi erklerini yani seçimi kaybederler.

Sonuç olarak Türkiye'nin bu iki kurumla düzlüğe çıkması mümkün değildir; sadece küresel düzene uyması söz konusudur.

Ülkemize giren yabancı sermaye ve yabancı yatırımlar konusundaki hükümet politikaları nasıl olmalı? Bu günkü yabancı sermaye politikaları ulusal sermayeyi nasıl etkiliyor?

Masum TÜRKER: Bugün Türkiye'de tanınan tüm olanaklara rağmen, yabancı sermayenin efektif olarak Türkiye'ye geldiği görülmemiştir. Son zamanlarda girdiği söylenen yabancı sermaye ile ilgili uygulanan politikalar son derece yanlıştır. Hazır kurulu olan, geçmiş yılların alınteri ve emeğiyle oluşturulmuş olan KİT'in, devlete ait tekel kuruluşlarının devredilmesiyle aslında tekel hakkının özel sektöre hem de yabancı sermayeye devredilmesi noktasındadır. Bu da bana göre bir ülkede yapılmış en zalimce, gelecekteki çocukların hayatına zulmederek kendilerini bir kıskaca sokma eylemidir. Çünkü bugün Türkiye'de mevcut olan devlet kuruluşlarının özelleştirilmesi sonucu bu kurumlar, yabancı sermayenin eline geçtiği anda bu kurumlar, katma değer yaratma, sermaye olarak üretim aracı olma niteliğini kaybetmektedir. Bu nedenle Türkiye'de yabancı sermaye ve yabancı yatırımları çekme konusunda çok olağanüstü bir şey yapmaya gerek yok. İlk önce zaten verilmiş olan olanakların ne derece kullanıldığına bakmak bu kullanıcılarla ilgili yapıyı görmek gerekir.

Türkiye'de özellikle dünyada OECD'nin son 5–6 yıldır söylediği ama bizim 15–20 yıldır dile getirdiğimiz ama bir türlü anlatamadığımız transfer fiyatlamasının engellenmesi söz konusudur. Transfer fiyatlamasının devreye girmeden, çalışmasını görmeden yabancı sermayeyle ilgili yapılacak her düzeltme, transfer fiyatlamasının yalnız kendi vatandaşımızı kontrol altına alan bir yapılanmadan öteye gitmemesine neden olacaktır. Çünkü Türkiye'de bu transfer fiyatlamasıyla, bugüne kadar çalışan yabancı sermaye, Türkiye'nin dışından ithal ettiği malları daima yüksek fiyata ithal etmiş, ihracatını düşük fiyatla gerçekleştirmiş, böylece karlılıklarını da - ya girdi anında ya da çıktı anında- yurt dışında bırakmıştır. Aynı zamanda vergiden muaf olmaları nedeniyle de Türkiye'nin devlet olarak yaratılmış olan bu katma değerden tasarruf değeri itibarıyla pay alması engellenmektedir.

Türkiye'nin karşı karşıya kaldığı en büyük tehlike, ulusal sermayenin gittikçe tembel sermaye haline getirilmesidir. Kendi vatandaşımıza ait olan ulusal sermaye el değiştirmekte ve yurt dışından gelenler Türkiye'deki bankaları, işletmeleri hazır değer olarak satın almakta, dolayısıyla yeni bir iş gücü yaratmamakta, hatta mevcut iş gücünün azalmasına yol açmakta ve bu işlemler oluşurken, Türkiye'de yeni bir sermaye oluşturulmadığı için üretim artmamaktadır. Bu tür bir yapıda Türkiye'nin kendi ulusal değerlerine, ulusal kaynaklarına, ulusal sermayesine sahip çıkması gerekir. Çünkü ulusal sermaye el değiştirdiği zaman bu sermaye, üretmeyen, tembel bir sermaye haline gelebilir. Bu durum belki sahiplerine rant sağlayabilir ama gelirlerin önemli bir kısmı yurt dışına fon olarak, kaynak olarak kaymaktadır. Bu da Türkiye için en tehlikeli durumdur.

Türkel MİNİBAŞ: Ulusal politikalar öncelikle yabancı sermayenin orada istihdam yaratacak, yeni teknoloji getirecek olması kaydıyla anlamlı gibi görünebilir. Ancak tüm bunlar 1980 öncesine ait olan teorilerdir. Küresel dönemde sermaye gelirken, orada istihdam yaratacak bir yatırımı hedeflemesi mümkün değildir; o kârını maksimize etmek için gelir buraya. Dolayısıyla az emek kullanacağı, kullansa bile emeğin sosyal güvenlik paylarından kurtulmuş olduğu bir ülke istemektedir.

Son OECD raporuna bakılırsa, sermaye Türkiye'yi sosyal yasalarda sert bulmakta ve Türkiye'nin bu alanda gevşemesi gerektiğini önermekte. Bu ne demektir? İşverenin emek faktörünü kullandığı için yüklendiği vergi ve katkılardan arınması demektir. Asgari ücretin kalkması, tedavi ve ilaç masraflarını kişinin artık kendi üstlenir hale gelmesi, emekliliğini kendisinin üstleniyor olması demektir ki... Küresel sermayenin ülkeye gelmek için ortaya sürdüğü şartlardır.

Yeni dünya düzeninin politikalarının ulusal olabileceğini kabul etmiyorum. Adı ulusal olabilir ama gelen sermaye Uruguay Round anlaşmalarıyla zaten kendini garanti altına almış ve ülke yasalarına geçirttirmiştir. Ülke yasalarına geçirildikten sonra da adına istediğiniz kadar "ulusal" deyin ulusal politika uygulamak mümkün değildir. Olsa olsa kendi yerli sermayemizin ülkeyi terk etmesini önleyici politikalar uygulayabilirsiniz; bu da serbest piyasa ekonomisinin kurallarına aykırıdır. Örneğin, ulusal sermayeye gidip de "Çin'de yatırım yapma, Türkiye'de yatırım yap" deme şansınız yok.

"Bugün Brezilya'daki faiz oranları yüzde 14, bizde yüzde 21 dolayında."

Özetlemek gerekirse, ulusal politikaların böyle bir süreçte işleyeceğine inanmıyorum. Çünkü ancak ve ancak küreselleşmenin karşısında ulusal çıkarlara öncelik veren hükümetlerin seçtirilmesi ve ülke kaynaklarının piyasa ekonomisine açılmasında kendi denetimini elinde tutan, kaynakların kullanımını elinde tutan hükümetlerle ulusal politikaların uygulanabileceğini düşünüyorum.

Her politikaya "ulusal politika" diyebilirsiniz, bu zor bir şey değildir. Bir zamanki hükümetlerin kendilerine "milli" demesi gibi… O dönemlerde "Milliyetçi Cephe"ler vardı ama her şey teslim almak için gelenlere zemin hazırlamak için oluşmuştu. O nedenle ulusal politikalar için ulusal hükümetler gerekir. Ulusal çıkarlara öncelik veren, ulusal kaynakları kullanmayı bilen, kendi ülkesinin emek gücünü öncelikli tutan ve gelir dağılımının sınıflar arasındaki dağılımında emek kesiminin çıkarlarını koruyan, sermaye karşısında korumasız bırakmayan hükümetlerle ulusal politikalar olabilir. Bunun da mevcut hükümetle olabileceğine inanmıyorum.

AKP hükümetinin kendi dönemlerinde ekonominin iyiye gittiği, Türk ekonomisinin büyüdüğü yönünde açıklamaları oluyor. İşsizliğin azalmadığını göz önüne aldığımızda Türkiye ekonomisinin büyüdüğünü söyleyebilir miyiz?

Masum TÜRKER: Son dönemde iyice belli oldu ki AKP hükümetinin ekonomide çizdiği tablo 'pembe' bir tablodur. Çünkü makro ekonomik göstergeler iyi gösterilmesine rağmen sokaktaki vatandaşın cebine para girmemiştir.

Bugün öğretim üyesinden ilkokul öğretmenine varana kadar, eğitim kesimindekilerin gelir olanakları reel olarak gerilemiştir. Çalışanların kazanımları reel olarak gerilemiştir. Hükümet son zamanlarda emeklilere uyguladığı ve 2007 yılında uygulayacağı yeni yaklaşımlarla emeklilerin başka kaynaklara bile başvurma yollarını engellemektedir. Hatta emeklilerin iş yeri açması halinde, bir risk getirmemelerine rağmen, onları özel bir sigorta vergi oranıyla sigortalamaya çalışması yeni istihdam olanaklarının açılmasını engelleyen bir yaklaşımdır. Çünkü Türkiye'de kendi adına iş yeri açanların teşvik edilmesi gerekir. Yurt dışından gelip yatırım yapacak olan sermayeye inanılmaz olanaklar veriyoruz; bireysel olarak iş yeri açmak isteyen insanlarımıza ise teşvik vermek yerine -kendisinin artık bir sigorta sorunu olmadığı halde- ek sigorta bedeli almaya çalışıyoruz. Bu son derece yanlış ve ülkeyi geri götüren bir uygulamadır.

Türkiye ekonomisi büyüyor ama dış finansmanla büyüyor. Düşük kur, yüksek faiz politikasının sağladığı, cari açığı artıracak ve Türkiye'de ara mal ihtiyacını daha çok yabancı kaynaklardan sağlayan bir üretim sürecinde, bunun da Türkiye'de yanlış bir büyüklük olduğunu özellikle son fındık olayında yaşadık.

Türkel MİNİBAŞ: Her hükümet kendi döneminde ekonominin iyiye gittiğini söyler. AKP de bunu yapıyor.

R.T. Erdoğan, Türkiye'nin AB'ye üyeliği konusunu ele aldığı son konuşmalarından birinde, konuşmasını 2 ayak üzerine oturtmuştu. Bu ayaklardan biri olan AB konusunu ele alırken, ekonomiyi hiç dikkate almadı. Cari açık ve işsizlik gibi AB'ye tam üyelik için çok önemli ölçüt kabul edilen ekonomik unsurları ele almadan, Yunanistan üzerinden tartışmasını kurdu. Yani halkın milliyetçi duygularına seslenmeyi tercih etti. Oysa önceleri, Türkiye Cumhuriyeti'nin ulusal değerlerinin artık bir siyasi çıkar konusu yapılmayacağını ve buna izin vermeyeceklerini söylüyordu...

R. T. Erdoğan'ın aynı konuşmasının bir diğer ayağı İran'dı. İran'la olan ticareti 3 milyar dolardan, kendi hükümetleriyle beraber 7 milyar dolara yükselttiklerini vurguluyordu... Böyle baktığınız zaman bu durumu büyük başarı olarak görüp ayakta alkışlayabilirsiniz. Ama neler sattığınıza bakmak gerekiyor; İran'a Türkiye dışındaki ihracat kanallarının o sırada hangi siyasi etkenlerin altında olduğuna, hangi ülkelerle ikili anlaşmalar olduğuna, vetolarına vs bakmak gerekiyor.

AKP döneminde, ekonominin görünen yüzünde işler iyiye gitmiştir. Bu görünen yüz enflasyonun düşmesidir. Ama halk enflasyonun düşmesinden bir süre sonra mutsuz olmaya başlamıştır. Çünkü piyasalar durgunluğa girmiştir. İstanbul

gibi en önemli ticaret merkezinde Mercan Yokuşu, Kapalıçarşı, Mahmutpaşa gibi yerlerde ve hatta büyük alışveriş merkezlerinde mevsimin henüz başında bile yüzde 50'ye varan indirimlerin uygulanması bunları göstermektedir.

İşlerin iyiye gitmesini sağlamak, durgunluğu aşmak için yeni mekanizmaların devreye girmesi gerekiyor.

Bugün Türkiye'nin karşı karşıya olduğu makro ekonomik sorunların başında cari açık ve işsizlik geliyorsa, özel sektörün borçlanmasının yüksek olması da çok büyük riskli alanlardan birisidir.

Öte yandan işsizliğin azalmadığını çok iyi biliyoruz. Özellikle eğitimli gençlerin işsizlik rakamlarındaki artışlar bunun büyük bir risk olduğunu gösteriyor. Ne var ki, ekonomik büyümeyle bağlantı kurduğumuzda, yeni teknolojiler artık daha az insan gücü gerektirdiği için, işsizliğin artık ekonomik büyümeyi her zaman sekteye uğratan bir durum olmadığını söyleyebiliriz. Bugün işsizliğin en önemli nedenlerinden biri teknolojik işsizliktir. Bu tür bir işsizliğin önüne geçilebilmesi için yeni iş olanaklarının ortaya çıkması gerekmektedir. Bölge Kalkınma Ajansları gibi modellerle işsizliğin bulunduğu yerde tutularak çözümler üretilmesi gibi yöntemler uygulanmaktadır. Ne var ki, özellikle içinde yaşanılan işsizlik yüksek nitelikli emeğin işsizliği olduğu için, bu kesimin yaşam standartları da yüksektir. Dolayısıyla bu kesimin harcama kalıpları da yüksektir. Harcama kalıpları yüksek olduğu için ekonomiyi asıl döndüren onlardır. Bu kesimin işsiz kalması ekonomik büyümeyi olumsuz etkileyen unsurlardan biridir.

2007 bütçesini nasıl değerlendiriyorsunuz? 2007 yılı beklentimiz nasıl olmalı?

Masum TÜRKER: 2007 yılı için oluşan hiçbir beklenti aslında gerçeği yansıtmıyor. Bu yılın bütçesi aslında bir seçim bütçesidir.

Sayın Unakıtan maliyeciliği çok iyi biliyor. Bakan olduğundan beri bütçedeki açığı, dış borçlanmayı ve iç borçlanmayı en üst düzeyde tutacak şekilde ayarladı. Ve bunun getirisi olarak, bir sonraki sene, bütçenin gerçeği yansıtan rakamları daha olumlu gibi göründüğü zaman mali disiplin daha iyi sağlanmış gibi bir durumla karşı karşıya kalıyoruz.

Oysa bu yılın bütçesi faiz üreten, seçim amaçlı ama yalnız belli kesimlere refah ve olanak getirirken, Türkiye'nin önemli kesimlerini seçim sonunda hemen fatura öder bir bütçeyle karşı karşıya bırakacak bir bütçedir.

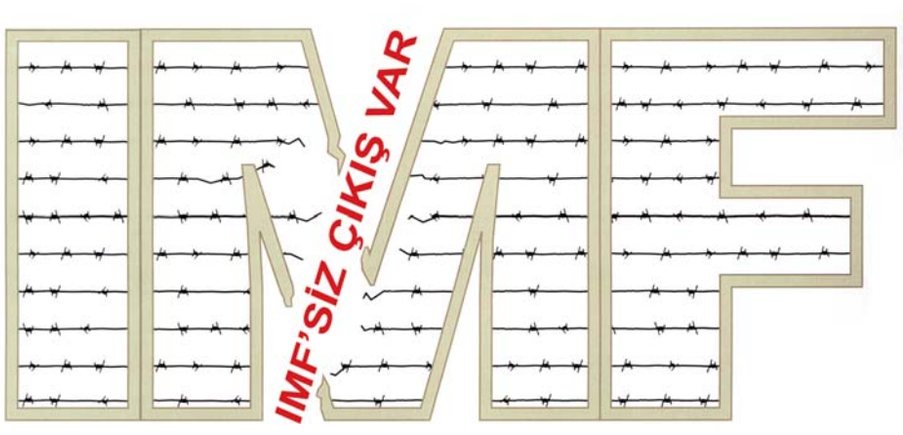
Şu anda 2000 YTL'nin üstünde olması gereken -bastırılmış olan- döviz düzeltmesi de her an karşı karşıya kalabileceğimiz bir olaydır. Döviz düzeltmesi olursa, bu gün 1450 YTL olan döviz 550 YTL değer kazanacaktır. Bu da pembe tabloda gösterilen enflasyonun bilakis hızlı bir şekilde artmasına neden olacaktır. Bu noktadan bakılınca 2007 bütçesinin doğru bir bütçe olduğunu düşünmüyorum.

Her şeyden önce Türkiye'de ihracatın artması ve cari açığın düşebilmesi için ve tekrar üretime yönelebilmemiz için bastırılmış olan döviz kurunun gerçek değerine getirilmesi ve bu kurun düşmesi için bizim aynı kulvarda, birlikte siyaset yaptığımız ülkelerin düzeyine getirilmesi gerekiyor.

Bugün Brezilya'daki faiz oranları yüzde 14 dolayına, bizde yüzde 21 dolayında. Şimdi biz Brezilya'ya göre %50 dolayında faiz uygulamamıza rağmen, yabancı sermaye Türkiye yerine Brezilya'yı tercih ediyor. Çünkü Türkiye'de döviz kuru riski yüksek ve burada her an döviz darboğazıyla karşı karşıya kalınabilir ama Brezilya gibi yerlerde bastırılmış bir döviz kuru olmadığı için orada kazanılan paranın bir riskle karşılaşma olasılığı yoktur.

Türkel MİNİBAŞ: 2007 bütçesi bir seçim bütçesi değildir, zaten olmaması için IMF elinden geleni ardına koymamaktadır. 2007 bütçesinin hedeflerinin ne kadar gerçekçi olduğuna bakmamız gerekiyor. Kaldı ki OECD'nin son raporunda da benzer hedefler var. Hem de şaşılacak derecede iyimser hedefler. OECD 2007'de yüzde 5.5, 2008'de de yüzde 6 büyüyeceğimizi, TÜFE'nin 2006'da yüzde 9.6, 2007'de yüzde 7.9, 2008'de de yüzde 5.7'ye gerileyeceğini öngörmekte. 2007 bütçesi bir seçim bütçesi olmayacaktır ama alternatif kaynaklar oluşturulması gereken bir bütçe olacaktır. Örneğin; İstanbul Belediyesinin şehir tiyatrolarını 1YTL'ye indirmesini bu açıdan değerlendirmekte yarar var diye düşünüyorum.

2007'den özellikle yeni yatırımlar konusunda umutluyum ama bu umudumdan mutlu değilim. Çünkü 2007 yılına kadar küresel sermayenin önünü açan yasal değişiklikler tamamlanmış olacak. Bu nedenle buraya yeni yatırımlar gelecektir. Toprağın hâlâ yorgun olmadığı, madenlerin yüzeye yakın olması dolayısıyla daha düşük maliyetle çıkarılabildiği, yabancı yatırımları yasasında yabancıların istedikleri yerde toprak edinme şanslarının olduğu ve rantı yüksek toprakları elde etmeye başlamaları gibi nedenlerle zaten yatırımların önünü açacak her şey varken "Niye yatırımlar artmasın?" diye sormakta yarar var. Bu nedenle yatırımlar artacak ama hangi sektörlere yönelik artacağına, bakalım diyorum.. Çünkü yeni yatırımlar hangi alanlarda olacak, yeni teknolojiler getirecek mi, yeni sektörler yaratacak mı? Bunlara dikkat etmek gerek.

Uğur Civelek: Bankacılık Sektöründeki Gelişmelerde Kontrol Bizde Değil

Söyleşi: Oktay GÜNEY

2001 krizinden bu yana bankacılık yasalarında ve sektörün yapısında ne tür değişiklikler oldu? Bugün sektörün geldiği noktayı genel bir çerçevede ele aldığınızda neler söyleyebilirsiniz?

2001 krizini yaşadık. O kriz yalnız bankacılık sektörünü değil tüm ekonomiye çok ciddi maliyetler getirdi. Neler oldu? Satın alma gücü önemli ölçüde azaldı; kişi başına gelir 2.100 dolar seviyesine geriledi; ekonomi yüzde 10'a yakın bir oranda küçüldü ve enflasyon yüzde 90'a zıpladı. Enflasyondaki bu zıplama, faizleri çok arttırdı. 2000 Kasımı ile 2001 Şubatı arasında geçen 4 ay Türkiye'de bilançoları berbat etti… Reel sektör de buradan payını aldı, mali sektör de aldı. İçeride çok ciddi bir talep daralması oldu. Firmalar ihracata yönelerek ayakta durmaya çalıştılar. Tabii kurdaki artış nedeniyle bankaların bilançolarında oluşan tahribat çok daha büyüktü. Sorunu çözmek için önce bankalara ağırlık verildi. Belki hatırlayacaksınız 2002 yılı başında yeni bir plan uygulamaya girdi. Bu planda amaç mali sektörü rehabilite etmekti. Onu rehabilite etmeden kamudaki sorunu da çözmek olanaksızdı, reel sektörü de…

Ekonomist-Köşe Yazarı
Uğur CİVELEK

Önce mali sektöre yönelindi. Dendi ki: Mali sektörde yeni bir devir, yeni bir yasa! Böylece 1999'dakine ek yasalar çıkarıldı… Sistemin öz kaynak sorunu vardı –kaynaklar erimişti. Banka azaltmakla da olmuyor… Dendi ki: Sermaye yeterlilik oranı! Yeterlilik oranı 0 ile 5 arasında olanlara hakim ortaklar ve patronlar para koysun, onlar ne kadar para koyarsa devlet de o kadar para koyacak… Sermaye yeterlilik oranı 5 ile 8 arasında olanlar bir eylem planı sunsunlar; hakim ortaklar da sermaye koysun, devlet de destek versin… Üçüncü grup da -sermaye yeterlilik oranı sıfırın altında olanlar- ya fona alınacak ya tasfiye edilecek… Bu üç duruma göre bir yol haritası çizildi. Ama bakıldı ki hiç kimse devletten para istemiyor, hakim ortaklar da içeri para koymakta isteksiz, sermaye yeterlilik oranları da o günkü hesaplara göre çok kötü… Bu ortamda başka bir şey yapıldı. Bankaların bilançolarını "güzel gösterme" eğilimi ön plana çıktı. Bir İstanbul Yaklaşımı tanımlandı, kredileri sorunlu olanlar 10–12 yıllık bir vadeye yayılarak yeniden yapılandırıldı. Bunlar için karşılık ayrıldı ama gider yazılmadı; bunlar öz kaynakların içinde gösterildi. Bir şey daha yapıldı; 2002- 2005 arasında banka bilançolarında aktiflere enflasyon muhasebesi uygulandı. Her yıl aktifler değiştirilerek öz kaynaklar takviye edildi. Bankaların sermaye yeterlilik oranları -ayakta kalanların- 8'in üzerindeymiş gibi gösterildi. Böylece hiç kimsenin de para koymasına gerek kalmadı. Aslında bunun adı şuydu: Bankacılıkta kesin çözüm para konmasını gerektiriyordu, herkes para koymakta isteksiz olunca, durum iyiymiş gibi gösterilerek çözüm zamana yayıldı.

Zamanla Türkiye'de enflasyon ve

faizler düştükçe –ki bu süratli olmalıydı- bankaların bilançoları da güzelleşecek. Varlıklarındaki defter değerleri yüksek olacak ama piyasa değeri de o seviyeleri geçmeliydi ki reelle denkleşsin ve durum normalleşsin.

O gün bu gündür, Türkiye'de yabancı sermaye gelmesi için her şey yapılıyor. Yabancı sermaye geldikçe Türk Lirası değerlenecek; Türk Lirası değerlendikçe enflasyon hedeflerini yakalayacağız; enflasyon hedefleri yakalandıkça faizler düşecek, reel faizler de küçülecek; bankaların faaliyet dışı gelirleri de olacak bu süreçte; mali sektör açısından her şey iyiye gidecek; kamunun da borçlanma maliyetleri hızla gerileyecek ve sorun çözülüyormuş gibi görünecek…

Peki, bu yapılanların reel sektör üzerindeki maliyeti nedir?

Tam tersidir! Türk Lirası değer kazandıkça üreticilerin rekabet gücü azaldı, üreticiler ayakta durmakta zorlanır hale geldi. O dönemde bu programı hazırlayanlar, Kemal Derviş yönetimi, bunlar 2002'de reel kesime şöyle demişlerdi: "Şu anda bizden bir şey istemeyin; veremeyiz. Mali sektörün durumu çok kritik. Önce onların sorununun çözümünü belli bir seviyeye kadar getirmeliyiz. Ama söz, 2003'ten sonra programda kapsamlı değişiklikler yapacağız ve sizin durumunuzu da iyileştirmek için çaba harcayacağız." Ne yazık ki bu verilen söz, o hükümetin gitmesiyle birlikte lafta kaldı. O gün bu gündür mali sektör ve kamu gözetiliyor, reel sektör ise kaderine terkedilmiş durumda.

Burada şöyle de bir açmaz var; reel sektörü kaderine terk ederseniz, mali kesimde kalıcı çözümün de önünü kapatırsınız. Çünkü bir ülkede gerek kamu kesimi, gerek mali kesim reel kesimden beslenir. Reel kesimi kaderine terk ettiyseniz sizin iyiye gitmeniz zaten olanaksız olur. En fazla yapabileceğiniz, bankaların durumu kötüleşince bankayı yabancıya satıp kendinizi kurtarmaya çalışmak olur! Ama Türkiye'nin sorunları büyümeye devam eder.

Bankacılık sektöründe gelinen noktayı sordunuz. Evet, her şey kâğıt üzerinde iyiye gidiyor gibi görünüyor ama bunun ne kadar kalıcı olduğu tartışmalı bir konu. Hâlâ reel sektörün sorunlarına eğilinmediyse bu, finansal sektörün sorunlarını çözemediklerini kabul ve itiraf ettikleri anlamına gelir.

En son mayıs- haziran döneminde yaşanan dalgalanmada mali sektör büyük tahribat yaşadı. Bono ve bileşik faizler 13,5'ten 21,5'e kadar yükseldi ve bu aktiflerde ciddi bir değer kaybı yarattı. Bu durum bilançolarda gösterilmedi -ancak yüzde 10'u bilançolara yansıtıldı. Gerçeğin ne olduğunu tam bilmiyoruz.

Mali sektörümüz hala sorunlu. Kalıcı olarak sağlıklarına kavuşamadılar. Elbette kamu sektöründeki düzelme de mali sektöre endeksli bir durumda - orada da sorunları tam çözemedik. Reel sektöre bakarsanız, aslında biz sorunları ağırlaştırdık. Gelir dağılımını bozduk ve üretenlerin sorunlarını giderek ağırlaştırdık.

2006 yılında finans sektöründe yaşanan çeşitli dalgalanmaları nasıl yorumlamak gerekiyor? Bu dalgalanmalar 2001'den bu yana gelinen sürecin etkisiyle mi gerçekleşti?

Hayır, 2001'dekini ayrıca analiz etmemiz gerekiyor. Şöyle düşünelim… Türkiye'de ekonomik bir dengesizlik var. Bu dengesizlikleri azaltamadık. Sadece dengesizliklerin odağı farklılaştırıldı. Bu nasıl oldu? Birinci olarak; enflasyonu ve faizleri düşürmeye ağırlık verdik. Burada kur önemliydi. Sermaye geldikçe Türk Lirası değerlenecek ve faizler düşecekti; böylece mali sektörün ve kamunun durumu düzelecekti. Ama reel sektördeki sorunlar ağırlaştı. Ekonomide kayıt dışılık büyüdü. Bu resme baktığımızda çok sorunlu bir üreten kesim görüyoruz.

O cepheden baktığımda görebildiğim şu: Cari açığımız büyüdü, çünkü Türk Lirası değerlendi ve ithal mallar daha ucuza gelmeye başladı. İç pazarda ithal malların payı arttı. Yerli üretici –içerde ve dışarıda- yabancı ürünlerle rekabet edemez hale getirildi. Bunu ödemeler dengesinde, cari açıkta görüyoruz. Açığımız giderek büyüdü. Bu, tasarruf açığımızın da büyüdüğü anlamına geliyor. Şu anda GSMH'nin yüzde 8'ine ulaşmış bir cari açığımız var. Yani iç tasarruf açığımızda bu boyuta tırmanmış demektir.

İç tasarruf açığı da iki değişkenden oluşur. Birey ve kurumların tasarruf yatırım dengesi, bir de bütçenin tasarruf ve yatırım dengesi. Bugün dış dünyaya bağımlı hale gelmişiz. Bütçenin açığı yüzde 10'dan yüzde 3-4'e gerilemiş, ama bireylerin tasarruf dengesi yüzde 10'a yakın fazla verirken şimdi eksi yüzde 6-7 seviyesine çıkmış. Yani giderek bireyleri ve kurumları baştan çıkarmışız; sonu belli olmayan yatırıma veya tüketime itmişiz. Gelirlerin azalacağını bile bile onları aşırı borçlandırmaya itmişiz. Bu kesim kaderine terk edilmiş ve üstelik bataklığa sürüklenmiştir.

Yabancı bankaların genellikle Türk bankalarının sermayelerine ortak olma yoluyla, Türkiye finansal sektöründe giderek ağırlık kazandığı bir süreç yaşıyoruz. Bu bankaların Türkiye'ye gelmelerinde belirleyici olan etkenler neler?

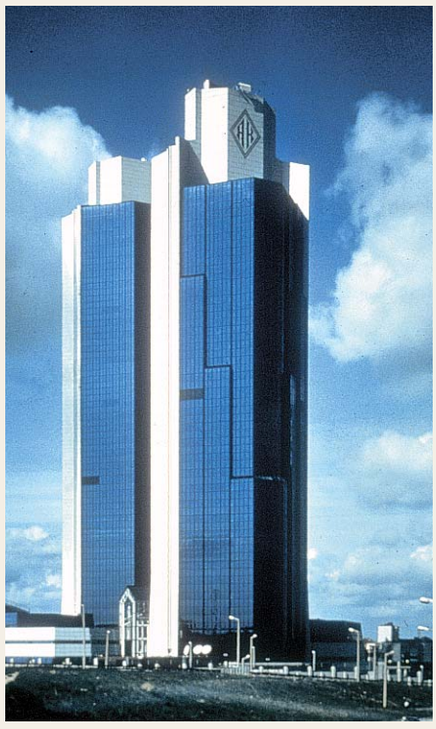
Bu konuyu birkaç boyuttan değerlendirmemiz gerekir. Yabancılar Türki-

ye'yle neden ilgileniyor? Yabancıların -kısa, orta ve uzun vadeli olmak üzere- farklı amaçları var.

Uzun vadede şunu görüyorlar ki dünya ekonomisi çok hasta –hasta olan yalnız Türkiye ekonomisi değil ve dışa açık bir ekonomik anlayışla hiçbir ülke kendi ekonomik sorununu çözemez. Çünkü dengesizlikler küresel boyuttadır.

AB ve ABD de dahil olmak üzere, kimse önünü göremiyor. Eğer hiçbir şey yapılmazsa, gelir dağılımı bozuldukça dünya ekonomisi giderek küçülecek. Pasta küçüldükçe paylaşmak zor olacak, ciddi bir kaosa gidilecek. Dünya ekonomisinin yeniden büyüyebilmesi için yeni bir dünya düzenine ihtiyaç duyuluyor. Bu düzen, pastanın yeniden büyüme potansiyelini bünyesinde barındırmalı. Peki, dünya ekonomisindeki büyüme potansiyeli nerede var? En bakir potansiyel Asya'da var. Asya'nın da anahtarı Avrasya! O zaman batının büyük bankaları, yeni bir düzeni desteklemek için gidip o büyüme potansiyeli olan yerde yerleşmeli ve para akımlarından payını almalı… Bu düşüncede olduklarından, Türkiye'ye gelmeleri tesadüf değil. Uzun vadede dünyada tekrar büyüme olacaksa ve bu büyüme Asya'da olacaksa, para ancak büyünen yerde kazanılıyorsa buraya geleceklerdir -batıdaki faaliyetlerini de yavaş yavaş buraya kaydıracaklardır. Bu çaba, hem Yeni Dünya Düzenine destek vermektir, hem de o pastadan pay almak için önceden rezervasyon yaptırmaktır.

İkinci olarak; şu anda dünyada büyük bir para kazanma sıkıntısı var. Bu, kısa vadeli bir sorun. Faaliyet geliri dünyanın her yerinde azalıyor. Sorunlu aktiflerin miktarında da artış var. Normal cari giderleri karşılamakta bile problem var. O zaman ne yapacaklar? Faaliyet dışı gelirler yaratacaklar. Faaliyet dışı gelir nasıl yaratılır? Bir şey alırsınız, 2–3 yıl sonra birkaç katına satarsınız. Satmasanız bile, değerlemeyle yüksek gösterirsiniz. Aradaki fark, diğer taraftaki kayıpları telafi eder ve artıda gösterir. Böylece bilançolarınız da daha güzel görünür. O nedenle, dünyanın her yerinde varlık alıyorlar -Türkiye'de de banka alıyorlar. Bu varlıkların da yıldan yıla değeri arttıkça bilançolarının güzel görünmesini sağlıyorlar ve kredi notlarının gerilemesini önlüyorlar. Burada hem uzun vadeli bir amaç var hem de kısa vadede bilançolarının şirin görünmesi yönünde bir durum var. Bu iki amaç yabancı bankaların Türkiye'ye gelmelerinde belirleyici oluyor.

Peki, orta vadede önlerini görebiliyorlar mı? Hayır, çok net görebildiklerini söylemek mümkün değil. Son 3 yıldaki uygulamaya bakarsanız Yeni Dünya Düzeni konusundaki girişimler pek parlak gelişmiyor. Ama bu girdikleri yoldan geri dönüşleri de –maalesef- yok.

Bedeli ne olursa olsun bu süreç işleyecek mi?

Aynen öyle! Şunu da gözden kaçırmamak gerekiyor: Sermaye ilginç bir şey… Eğer ulus devlet güçlüyse sermaye de milli olabilir; ama ulus devlet olmaktan çıkıyorsanız, küreselleşme ilişkilerinize işlemeye başlıyorsa, sermaye en güçlü kimse ona itaat eder. O zaman sermayenin milliyeti kalmaz. Bu noktada sermaye dışarıya bakar, onlar ne istiyorsa onların yönlendirmesi çerçevesinde davranmaya başlar ve ulus devlet iyice zayıflama eğilimine girer. Türkiye bu süreci çok yoğun bir biçimde yaşamaya başladı. Mali sektördeki yabancılaşma da bunun bir parçası.

Bazı ülkelerde, kriz dönemlerinde yabancı bankaların o ülkede kepenk indirmesi biçiminde gelişen durumlar Arjantin'de örneği görülen bu süreç Türkiye için de söz konusu olabilir mi? Türkiye'de de olası bir krizde yabancı bankaların kepenklerini indirmesi biçiminde bir risk durumu söz konusu mu? Böylesi bir durum krizin derinleşmesine yönünde bir tehdit olarak algılanmalı mı?

Arjantin 1990'lı yılların ilk yarısında özelleştirmesini tamamlamış. Bankacılıkta yabancıların payı yüzde 40'a çıkmış. Peki, her şey iyi gidiyordu da Arjantin niye krize girdi? Asya- Rusya krizinin yarattığı bir deflasyonist ortam Arjantin'in dengesini bozuyor ve Arjantin büyüyememeye başlıyor -büyüyememek demek, vergi gelirlerinin azalması demek. Kamu açıkları oluşuyor, borçlanma ihtiyacı artıyor, kayıt dışılık büyüyor. Arjantin'de 600'e yakın sayıda takas odası kuruluyor. Çünkü maaş ödeyecek para yok! Arjantin bu açmazdayken dışarıdan para verilerek kriz geciktirildi ama Arjantin 2001'de patladı… O patlamaya giderken neler olmuştu? Bankalardan çıkacak mevduat-

ta aylık sınırlamaya gidilmişti, 200 dolardan fazlasını çekemezdiniz.

Pek çok şey yaşandı Arjantin'de, ama sonuçta o kriz sırasında ortalık karıştığında bankaların faaliyeti süremedi. Bankalara ciddi fatura çıkarıldı. Para kurulu iflas etti, para dalgalanmaya bırakıldı, 1 dolar 1 pesodan 3,84'e kadar yükseldi. 100 000 dolarlık iç borçlar pesoya eski kurdan çevrildi ve bunun faturasını bankalar ödemek zorunda kaldı. Bu ceza bankaları sarstı ve bankalar hiçbir şey yapamaz hale geldiler. Burada yabancıların da kendilerini olumsuzluktan sıyırma çabası oldu ama o olağan dışı durumlarda yapılan mecburi uygulamalar da var; ikisi bir arada...

Türkiye'de yaşananlara baktığımızda; Arjantin deneyiminden ders çıkararak ne yapıyorlar? Türkiye'de işler iyi gidiyormuş gibi göstermeye çalışıyorlar ama bunun sürdürülebilir olmadığını da biliyorlar.

Türkiye Arjantin'den farklı; yeni bir dünya düzeninin kurulması için belirlenen en kritik coğrafyanın merkezinde duruyor. Arjantin böyle bir coğrafyada değildi. Türkiye'ye kriz yasaklanmış durumda! En sıkıştığımız anlarda Türkiye'ye sermaye geldiğini görüyorsunuz… Batı elimizi ayağımızı bağlamış, bizi uşak gibi kullanıyor. Bu koşullar, Türkiye'de -özellikle üreten kesimleri- felç olmaya itiyor. Türkiye, artık kendi iradesini kullanamayan bir ülke haline geldi. Kendi çıkarlarını tanımlayamıyor, peşinde koşamıyor; başkalarına kulluk etmek zorunda kalıyor.

Türkiye'de dolaşan sıcak paraya ek olarak Maliye Bakanı Kemal Unakıtan'ın da kaynağını bilmediğini söylediği yaklaşık 4,5 milyar dolarlık bir paradan söz ediliyor. Bu paraları AKP hükümetiyle ilişkilendirebilir miyiz? Bu ne anlama geliyor?

Türkiye'deki sıcak para miktarı 65 milyar dolara yaklaştı. Cari açık büyüdükçe bunun da miktarı artacaktır. Bu para hep tek yönlü gelir mi, çıkmaz mı? Bu nasıl bir sıcak para cinsiyse, çıkamıyor veya çıkmıyor, ihtiyacınız olduğunda geliyor. O zaman bu para siyaseti yönlendirmenin bir parçası olabilir. Peki, bu yönlendirme faturayı kime çıkarıyor Türkiye'de? Üreten kesimleri perişan ediyor. Tarımın, sanayinin, KOBİ'lerin durumuna baktığımızda görüyoruz zaten.

Yaklaşan genel seçimlere bu süreçle girerken, siyasette dengelerin değişmesi söz konusu olabilir mi? Olası bir durumda, dış kaynaklı paranın çekilmesi ve Türkiye ekonomisinin sarsılması veya bu yönde sıkıntıların oluşması söz konusu olabilir mi?

Makro verilere bakalım. Türkiye'de son 4 yılda ne oldu? Enflasyon düştü. Nasıl düştü? Verimliliğimizi arttırdık ama rakiplerimiz de verimliliği en az bizim kadar arttırdı. Sonuçta sıfıra sıfır, hiçbir şey değişmedi. Türk lirasını ekstra değerlendirerek enflasyonu ve faizleri düşürdük. Bu da bizim üreticimizi perişan etti. Nasıl perişan etti? Çin'in parası son 5 yılda yüzde 40 düşük değerli hale gelmiş, bizim paramız yüzde 60'a yakın aşırı değerli hale gelmiş. Bizim Çin malıyla rekabet şansımız baştan yok. Üreten kesimler çırpınıyor. Bu politikalarda ısrar edilecekse bu nafile bir çırpınış. Kayıt dışılığın sürekli artması tesadüf değil, doğal, beklenen bir durum. Bu süreçte haksız rekabetin daha da genişlemesi, gelir dağılımının bozulması normaldir.

Üreten kesimlerin toplam seçmen içindeki payı oldukça yüksek. Üreten kesimler durumlarının farkındaysa ve bundan memnun değilse oylarını ne yönde kullanırlar sizce? Seçim olmadığı sürece kimse onların haline bakmıyor. Ama seçim günü geldiği zaman, o insanları daha fazla aldatabilecekler mi?...

Seçim sonrası döneme yönelik sizin kişisel beklentiniz nedir?

Göz boyamak ve durumu farklı göstermek için her şey yapılacaktır. Ama insanları işlerin iyiye gittiğine inandırmak artık o kadar kolay değil. O nedenle ben iktidar partisinin yıpranacağını düşünüyorum. Oy kayıpları olacaktır. Meclise giren parti sayısı ikiden fazla olabilir. Tek partinin iktidar olma olasılığı son derece düşük. Bu kez, batının taleplerini yerine getiremeyecek hükümetlerin çıkma olasılığı var. O zaman gelirse neler yaşarız, büyük bir soru işareti. Yeni sıcak para gelir mi? Bugün bu sıcak paraya bağımlı hale getirilmiş durumdayız. Çünkü her yıl en azından cari açık kadar para gelmesi lazım. Bu gelmediği gün çok ciddi sıkıntılara yol açacaktır.

Merkez Bankası'nın Ankara'dan İstanbul'a taşınması yönünde çabalar oluyor. Bu durumun, paranın kontrolünde, devletin inisiyatif dışı bırakılma süreci adına atılmak istenen bir adım olduğunu söyleyebilir miyiz?

Piyasa ekonomisi diyorsak, normalde 3 değişken vardır. Bu üç değişkeni aynı kesimlerin belirlememesi gerekiyor. Bu 3 değişkeni aynı kesimlerin belirlemesi çok tehlikelidir.

Bu üç değişken nedir? Bir; seçilmiş siyasilerin vergi oranlarını belirlemesi. Bu durum siyasilere verilen ekonomik yetkilerin en büyük olanıdır piyasa ekonomisinde. İki; döviz kuru. Döviz kuru piyasaya bırakılmıştır (dalgalı kur dediğimiz). Üç; faiz oranları. Onu merkez bankası belirliyor. Ama o merkez bankasının özerk olması lazım. Üçünü tek bir yapıya vermiyorsunuz piyasa ekonomisinde. Biz 1980 öncesinde ulus devlettik. Bu üç unsuru da siyasetçi belirliyordu. Merkez bankası döviz kurunu belirliyordu. Ama özerk olduğu için siyasetçinin onayıyla bunu yapabiliyordu. Faiz oranlarını da vergi oranlarını da o belirliyordu. Bu üçü tek eldeydi. Sorun büyümeden, erkenden çözemiyorduk.

Şimdi, bakalım bu üç unsuru bu gün kim belirliyor. Vergi oranlarını hükümet değil IMF belirliyor –dış güçler! Döviz kuru, yabancı sermayenin yönlendirilmesiyle belirleniyor -dış güçler! Döviz kurunu belirleyen faiz oranlarını da belirlemiş oluyor. Üçünü de dış güçler belirliyor. Bu koşullarda Türkiye kendi çıkarlarını koruyamaz. Batıyla bir çıkar çatışması varsa biz kendi çıkarlarımızdan vazgeçmek zorunda kalıyoruz. Halbuki ikisi de büyük dengesizlik yaratır, ikisi de yanlıştır. İkisinin ortasının olması gerekiyor. Yani, gerçekten özerk bir merkez bankasının olması gerekir. Gerçek anlamıyla Türkiye ekonomisine bakarak karar vermesi gerekir. Şu anda bizim merkez bankamız para kurunda çalışıyor. Yabancı sermaye geldikçe kur yükseltmeden döviz alacak, karşılığında para verecek. Para politikası gevşek mi olacak, sıkı mı olacak yabancı sermaye belirliyor bunu Türkiye'de. Merkez Bankası fazla bir şey belirlemiyor. Yani bu bankayı hukuken özerk yaptık ve siyasetten kopardık ama dış güçlerin eline teslim ettik.

Şimdi ortada böyle bir tablo varken Merkez Bankası'nın İstanbul'a taşınmasını tartışmak kozmetik bir şey. İş yapıyor görünmek için milleti uyutmaktan başka bir anlama gelmez.

Halkbank, Vakıfbank, Oyakbank, Akbank ve Ziraat Bankası gibi kamu bankalarının da hisselerinin devri söz konusu. Ana resmi görmeye çalışırsak, bu süreçte karşımıza ne çıkar? Bu halkalar hangi zincire ekleniyor? Küreselleşmeye korunaksız bir şekilde teslim mi oluyoruz?

Diyelim ki sizin büyük bir araziniz var. Bu araziyi tek bir kişiye satmak isterseniz o parayı verecek fazla kişi de yoktur. Bu nedenle az sayıda alıcıdan birini seçmek zorundasınızdır. Onlar da hakkını vermezler düşük fiyata satılır.

Daha iyi bir fiyata satmak istiyorsanız ne yaparsınız sermaye piyasalarına gidersiniz; bir kişi yerine 10 bin kişiye parçalayarak satarsınız. Ama Türkiye'de artık tasarruf olmadığı için içeride böyle bir şansınız yok. O zaman dış dünyanın güçlülerine görücüye çıkacaksınız onlara ulaşacaksınız alıcı sayısını arttırıp birine satabilmek için.

Türkiye'de bankacılık yasasına göre hakim ortaklar servetleriyle sınırsız durumda artık. Bu nedenle, ortalığın karıştığı bir durumda her türlü varlığını kaybetme riski var.

Mali sektörün yabancılaştığını görüyoruz. Bir insanın kalp damar sistemi neyse, mali sistemin de böyle bir işlevi vardır. Biz en hayati organımızı yabancılara veriyoruz. İnsanlar, kendi bireysel çıkarları için yanlışlar yapıyorlar. Bu yanlışları destekleyen bir siyasi irade var şu gün Türkiye'de. Sonucu Türkiye açısından çok talihsiz olabilir; bu ülkede kader birliği yapan insanlar birbirine girebilir; ülke parçalanabilir. Böyle bir yolda ilerliyoruz; şu anda kontrol bizde değil… Bu bankalar içeride görücüye çıkarılacak, alıcısı olmayınca yabancıya satılacak. Bunun sonucu da kabaca belli. Yanlış işleri yapılıyor Türkiye'de…

Son olarak üretici kesimler için bir öneriniz var mı? Bu kesimler nasıl ayakta kalabilirler? Söz ettiğiniz ortama bakarak, ihracata mı yönelinmeli? İşin içinden nasıl çıkılır?

Küçük üretici hesabını kitabını yapacak, önünü göremiyorsa hücum oynama veya kaderci olma zamanı değil. Şu anda Türkiye'de toplam üretimin yüzde 90'ını gerçekleştiren KOBİ'lerin hepsinde çok ciddi sorunlar var. Bu sorunlar onların beceriksizliğinden değil, Türkiye'nin benimsediği politikalardan kaynaklanıyor.

İhracat dediniz; bu ihracatı bu uygulamalar devam ederse sürdüremezler, bir gün kapatmak zorunda kalırlar. O gün gelmeden önlem almanın bir çaresine bakmak gerekiyor. Zor kararları bu gün veremeyenlerin gelecekte hiçbir şansları olmayacak. Bu nedenle KOBİ'lerin de bir biçimde dayanışmaya girmeleri gerekiyor. Onlar güçsüzler…

Küreselleşme, güçsüzleri güçlülere karşı koruyan kuralları kaldırdı. Güçsüzler, kuralsız bir oyunda güçlülerle karşı karşıya geliyorlar ve güçsüzlerin hiçbir şansı yok.

KOBİ'lerin, el birliğiyle, kuralları geri getirmeleri ve ulus devletlerine sahip çıkmaları gerekiyor. Aksi halde ayakta kalmak kolay olmayacak.

Prof. Dr. KEPKEP:

Ekonomik Kriz, Hiç Beklenmeyen Bir Anda Gelebilir

Söyleşi: Barış DOSTER

Prof. Dr. Naci Kepkep, ülkemizin önde gelen iktisatçılarından biri. Yıldız Teknik Üniversitesi'nden emekli olan Kepkep'le, uygulanan ekonomik programları ve önümüzdeki yıllarda bu programlar nedeniyle başımıza gelebilecekleri konuştuk.

Türkiye ekonomide 2006'yı nasıl geçirdi?

2006 yılı da önceki yıllarda olduğu gibi IMF gözetim ve denetiminde geçti. Dışsatım, büyüme gibi konularda kimi iyimser savlar öne sürülse de, ülkemiz daha bağımlı hale geldi. Bu politika nedeniyle cari açık yıllardır hızlanarak artıyor. Döviz kurunun aşırı düşük olması nedeniyle, bu açık hızlanarak devam edecek. Üretim daha da azalacak, işsizlik artacak ve bu program uzun vadede ekonomik güçlenmeyi baltalayacak.

IMF'nin dayattığı bu politikaların siyasi sonuçları ne olur?

IMF'nin bu politikaları dayatmasının nedeni, Türkiye'yi bağımsız dış politika uygulayamaz hale getirmek. Çünkü bunu isteyen güçler var. Türkiye ekonomik olarak şu an bağımlı. Dışarıdan gelen sıcak paranın bir anda durması, hatta hızla ayrılması sonucunda ülkemiz çok zor durumda kalabilir. Mevcut durum, tüketimin yapay olarak artırılması sonucunu doğuruyor. Başkasından borç alıp, tüketim harcaması yapıp, bolluk yaşayan bir aileye benziyor halimiz. Borç verenler verdikleri paraları geri isteyince bu tablo değişecek. Bu durum, dış siyasi tehdidin de dayanağını oluşturuyor. Hükümetin halen uyguladığı döviz bolluğu ve pompalanan tüketime dayalı ekonomi politikası, 2007'de yapılacak seçimlere dek sürecek. Bu sürdüğü için de dış borcumuz artacak. Türkiye'yi gelecekte daha zor günler bekliyor. Unutmamak gerekir ki, şu anda tahmin edemeyeceğimiz herhangi bir nedenle yaşanılması kaçınılmaz olan bir ekonomik kriz, hiç beklenmeyen bir anda gelebilir.

Bu tablonun çözümü yok mu?

Sadece ekonomide değil, siyasette de 20 yılı aşkın süredir düşünsel, ideolojik kargaşa yaşıyoruz. Siyasi yelpaze içinde rahatça planlayabilen, stratejiler geliştirebilen ve bunları başarıyla uygulayabilen kesim, şeriatçı kesim. Onun dışında da gerek liberal sağda, gerek merkez solda, hatta sol yelpazenin tümünde ideolojik bir bulanıklık, başıbozukluk var. Özellikle liberal sağ ne istediğini net olarak ortaya koyamıyor. Bunun çaresizliğini yaşıyor. O kesimde birden fazla partinin olması ve yenilerinin kurulmak istenmesi, bu dağınıklığın nedeni değil, sonucu. Hiçbir lider ortaya çıkıp ne yapmak istediğini, uygulayacağı programları net olarak açıklayamıyor. Ortanın solundaki durum daha da acıklıdır. Seçenek üretilemiyor. Eskiden savunulan ve çürüdüğü ortaya çıkan düşüncelerin yerine de yenisi konamadı. İdeolojik bir bulanıklık, aymazlık görülüyor. Merkezin sol tarafında yer alan irili ufaklı çok sayıda parti sosyal demokrat olduklarını söylüyorlar. Bunlar, yeri geldiği zaman Atatürkçülüğü de kimseye bırakmıyorlar. Bu durum gerçekte merkezin solunda olduğunu düşünen kimselerin temel sorunudur.

Ekonomide ve siyasette görülen bu ideolojik bulanıklığın giderilmesi yine de zaman almayacak mı?

Merkezin solunda ideolojik billurlaşma gerçekleşmeden, bu kesim Türkiye'nin hiçbir sorununa çözüm getiremez. Yukarıda dikkat çektiğimiz ayrışmanın netleşmesi gerekiyor. Evrensel, Avrupa çıkışlı sosyal demokrasinin ülkemizin sorunlarına getireceği bir çözüm yok. Kemalist ideoloji ışığında sorunları yeniden ele alıp, günümüz meselelerine çözüm önerileri getirecek bir siyasal kamp oluşması gerekiyor. Aksi halde kötü gidiş önümüzdeki yıllarda da sürer.

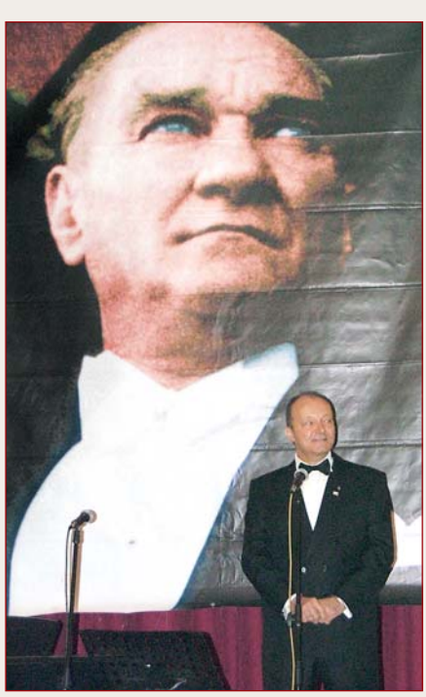
USİAD Olarak 29 Ekim Cumhuriyet Bayramını Coşkuyla Kutladık

USİAD Genel Başkanı Fevzi Durgun, Cumhuriyet'in 83. yılı nedeniyle Pera Palas otelinde düzenlenen Cumhuriyet Kokteylinde tüm duyarlı yurttaşları Cumhuriyete sahip çıkmaya ve daha çok çalışmaya davet etti. "Cumhuriyet, Türkiye'nin Türkiye'den Türkler tarafından yönetilmesidir" diyen Durgun, 29 Ekimlerin Türk ulusunun en güzel bayramı, en kutlu günü olduğunu söyledi. Bu yıl Çankaya Köşkü'ndeki Cumhuriyet resepsiyonuna "eş durumundan" davet edilmeyen bir milletvekilinin "Nasıl olsa seneye cumhurbaşkanı bizden biri olacak. O zaman katılırız" şeklindeki sözlerine dikkat çeken Durgun, laik ve çağdaş Cumhuriyet'te yaşamak isteyen herkesin, bir şeyler yapmak zorunda olduğunun altını çizdi. Durgun, Kıbrıs, Kuzey Irak, sözde Ermeni soykırımı iddiaları gibi başlıklar üzerinden Türkiye'nin sıkıştırıldığını vurgulayarak, bu baskılara karşı çıkmak için ülke içinde, özellikle de ekonomide güçlü olmak gerektiğini ifade etti. Durgun, "Sorun ülkemizde bölgeler arası gelişmişlik farklarını ortadan kaldırmak değil, ülke-

Ürgüp Belediye Başkanı Bekir ÖDEMİŞ, Fevzi DURGUN ve Deniz TÜFEKÇİ

İbrahim BENLİ, Şule ve Doğu PERİNÇEK

Zuhal ve Fevzi DURGUN, Sevgi ERENEROL, Pertev CENGİZ

mizi topyekûn kalkındırmaktır" diyerek, bugünkü ekonomi politikalarıyla bu amaca ulaşılamayacağını belirtti. Türkiye'nin Türkiye'den yönetilmesi için öncelikle ve özellikle IMF politikalarına son vermek, tam ve eşit üyelik gerçekleşene kadar da Gümrük Birliği'ni askıya almak gerektiğini ifade eden Durgun, diğer önerilerini de şöyle sıraladı:

"İthalat gerekli ve anlamlı bir düzeye çekilmeli, yerli malı kullanma ve tutum bilinci geliştirilmelidir. Türkiye Devlet Planlama Teşkilatı'nı (DPT) etkin, verimli kullanmalıdır. Avrasya bölgesinde etkili olmanın, işbirliğini geliştirmenin yolları aranmalıdır. Bu durum AB ve ABD ile ilişkilerimizi de daha dengeli ve eşit kılacaktır"

Ali ÖZGÜR ve Eşi

Fevzi DURGUN konuklarla tek tek ilgilendi

USİAD Yönetim Kurulu toplu halde Bildiren objektiflerine poz verdi soldan sağa: Orhan ERGÜN, Oğuz LEKTEMUR, Ufuk SAKA, Filiz ESEN, Fevzi DURGUN, Osman GÜNAY, İbrahim BENLİ, Birol BAŞARAN

Birol BAŞARAN, Gazeteci Adnan AKFIRAT ve Deniz TÜFEKÇİ

Fevzi DURGUN, Kıbrıs Türk Kültür Derneği Başkanı Zehra Bilge ERAY

Aroma Yön. Krl. Bşk. Metin DURUK, Fevzi DURGUN, USİAD Eski Müdürü Esin TAŞDEMİR ve Zuhal DURGUN

Prof. Ayhan TORAMAN ve Eşi

Zuhal ve Fevzi DURGUN, Ufuk SAKA, Aroma Yön. Krl. Bşk. Metin DURUK

İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarı Prof. Güzin GÜREL Şan Sınıfı Öğrencileri gecede misafirlere hoş dakikalar yaşattılar

Genel Başkan Fevzi DURGUN, Ankara Şube Başkanı Cemal ÇOBAN ve Ankara Şube Üyeleri ile

Tarihi Pera Palas kokteyle katılanları bir kez daha büyüledi

Ümit ÜLGEN

Fevzi DURGUN

Ümit ÜLGEN'in İlk Kitabı "Ulusal Bakış" Yılbaşı Kokteylinde Tanıtıldı

Derneğimizin kurucu üyelerinden makine mühendisi Ümit Ülgen'in ilk kitabı, USİAD Genel Merkezi'nde düzenlenen bir kokteylde üyelerimize tanıtıldı.

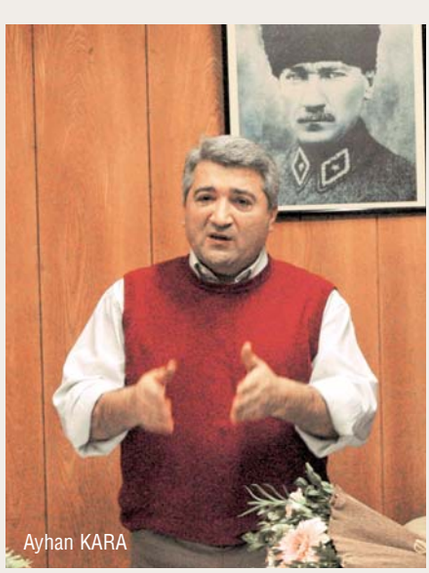
Kitap tanıtımıyla birlikte yılbaşı ve bayram öncesi gerçekleştirilen kokteyl, akşamı anlamlı kılarken USİAD üyelerini bu yıl son kez bir araya getirmiş oldu. Basının da ilgi gösterdiği gecede konuşma yapan genel başkanımız Fevzi Durgun tüm üyelerimizin yeni yılını ve bayramını kutlayan ve 2006 yılını genel olarak değerlendiren bir konuşma yaptı.

Fevzi Durgun konuşmasında ekonomideki baş aşağı gidişin sorunları derinleştirdiğine dikkat çekti. Özelleştirmenin tehlikeli boyutlara ulaştığına ve orta ölçekli şirketlerin dahi el değiştirmeye başladığını vurguladı. Hükümet sözcülerinin yaptıkları açıklamalarda, kayıt dışı ekonominin ve cari açığın büyük bir problem haline gelmeye başladığını kabul ettiğini hatırlatan Durgun, sorunun 9 Aralık 1999 yılında İMF ile yapılan anlaşmadan kaynaklandığını belirtti.

Ardından söz alan Sayın Ayhan Kara ise Ümit Ülgen'in ilk kitabı hakkında bilgi verdi. Son olarak, Sayın Ümit Ülgen ülkemizin içinde bulunduğu durumu değerlendirerek, ilk kitabına gösterdikleri ilgi nedeniyle tüm davetlilere teşekür etti.

"Ulusal Bakış" adını taşıyan kitabında Ümit Ülgen çeşitli gazete ve dergilerde yayınlanan makalelerine yer veriyor.

Ayhan KARA

Fotoğraflar: Fulya TUNCA

Fevzi Durgun: Sorun Topyekun Kalkınma Sorunudur

Genel Başkanımız Fevzi Durgun, Kanal B'de Tevfik Kızgınkaya'nın hazırlayıp sunduğu 'Üretimden İhracata' programına konuk oldu. Derneğimizin geçtiğimiz dönemde yayınladığı "Bölgeler Arası Gelişmişlik Farkları Açısından Türkiye" konulu raporundan hareketle Türkiye'nin kalkınma sorununun irdelendiği programda Türk ekonomisinin tarihsel analizini yapan Genel Başkanımız, bölgeler arası gelişmişlik farklarının, ülkenin genel kalkınma sorununun bir parçası olduğunu ifade etti. Durgun özetle şöyle konuştu:

Türkiye'de son yıllarda sıkça ekonomik büyümeden bahsediliyor. Büyüme başka, gelişmişlik başka bir olaydır. Gelişmişlik, büyümeyi de içeren, sosyal, siyasal, ekonomik verileri de içeren bir bütündür. Bu noktada önemli olan ülkelerin, ellinin üzerinde kıstasın değerlendirilmesiyle oluşturulan gelişmişlik endeksleridir. Dolayısıyla biz bir ülkenin gelişmişliğini incelerken sadece ekonomik büyümesini ele alırsak bu yanlış olur.

Bölgeler arası gelişmişlik farkları açısından baktığımızda Türkiye'nin bugün geldiği nokta korkunçtur. Bu yeni bir şey değil. Bu noktaya birdenbire değil, uzun yıllardır uygulanan yanlış politikaların veya uygulanamayan plan ve stratejilerin sonucunda gelinmiştir. Raporumuzla, son yıllarda bu makasın daha da açılmaya başladığını gösteriyoruz.

Bölgeler arası gelişmişlik farkları sorunu, bir Güneydoğu sorunu olarak kabul ediliyor. Oysa bu sorun, bir Güneydoğu sorunu değildir. Özellikle Doğu Karadeniz'de bulunan bazı illerimizin durumu, Güneydoğu bölgesinden daha kötüdür. Raporumuzda biz bunu da ortaya koyuyoruz. Kimi çevreler bu sorunu bölgesel temele dayandırarak yabancı kurum ve kuruluşların etki alanında göstermek istiyorlar. Biz, kendi politikalarımızı uygulamalıyız. Bunu yapabilmek için de sorunu doğru saptamak lazım. Bu açıdan baktığımız zaman, sorun Türkiye'nin bir gelişme, kalkınma, zenginleşme sorunudur. Bölgeler arası gelişmişlik farkları, o sorunun bir parçasıdır. Geri kalmış bölgeleri kalkındırabilmek için, Türkiye'nin genel zenginliği sağlanmak zorundadır.

Genel Başkanımız Fevzi DURGUN

Yokluklara rağmen en hızlı büyüyen üç ülkeden biri olduk

Kurtuluş yıllarının sonunda kuruluş yılları başlıyor. Elde insan yok. Nüfus uzun süren savaşlarda kaybedilmiş. Elde kalan nüfus da eğitimsiz. Ülkenin hiçbir ekonomik gücü ve zenginliği kalmamış. İşgal sürecinde kaynaklar yağmalanmış. Bu da yetmiyormuş gibi işgalciler çekilirken Anadolu'yu harabeye çevirmişler. Cumhuriyet bunun üzerine kuruluyor. Bütün bu zorluklara rağmen, kuruluş döneminde inşa edilen fabrikaların yerlerine bakarsak Anadolu'da topyekûn kalkınma modelinin uygulandığını görürüz. Bu, halka öyle güzel anlatılmış ki, 10. Yıl Marşı'nın coşkusunu hala yaşıyoruz. Bu yıllarda Türkiye ekonomisi, o yokluklara, yoksulluklara rağmen dünyada en hızlı büyüyen üç ülkeden biridir. Tüm Anadolu'da gelişme, kalkınma modeli uygulanıyor. Nazilli'ye basma fabrikası yapılıyor. Kayseri'ye dokuma fabrikası, uçak fabrikası yapılıyor. Erzincan'a şeker fabrikası kuruluyor. Ülkenin her yerinde yerel dinamikleri de harekete geçiren devlet destekli kalkınma modeli uygulanıyor. Bu şekilde 1929 dünya ekonomik buhranını en kolay atlatan ülkelerden biri oluyoruz. İkinci Dünya Savaşı'nı siyasi bir sorunla karşılaşmadan atlatıyoruz. Derken çok partili yaşama geçiyoruz ve o yıllardan aklımızda kalan en önemli sözlerden biri, başbakanın: "Bu millete plan değil, pilav lazım" açıklamasıdır. Ondan sonra bir plansızlık dönemi başlıyor. Yatırımların ulusal çıkarlara göre değil, keyfe göre yönlendirildiği bir döneme giriyoruz. Sonra 1960'lar geliyor. 27 Mayıs Anayasası ile planlı ekonomiye tekrar dönüş yapılıyor. 5 yıllık kalkınma planları hazırlanıyor. 60'lardan bugüne hazırlanan kalkınma planlarında bölgeler arası gelişmişlik farkları sürekli vurgulanıyor. Bunun için önlemler getiriliyor. Hatta Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı 2023'e kadar bir vizyon koyuyor ve bölgesel gelişmişlik farklarının ortadan kalkmasının en önemli sorunlardan biri olduğunu vurguluyor. Ancak bunların bir çözüm olamadığını görüyoruz.

Ufuk Saka: Yabancı Sermaye At Oynatıyor!

Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyemiz Ufuk Saka, "Berrin Erçin Soruyor" isimli televizyon programında Türk ekonomisindeki tüm düzenlemelerin yabancı sermayenin çıkarlarına göre yapıldığına dikkati çekti. Bu süreçte yabancı sermayenin ülkedeki en etkili oyunculardan biri haline geldiğini vurgulayan Saka, "Öyle ki, yabancı sermaye, TBMM'den istediği kanunu istediği gün çıkartabilecek güçtedir" şeklinde konuştu.

Kaynakların Nasıl Yönetildiği Tüm Ülkenin Meselesidir

Türk sanayisine iki şekilde bakabiliriz. Türkiye'nin güçlü bir sanayisi var önce bunu söyleyelim. Türkiye'nin sanayisi güçlü, fakat bu güç ve temsil ettiği olanaklar yeterli mi? Bu soruya olumlu cevap veremiyoruz. Bunu ne belirliyor? Bunu dünya ekonomilerini yönlendiren endüstrilerin teknoloji düzeyi, etki düzeyi ve sermaye düzeyiyle karşılaştırdığımız vakit, yeterli değil. Peki böyle bir güce ulaşabilir mi? Evet ulaşabilir. Çok fazla sorunu var. Ancak hepsi aşılabilecek sorunlardır. Türkiye tüm olanaklarıyla dünya üzerinde çok güçlü olabilecek bir donanıma sahiptir. Yalnız, ülkenin ve ülke ekonomisinin bu kabullerle yönetilmesi gereklidir. Ülke ekonomisi eğer bu şekilde, böyle bir vizyon ve böyle bir hedefle yönetilirse Türk endüstrisi, hakikaten başa güreşen endüstrilerden birisi olur. Başa güreşen teknolojik birikimler temsil edebilir, üretebilir. USİAD'ın durduğu yer ve Türk sanayine bakışı bu çerçevededir. Bu ifade etme biçimi, ister istemez bir politik duruş da içeriyor. USİAD, günün sonunda kaçınılmaz olarak politik algılanabilecek bir şekilde kendisini ifade ediyor. Çünkü, ülke kaynaklarının nasıl yönetildiği tüm ülkenin meselesidir. Bu sadece siyasi partilerin ve iktidarların sorunu değildir. Bu ülkede üretilen değerlerin hangi kriterlere göre kullanılacağı bu ülkede yaşayan herkesin meselesidir. Tüm toplumsal dinamikler bunu tartışırlar. Bu konuda karar beyan ederler ve bunu siyasi iradeye emanet ederler. Aldığımız sonuçlar bunun hangi ölçüde gerçekleştiği veya gerçekleşmediğiyle ilgilidir. Ülke kaynakları gerçekten ulusal değerleri, ulusal büyümeyi önde tutan tercihlerle yönetilirse, ülke mucize diye nitelenen sonuçlara ulaşabilir. Öyle değilse, ülke konuyu bu şekilde algılamayan bir iktidarla yönetiliyorsa, kimin peşine takılacağız diye düşünülür. "Avrupa Birliği'nin mi, şu ülkenin mi, şu şirketin mi peşine takılayım" diye düşünürseniz, önce teknoloji üretemezsiniz, sonra tüm ulusal kaynaklarınızı elden çıkarırsınız. Giderek yoksullaşan ve başka ülkelerin tarih stratejilerine hizmet eden bir ülke haline gelirsiniz.

Yönetem Kurulu Üyemiz Ufuk SAKA

Türkiye Yabancı Sermayenin İştahına Açıldı

Ekonominin büyüdüğü doğru. Neden doğru? Çünkü ölçülebilir bir şey. Yani ekonomide dönen para miktarı büyüdü. Ancak bu üretimdeki bir büyümeye karşılık gelmiyor. Ekonomi borç parayla büyüdü. Ülkeyi bırakıp, ev idaresini düşünelim. Bir evi idare ediyorsunuz. Bir takım ihtiyaçlarınız temel ihtiyaçlar. Bunlar için çok fazla paraya ihtiyacınız yok. Ancak bir süre sonra araba alayım diyorsunuz. Buna imkanınız yok. Birisinden borç alıyorsunuz ve arabanız oluyor. Devam ediyorsunuz, bir de yazlığım olsun diyorsunuz. Ama onu karşılayacak kadar paranız yok. Borçlanıyorsunuz, alıyorsunuz. Aile ekonomisi büyüyor ama sizin olmayan kaynaklarla. Bu örnekleri bırakalım, işte kredi kartı çılgınlığı! Ürettiğimizin çok üzerinde para tüketiyoruz. Kaynak tüketiyoruz. Karşılığı yok. Milyonlarca insan icrayla boğuşuyor. Ekonomi büyüyor. Ancak üretim ekonomisi hedeflenmediği için bir rant üzerinden, uluslararası para hareketleri üzerinden büyüyen bir ekonomi var. Böyle büyünür mü? Büyünür. Ancak ülkenin üretim yetenekleri büyümüyor. Mal ve hizmet üretme yetenekleri, teknoloji üretme yetenekleri büyümüyor. Bir yandan sanayileşeceğim derken, bir yandan teknoloji üretemiyorsanız, büyümekten söz etmeniz komiktir.

"Rusya ve Orta Asya Ülkelerinde İş Olanakları" Konulu Toplantı Gerçekleştirildi

"Rusya ve Orta Asya Ülkelerinde İş Olanakları" konulu bilgilendirme toplantısı 20 Kasım 2006 tarihinde USİAD Genel Merkezi'nde gerçekleştirildi. Konuyla ilgili sunumlar USİAD Yönetim Kurulu Üyeleri Ufuk Saka ve Orhan Ergün tarafından yapıldı. Yapılan sunumda, USİAD'ın geliştirdiği ekonomik ilişkiler sonucu Rusya'da elde edilen kazanımlar ve ilişkilerin vardığı boyut aktarılırken, Tver kentinde USİAD'a sağlanacak olanaklar ve iş potansiyeli bulunan sektörler hakkında bilgi verildi.

Toplantı sonucunda, elde edilen verilerin projeye dönüştürülüp, yapılanma içinde var olmak isteyen üyelerce yakın bir zamanda konuyla ilgili yeniden geniş katılımlı bir toplantının gerçekleştirilmesi karara bağlandı.

USİAD Avar'ın Yanında

Ülkemizi tarihinden utandırmak ve çağdaş uygarlık yolundan uzaklaştırmak isteyen bazı gelişmiş ülkeler bir televizyon programında kendi gerçeklerinin ortaya çıkmasından rahatsız olmuştur.

Ülkemiz, uzun süreden beri, tarihinden utandırılmak ve Cumhuriyet'in temel ilkelerinden uzaklaştırılmak amacıyla psikolojik baskı altına alınmıştır. Utanç veren yakın tarihlerini sansürleyen ve toplumsal problemlerini şehirlerinin varoşlarına süpüren gelişmiş ülkeler, kendilerini oldukları gibi değil, olmak istedikleri gibi göstermek istemektedirler.

Banu Avar'ın TRT de, İsveç'le ilgili yayınlanan programından dolayı bu ülke Dışişlerimize üzüntülerini bildirmiş ve bir kısım medyamızın da desteğiyle, program hakkında soruşturma açılmıştır. Eleştirel bakışın sadece kendi hakları olduğunu düşünenler, ROJ TV'ye tanıdıkları demokratik hakkı Banu Avar'dan esirgemekte bir sakınca görmemişlerdir.

Ulusal bilincimizin yok edilmeye çalışıldığı böyle bir dönemde, görevlerini ulusal duyarlılıklar ile yapan kişileri yıldırmaya çalışan "görevlileri" şiddetle kınıyoruz.

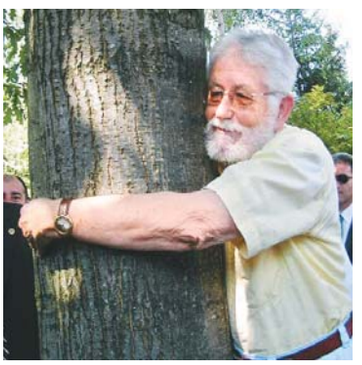
USİAD (Ulusal Sanayici ve İşadamları Derneği) olarak, Banu Avar'ın eleştirel bakış hakkının arkasında duruyor ve yurtsever çalışmalarını desteklediğimizi bildiriyoruz.

Çocukların "Toprak Dede"si TEMA Vakfı Kurucu Başkanı Hayretin Karaca'dan Mektup

Sayın Fevzi DURGUN,

Tarafıma düzenli olarak gönderdiğiniz USİAD'ın yayın organı Bildiren dergisinin Eylül 2006 sayısı elime ulaştı. Öncelikle, şahsımı da dağıtım çemberine dahil ettiğiniz için teşekkür eder, beğeniyle takip ettiğim yayınınızdan ötürü sizleri tebrik ederim.

Belirtmek isterim ki, ülkemizin küreselci güçler tarafından meçhule sürüklenmekte olduğu şu kritik dönemde, ulusal bir duruş sergilemenin ve sesimizi daha gür çıkarabilmenin önemi her geçen gün daha da artmaktadır. Birlik olmaya her zamankinden daha çok ihtiyaç vardır.

Sayın Durgun, Ulu Önder Atatürk'ün de özellikle vurguladığı gibi, ulusal bağımsızlık ancak ekonomik bağımsızlığın elde edilmesiyle mümkün olabilir. Artık dünyayı sermaye yönetmektedir. Bu bağlamda, küreselleşme sürecinde baskı ne kadar şiddetli olursa olsun, ulusal ekonomimizi korumak ve onu güçlü kılmak, bağımsızlığımızı müdafaa ve muhafaza etmenin en etken yöntemidir. İşte bu sebeple, derginizde rastlamış olduğum, USİAD tarafından yayınlanan "Kendi Malını Kullan" sloganı ile duyurduğunuz, Türk Malı'na ehemmiyeti vurgulayan ilanınızı bu istikamette atılmış çok önemli bir adım olarak görmekteyim. İlanınızı derhal çoğaltarak, dağıtmaya başladığımı belirtmek isterim.

Bu tarz mesajları çeşitlemeli ve mümkün olduğunca halka ulaşacak şekilde yaygınlaşmasını sağlamalıyız. Bugün olayın vahameti, Türkiye'de, baskı sayısı en çok olan gazetenin genel yayın yönetmeni konumundaki bir kişinin dahi, Sayın Cumhurbaşkanımız Sezer'in "yerli malı kullanmalıyız" uyarısı karşısında , "duyunca başımdan aşağı kaynar sular döküldü" şeklindeki yorumuna varacak kadar ilerlemiştir. Dolayısı ile mesajınız çok önemlidir. Hatta bunu daha da ileriye taşıyarak bir hareket haline dönüştürmenin yolları, siz değerli USİAD üyeleri tarafından araştırılmalıdır. Bu hareket yeni kurtuluş savaşımızda bağımsızlığa açılan bir cephe olacaktır.

Saygılarımla
23.11.2006
Hayrettin KARACA

Denizli'de Yerli Mallar Haftası

Yerli Mallar ve Tutum Haftası, USİAD ve birçok demokratik kitle örgütü tarafından tüm yurtta etkinliklerle kutlandı.

USİAD Genel Başkanı Fevzi Durgun, derneğimizin Denizli şubesince düzenlenen etkinlikler çerçevesinde DEHA televizyonunda bir programa katıldı ve ardından USİAD Denizli Şubesince düzenlenen panele Yılmaz Dikbaş ile birlikte konuk oldu.

Denizli'de sanayi odası, ticaret odası ve demokratik kitle örgütlerinin katılımlarıyla 7–16 Aralık tarihleri arasında, gerçekleştirilen bir dizi etkinlik, 16 Aralık'ta gerçekleştirilen ve Genel Başkanımız Fevzi Durgun'un da konuk olduğu "Yerli Mallar ve Tutum Haftası" paneliyle sona erdi.

Panelin sunuş konuşmasında, USİAD Denizli Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Sekreteri Nafize Sezer neo-liberal politikaların insani hiçbir yanının bulunmadığını ve küreselleşmenin sermayenin serbest dolaşımının önünü açarken emeğin dolaşımına izin vermediğini ve vermeyeceğini söyledi. Sezer konuşmasında, Malezya Eski Başbakanı Mahattir Muhammed'in, ülkesinde uygulanan IMF politikalarına ve bu politikaların sonuçlarına yönelik sözlerine atıfta bulunarak "Bizim de IMF politikalarına artık yeter dememizin zamanı geldi" dedi.

Derneğimizin Denizli Şube Başkanı Kazım Arslan, USİAD ve diğer demokratik kitle örgütleriyle "Yerli Mallar ve Tutum Haftası" çerçevesinde kentte gerçekleştirdikleri etkinlikler hakkında bilgi vererek kent halkının kampanyaya gösterdiği ilgiyi anlattı.

Araştırmacı-Yazar
Yılmaz DİKBAŞ

Denizli Şubemiz Genel Sekreteri
Nafize SEZER

Dikbaş: Ulusal egemenliğimizi Avrupa Birliği'ne teslim etmek, feda edeceğimiz bir lüks değildir.

Araştırmacı yazar Yılmaz Dikbaş ise Avrupa Birliği'nin yapısı, AB –Türkiye ilişkileri ve Türkiye'nin AB'ne girmesi ulusal egemenliğin durumunu anlatarak "Ulusal egemenliğimizi AB'ne teslim etmek feda edeceğimiz bir lüks değildir. Dolayısıyla neye 'evet' neye 'hayır' dediğimizi bilmeliyiz" dedi.

AB anayasasını, kurumlarını ve işleyişini anlatan Dikbaş, AB'nin ekonomik, siyasal ve hukuksal yapısının bize yansıtılandan çok farklı olduğunu söyleyerek, Avrupa Birliği'nin Türkiye'de AB çevreleriyle 'hibe' karşılığında 'işbirliği' yapan 'Sivil Toplum Örgütleri'ni çeşitli örneklerle anlattı. Dikbaş, bu çevrelerin AB'yi demokratik bir kurum olarak tanıttıklarını oysa AB'nin demokratik değil, tüm işleyişiyle faşist bir kuruluş olduğunu söyledi.

"Hepimiz Yerli Malları Direnişçisiyiz"

Özellikle bu anlamlı haftanın değerlendirildiği bu önemli günde burada bulunduğunuz için hepinize teşekkür etmek isterim. Öncelikle bu önemli haftanın aslında aya hatta yıla yayılması gereken ve sürekli anımsatılması, anımsanması değerlendirilmesi ve anlatılması gereken bu önemli konuyu işleyen ve bunu işlemek için gerekli özveriyi, çalışmayı gösteren başta Denizli şubemizin başkan ve yöneticileri, demokratik kitle örgütleri temsilcileri olmak üzere emeği geçen tüm kurum, kuruluş ve kişilere teşekkür etmeyi borç bilirim.

Derneğimizin Kurucusu, Onursal Genel Başkanımız Kemal Özden'i –ki o da Denizliliydi- özellikle USİAD'ın kurulmasında ve bugünlere gelmesinde olağanüstü çabayla emekle çalışmasının tanığı olarak böyle bir toplantıda ve Denizlide kendisini sevgiyle, saygıyla ve özlemle anmak istiyorum.

"Yerli Malı ve Tutum Haftası" nedir? İsterseniz çok kısa olarak öncelikle buna bakalım. 1929 yılında Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti adıyla kurulmuş -ki bir numaralı üyesi Mustafa Kemal Atatürk'tür- cemiyetin çalışmalarıyla kullanılmaya başlanmışdır. Zaman içerisinde bu derneğin adı 1950'lerde Ekonomi Kurumu olarak değişti. Bu derneğin kapatıldığını zannetmiyorum ancak adını da hiç duymuyoruz. Faaliyetleri yok edildi, duyurulmuyor hiçbir yerde.

Bu durum yaklaşık 50 yıldan beri böyle. Neden böyle? Yerli Malı ve Tutum Haftasını Aynı uygulama ABD'de bir farklı yaklaşımla federal yasa haline getirilmiş ve "Use American" yasası denmiştir. "Use American" ABD'de 1936'da yasa haline getirilip, 1982'de bu yasa güncellenmiş olmasına rağmen Türkiye'de bunun karşılığında yapılan hareket unutturulması, çarpıtılması veya içinin boşaltılmasına yönelik çabalarla geçmiştir. Bizim kuşağımızda yerli malı kampanyaları okullarda içeriği boşaltılmış da olsa kutlanmaktaydı. Ancak bizim çocuklarımız için böyle bir haftanın varlığından, böyle bir anlamdan, böyle bir düşüncenin varlığından bile haberdar olması özel çaba özel beceri gerektiren bir konu olmuştur.

Özellikle ülkemiz ithal mallar "cehennemi" olarak kullanılarak bugün bu hale getirilmiştir. USİAD 1998'in son ayında kurulmuştu ve

ilk yaptığı önemli eylem, Yerli Malı ve Tutum Haftasını kutlamak olmuştur. En hafif deyimiyle, bize karşı çıkanlar veya böyle bir hafta kutlanmasının mantığını anlayamayanlar "globalleşen dünyada yerli malı ve tutum haftasından bahsetmenin yeri mi? Bütün dünya bir köy olurken siz içine kapanmaktan duvarlar örmekten bahsediyorsunuz" dediler. Biraz daha kaba yaklaşanlar bize "dinozor" dediler; daha kaba yaklaşanlar olmuştur ama onlar arkamızdan konuşuyorlardı, onları da duyuyorduk. Bazı sanayi ve ticaret odaları işleri bu olmasına rağmen, "bu devirde yerli malı diyemeyiz" diyerek karşı çıkıyorlardı. İzmir'deki bir büyük sanayi kuruluşunun başkanı "yerli malı kullanın" diyemeyiz demişti. Aynı kuruluşun 2 yıl önce bir gazetede tam sayfa ilanlarını görmeye başladık. İstanbul'un bir büyük ticaret odasının eski başkanı ise "küreselleşen dünyada öylesine yerimizi aldık, çıkın Nişantaşı'na tüm dünya markalarını orada bulursunuz" diyebilmiştir. Tüm dünya markalarını bir çarşıda, bir mağazada bulabilmeyi bir çağdaşlık ölçütü olarak görmüş ve göstermeye çalışmıştır. Bu kadar büyük çarpıklığı anlayabilmek, algılayabilmek, değerlendirebilmek mümkün değil… Fakat hayat öğretiyor. Bütün yaşadıklarımız, bugüne kadar içinde bulunduğumuz koşullar, öyle noktaya getirdi ki, 6 yıl önce söylediklerimize karşı çıkanlar bugün "bu haftayı kutlamalıyız" veya en azından "yerli malı kullanımını teşvik etmeliyiz" noktasına geldiler. Çünkü yerli malı kullanmak demek ulusal sanayiyi korumak demek; ulusal sanayiyi korumak ve kollamak demek, Türkiye'deki istihdam sorununu çözmek demek; Türkiye'deki istihdam sorununu çözmek gönenci, geliri artmış bir toplum, huzurlu, rahat ve iletişimi çok daha güçlü bir toplum demektir. Bu güçlü bireylerin oluşturduğu toplumun devleti de güçlü olur. Devleti de güçlü olan bir Türkiye Cumhuriyeti –en azından iç ve dış olaylara karşı- bugünkü edilgenliğinde olmaz. Bu durum istenmediği için, bize yerli malı ve tutum haftasını kutlama ve değerlendirme alışkanlığı unutturulmaya çalışılmıştır. Ama bu salonda bulunan her kişi bir direnişçidir. Yerli malı kullanma ve tutum bilincini geliştirme mücadelesinde kararlı olan ve hafta sonunu ayırıp buraya gelen, dinleyen, kafasını veren insanlar –kendilerine ne dayatılırsa dayatılsın- bunun direnişini göstereceklerini ve ülkelerine sonuna kadar sahip çıkacaklarını göstermişlerdir.

Denizli Genelinde Durgunluk Var

Türk Ekonomisinin en önemli sektörleri arasında tekstil her zaman ön sıralarda yer almıştır. Ancak son yıllardaki olumsuz gelişmeler tekstil sektörünü sarsmaya devam ediyor. Tekstilin önemli merkezlerinden Denizli de bu ortamdan nasibini alıyor. USİAD Denizli Şube Başkanı Kazım ARSLAN ile firması Durtaş Tekstili ve sektörün sorunlarını konuştuk.

Kazım Bey bize Durtaş Tekstil'i kısaca tanıtır mısınız?

Durtaş Tekstil 1988 yılında kurulmuş, 9 ortaklı bir aile şirketidir. 4,5 trilyon liralık bir sermayesi vardır. İçinde iplik üretimiyle ilgili bir üretim alanı, çözgü ve haşıl dediğimiz bir bölüm ve bir de dokuma bölümü vardır.

Durtaş Tekstil'in pazar yapısından bahseder misiniz?

Ürettiğimiz malların yaklaşık yüzde 90'ını İstanbul ve Bursa'daki firmalara satmaktayız. Yüzde 10 dolayında da ihracat yapıyoruz. İhracatımızın oranı önceden daha fazlaydı. Ancak son dönemlerde Çin, Hindistan ve Pakistan'ın tekstil alanında dünya piyasalarına girmeleri nedeniyle biraz ihracat sıkıntılarımız var. Özellikle fiyat farkları nedeniyle rekabet etmemiz güçleşiyor.

Durtaş Tekstil'in 18 yıllık geçmişinde, özellikle son dönemde büyük bir atılım yaptığını söyleyebiliriz. Üretim tesislerini de gezip gördük ki dünya standartlarında üretim yapıyorsunuz. Peki, bu tesislerle üretim kapasitenizi ne kadar verimli kullanabiliyorsunuz?

Biz firmamızı şu anda tam kapasiteyle çalıştırabiliyoruz. Hem dokuma hem de iplik fabrikamız –pazar günleri de dahil olmak üzere– aralıksız üretim yapıyor. Bizim temel sıkıntımız haksız rekabet konusunda. Türkiye'de maliyetler çok yüksek. Devletin işçi ücretleri üzerine getirdiği yük çok fazla. Enerji çok pahalı. OECD ülkeleri arasında en pahalı enerjiyi Türkiye kullanıyor. Bu şartlarda üretim maliyetleri artıyor ve bu da fiyatlara yansıyor. Bu durumda da rekabet şansımız azalıyor.

Ülkemizde, pek çok sektörde olduğu gibi, tekstil sektöründe de ara mallar ithalatı oldukça artış gösteriyor. Bu durumun size nasıl bir yansıması var?

Elbette bu durumun bize yansıması çok olumsuz oluyor. Ara mal ithalinin artışı nedeniyle, yerli tekstil tezgahlarının büyük bir çoğunluğu atıl durumda kalıyor. Dolayısıyla, bu çerçevede sektör kendi çalışmalarını kısıtlı imkanlarla yürütmek zorunda kalıyor. Özellikle kur çok düşük kaldı. Bu nedenle ihracat da çok düşük kaldı. Bunun yanı sıra yine düşük kur nedeniyle ithalat da artmaya başladı. İthalat ucuz olunca da yerli sanayi bundan çok büyük zarar gördü. Özellikle de dokuma sanayi çok zarar görüyor. Dışarıdan çok miktarda ham kumaş geliyor. Her ne kadar bu kumaşlar burada işlem görüyor, boyanıyorsa da yerli üretici olan dokumacı burada çok zor durumda kalıyor.

Genel olarak sektörün geleceğini nasıl görüyorsunuz? Yerli üreticinin tekstil sektöründe tutunması ve ilerlemesi bugünün koşullarında nasıl gerçekleşecek?

Yabancı sermayenin Türkiye'de gelip yatırım yapması bizi çok fazla etkilemez. Önemli olan Türkiye sınırları içinde, çalışanların maliyetinin aşağıya çekilmesidir. Bunu aşağı çekemediğiniz sürece rekabet şansı her gün azalır ve bir gün de o piyasadan kaybolursunuz. Bir de kurların yükseltilmesi gerekiyor. Dalgalı kur uygulanıyor olsa bile en azından ihracatçıya kur garantisi verilebilir. Bu da olmuyorsa ihracat yapanlara stopaj vergisi, elektrik ve akaryakıt gibi maliyetler üzerinden indirim yapılabilir.

2001 krizini atlatmış firmaların bu gün Denizli'de üretim yapısı değişikliğe uğradı mı? Orta vadede kimsenin önünü göremediği bir dönemde ne gibi bir gelecek beklentisiyle planlama yapıyorsunuz?

Gelecekte üretim de bir azalma olacak ve bazı firmalar bu sektörden silinecek. Sektörde faaliyet yürüten bazı şirketler ya batacak ya üretimini farklı alanlara kaydıracaktır. Bazı şirketler bugünlerde sektör değiştirerek inşaata kaydılar. Bunun dışında örneğin Denizli'de jeotermal enerji alanına, seracılığa doğru bir kayma var. Özellikle Denizli genelinde bir duraklama var. Çünkü piyasa daralıyor; her gün talep daralması yaşanıyor. Bir de komşu illerde teşvik uygulaması nedeniyle o illerdeki üretim daha fazla oluyor. bu da Denizli'nin rekabette sıkıntıya girmesine yol açıyor. Bu teşvik yasası çok yanlış bir yasadır; tekrar gözden geçirilmesi gerekir. Teşvik ya bölgesel bazda ya da ilçe bazında gerçekleştirilmelidir.

Denizli'nin üretimde ağırlıklı olduğu sektörler tekstilin dışında nelerdir? Bu sektörlerin oranı nedir?

Denizli bir tekstil kentidir, kentteki üretimin yaklaşık yüzde 60-70'i bu alandadır. Tekstil dışında gelişen üretim sektörlerinin de pek çoğu yan sanayii ve ara mal olarak gelişmiştir. Bunun yanı sıra Denizli'de inşaat sektörü de gelişmiş durumdadır. Ayrıca bakır sektörü de dünya çapında gelişmiştir. Denizli'den dünyada pek çok ülkeye kablo ihraç edilmektedir. Son zamanlarda mermer sanayi oldukça öne çıkmıştır. Bu alanlar Denizli'nin en gözde sektörleridir. Son zamanlarda ülkede olduğu gibi kentimizde de bir durgunluk söz konusu. Aslında Denizli halkı oldukça çalışkan ve girişimci bir yapıya sahiptir; tasarrufçudur ve bu tasarrufunu yatırıma yönlendirir. Burada genelde hep iş konuşulur, işlerin durumu konuşulur. Burada insanlar arasında çok tatlı bir rekabet vardır.

USİAD Ankara Şubesi'nden Yerli Malı Haftasına Coşkulu Kutlama

USİAD Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyeleri Anıtkabir'de

Ulu Önder Mustafa Kemal ATATÜRK' ün Türkiye Cumhuriyeti' nin ekonomik yönden gelişmesine yapılacak olan yatırımlar için ulusal kaynak yaratılması ve ulusun öz varlıkları olan yerli mallarının üretim ve kullanılmasını teşvik için 12 Aralık 1929 tarihinde başlattığı Yerli Malları ve Tutum Haftası' nın 77nci yıl dönümü Ankara' da kutlandı. USİAD Ankara Şubesi' nin her yıl büyük bir coşku ve heyecanla yürüttüğü gibi bu yılda bir dizi etkinlik düzenlendi.

12 ARALIK saat 10:30 da USİAD Ankara Şube yönetimi Anıtkabir ziyaretini gerçekleştirdi. Ata' nın huzuruna çıkan yönetim, USİAD çelengini mozoleye koydu, saygı duruşunda bulundu. Şeref defterine USİAD' ın duygu ve düşünceleri şube başkanı Cemal ÇOBAN tarafından yazıldı ve okundu.

Tüm yazılı ve görsel medya kuruluşlarına etkinlikler bildirildi. 11 ARALIK' tan itibaren 5 gün süre ile 5 büyük okulda USİAD adına Şube Başkanı Cemal ÇOBAN; Dr. Binnaz EGE ve Dr. Rıdvan EGE Anadolu Lisesi ile 50nci Yıl Lisesi' nde, Prof. Dr. Gürhan ÇAĞLAYAN; Ayrancı Lisesi' nde, Mustafa Bilge IŞIKTÜRK; Ahmet Barındır İlköğretim Okulu' nda; Tüketici Hakları Genel Başkanı Turhan ÇAKAR; Dikmen Lisesi' nde yerli malı kullanımı ve tutumlu olmak konularında konferanslar verdiler.

Okul öğrencileri konuşmacılara yoğun ilgi gösterdiler ve bu tür konferansların sık sık verilmesini talep ettiler.

Cemal ÇOBAN, Dr. Binnaz EGE ve Dr. Rıdvan EGE Anadolu Lisesi'ndeki söyleşi sonrasında.

Cemal ÇOBAN, Dr. Binnaz EGE ve Dr. Rıdvan EGE Anadolu Lisesi Öğretmenleriyle.

USİAD BASIN BİLDİRİSİ

YERLİ MALI HAFTASI

USİAD (Ulusal Sanayici ve İşadamları Derneği) Türk kamuoyu ve basınını, "yerli malı" haftasını kutlamaya ve bu bilinci yüceltmeye davet etmektedir.

Bugün "yerli malı haftası" kulaklarda sanki geçmişe bir özlem çağrışımı yaratmaktadır. USİAD, "yerli malı" konusunun bir geçmiş değil, Türkiye'nin geleceği sorunu olduğuna inanmaktadır. Dolayısıyla USİAD için, "yerli malı haftası" 21. yüzyıl Türkiye'sinde, rekabet gücüne sahip, teknolojiyi,yaratıcılığı, özgün tasarımı, kalite yönetimini başarıyla uygulayan Türk mallarının ve hizmetlerinin kullanılması anlamına gelmektedir.

Şu anda yerli malı kullanmaya her zamankinden daha fazla gereksinimiz var.

Son yıllarda,Türkiye ve Türk tüketicisi çok çeşitli yabancı ürün ve marka saldırısıyla karşı karşıya kalmıştır. Ülkemiz adeta ithal mallar cenneti (yoksa cehennemi mi demeliyiz) haline gelmiştir. Uygulanmakta olan son ekonomik politikaların oluşturduğu haksız rekabet ortamında yerli mallarımız geniş pazar payı kaybetmişlerdir. Bu da, kalitesi, içeriği ve fiyatı ne olursa olsun yabancı ürün ve malları seçme eğilimini pekiştirmiş ve ithal malların tüketimini giderek arttırmıştır. USİAD, bu eğilimin orta ve uzun dönemde, ulusal ekonomi açısından olumsuz sonuçlarının giderek artacağı görüşündedir.

Küreselleşen ekonomik düzende, yerleşik ve kendini kanıtlamış Türk markalarının satın alınarak yok edilmesi de kaygı verici başka bir gelişmedir.

USİAD, bu nedenle, ulusal marka, ürün ve hizmetlerin kullanılması doğrultusunda bir bilincin Türkiye'de de pekiştirilmesi gerektiğine inanmaktadır.

Yerli malı kullanmak, Almanya'da , Japonya'da, Fransa'da, İngiltere'de ve ABD'de olduğu kadar Türkiye'de de bir haktır.

Türkiye ulusal sanayisini korumak için, bu hakkını kullanma bilincini geliştirmelidir.

Saygılarımızla,

Fevzi DURGUN
Genel Başkan

USİAD'ın Yeni Müdürü Pertev CENGİZ

USİAD Dernek Müdürlüğüne Sayın Pertev Cengiz getirildi.

Ekim ayından bu yana Dernek Müdürü olarak USİAD Genel Merkezde çalışmalarına başlayan Cengiz 1955 Ankara doğumludur. 1979 yılında İktisat Fakültesi'ni bitirdikten sonra Fransa'da 'Kalkınan Ülke Ekonomilerine İktisadi Yardımın Etkileri' konusunda lisans üstü çalışma yaptı.

İngilizce ve Fransızca olmak üzere iki yabancı dil bilen Cengiz, 1981 den beri çeşitli şirketlerde ürün yönetimi, pazarlama organizasyonu, finansman ve dış ticaret konularında yöneticilik yaptı. Pertev Cengiz evli ve 1 çocuk babasıdır.

Yerli Malı ve Tutum Haftaları Yeniden ve Günümüz Şartlarına Uyarlanarak Başlatılmalı

Kemal ÖZDEN

1929 yılında başlayan Yerli Malı Haftası günümüzde unutulmaya yüz tuttu. USİAD olarak her platformda bu haftanın içeriğine yakışır biçimde kutlanması için çalışmalarımızı yürütüyoruz. Yerli Malı Haftası nedeni ile Onursal Başkanımız Kemal ÖZDEN'in Ulusal Devlet, Ulusal Ekonomi kitabından bir bölümü sizlerle paylaşıyoruz.

Cumhuriyetimizin ilk kurulduğu yıllarda ülkede sanayi üretiminin neredeyse yok denecek düzeyde olması… Ekmeklik undan giyilecek elbise kumaşına kadar her şeyin dışalım yoluyla karşılanıyor olması gerçeği karşısında büyük önder "kılıçla kazanılan zaferler sabanla pekiştirilmezse kalıcı olamaz" demişti. Yoklar içinden bir ülke; yıkılmış, savaşlardan bitkin düşmüş Anadolu insanından bir ulus yaratmak ülküsü gereği kendi kendine yetebilen bir ülke yaratmak hedefini ulusun önüne koydu. İktisadi tamamiyet olarak adlandırılan çalışma ile ülke insanına gerekebilecek her türlü maddenin üretileceği fabrikaların kurulması gündeme geldi. Etibank, Sümerbank, Şeker fabrikaları vb. girişimler böyle doğdu. 1929'dan itibaren kendi ürettiğimiz ürünlerin tüketilmesinin, kullanılmasının teşviki için Yerli Malı Haftaları kutlanması kararı alındı. "YERLİ MALI YURDUN MALI, HER TÜRK ONU KULLANMALI" sloganları tüm yurda yayıldı. Kendi ürünümüzün bizim insanımızca üretilmesi, dışarıya döviz kaybının önlenmesi o yılların gurur verici gelişimiydi; ortak heyecanın adı idi. O tarihlerdeki ulusal uyanış ve aydınlık önderliğin sağladıkları; cumhuriyet tarihimizin en yüksek kalkınma hızı, yabancı paralara karşı TL'nin değerli kılınışı (dikkat edin değersiz değil), dış ticaret fazlası (açığı değil), açık vermeyen bütçe vb…

Cumhuriyetin ilk yıllarında büyük coşkuyla kutlanan Yerli Malı Haftalarımız, ulusal sanayi yaratma ülkümüzün en önemli kilometre taşı ve bayrağı olmuştu. Yerli Malı Haftaları

bir simge idi. Ve yeni kurulan cumhuriyetimizin geleceğine güvenle bakmasını sağlayacak ışıktı, inançtı. Bu güzel temelden, 1954'ten başlayan süreçle vazgeçildi. Önce içi boşaltıldı. Sonra okullarda ruhsuz törenlere indirildi. Meyve sergilerinden, tamamen unutturulan bir sürece sokuldu. Yabancı sermaye ile kalkınabilmiş, dünyada tek bir ülke bile yokken, ne yazık ki son elli yıldaki yöneticilerimiz yabancı sermaye hayranı kesildiler. Ulusal sanayi için olmazsa olmaz, ulusal bilgi birikiminin oluşturulması, ulusal teknoloji yaratılması gayretindense imam hatip okulları açmayı kendilerine iş edindiler.

Cumhuriyetin son elli yılındaki yöneticiler ilk yirmi beş yılın kazançlarını yok etmek için ellerinden geleni yaptılar. 1940'larda uçak yapıp Avrupa ülkelerine satan Kayseri uçak fabrikasının bunların elinde gaz ocağı fabrikasına dönüştürülmesi her şeyi anlatmıyor mu?

Bugün Nasıl?

Cumhuriyetin ilk yıllarında İktisadi tamamiyet diye özetlenen, kendi kendine yetebilen bir ülke yaratmanın yolu olarak gerçekleştirilen "YERLİ MALI ve TUTUM HAFTASI", bugün amacı daha da genişletilerek ülke gündemine alınmalıdır.

Ulusal sanayinin güçlendirilmesi bağlamında, ulusal sanayi ürünlerinin kalitelerinin de yükseltilerek, tüm dünyaya kendi markalarımızla ürün satmak hedefini önümüze koymalıyız. Güçlü bir ulusal sanayi için ulusal bilgi birikimini ve ulusal teknolojimizi oluşturmak zorundayız. Çok değil 25 yıl önce kurulan ASELSAN'ın elektronikte seksen bir çeşit ürünü (kendi ulusal tasarım ve patentiyle) tüm dünyaya (Almanya, ABD dahil) sattığını kaçımız biliyor? Yine ASELSAN'ın dünyanın bir çok ülkesindeki savunma sanayi- elektronik ihalelerinde bir çok uluslararası elektronik devlerini eleyip ihaleler aldığını basınımız yazıyor mu?

Yine elektronikte, haberleşme sektöründe ülkemiz yabancı firmalara yağmalattırılırken, ulusal bir firmamız komşu Bulgaristan'ın tüm haberleşme (telekomünikasyon) ihalesini alnının akı ile alıp götürüyor. En hazini de bu olumlu örnekler ülke insanından adeta kaçırılıyor, yok sayılıyor…

Japon Malı, Tapon Malı

Çok değil otuz yıl önce "Japon malı tapon malı" denirdi. Taklit ürünle başlayan Japonlar bugün tüm dünyaya Japon malını kalite ile özdeşleştirdiler. Şimdi slogan Japon satın al. Bu bize ders olmalı. Çalışırsak… Ama çalışırsak, istersek yaparız. Yeter ki "bizden adam olmaz" teslimiyetini, ihanetini kıralım. Ulusal bilgi birikimi, ulusal teknoloji oluşumunun önemini kavrayalım. Bilgiyi yaratma uğraşına kaynak aktaralım. Ülkemizi yarınlara bugünden hazırlayalım.

Şimdilerde kullanılmayan "TÜRK MALI" rumuzu yeniden tüm ürünlerimizin üzerinde yer almalıdır. Bugün, Yerli Malları Haftaları gündeme, kaliteli ulusal sanayi ürünlerinin tüm ulusça sahiplenilmesi şeklinde gelmelidir. Ülkemizde üretildiği halde sırf yabancı marka hayranlığına prim vermek adına yabancı isim koyma, … dizayn vb. gibi etiketler koyma, ülke geleceğinin hovardaca harcanmasıdır. Üstelik bu ülkede, bu ülkenin insanlarınca üretildiği halde yabancı isim koyup, sanki dış alım malıymış gibi böbürlenerek pazar taktiği uygulayanların, İtalyan markalarının protesto gösterileri sırasında düştükleri acıklı, komik durum da cabası…

Ulusal bütünlüğümüze gelecek saldırılar karşısında ulusal savunma sanayimiz için, ulusal bütünlüğümüz içinde tüm yurttaşlarımızın da ortak gönenç düzeyinin yükseltilmesinin sağlanması, bu gönençle demokrasi içinde kalkınmanın sağlanabilmesi için tek temel, ulusal sanayinin gelişip güçlendirilmesidir.

Ulusal sanayimizin güçlendirilmesiyle ancak, ülkemiz önder ülke, büyük ülke olabilir. Ancak ve ancak ulusal sanayisi güçlü ülkeler, gelişmiş büyük ülkelerin piyonu olmaktan çıkar, dünya uluslar topluluğunun başı dik, onurlu bir üyesi olur.

25/26/27 Ocak 2000 tarihlerinde "Türkiye Sorunlarına Çözüm Konferansı-3" te yapılan konuşma metnidir.

Yerli Malı Kullanımının Ekonomi-Politik Önemi

Melih BAŞ

Mustafa Kemal Atatürk, İstanbul Milli Sanayi Birliği'nin yerli mallar sergisinde şunu demişti: "Türk yurdu, Türk iktisadı, Türk eliyle, Türk tarihiyle yükselir. Türkler, Türk malı alınız, Türk malı kullanınız; Türk parası Türk toprağında kalsın!"

Ekonomi-politik alanda korumacılık ile serbest ticaret ikileminde yer alan bir tartışma olan yerli malı kullanımı konusunda emperyalist ülkelerin kendileri korumacılık yaparken çevre ülkelere serbest ticareti salık vermektedirler. Ulus-devletçi bir perspektiften bakanlara göre, 'ulusal pazar yerli şirketlerin hakkıdır. Yabancı şirketler ulusal şirketlerin doğal hakkı olan iç piyasaya girmek ve pazarın bir bölümünü ele geçirmekle yerli şirketlerin hakkına el koymuş olmaktadır. Emperyalist dış güçlerin sömürgeci emellerine hizmet eden çokuluslu şirketlere pazarı açmak, sömürüye davetiye çıkarmak ve ekonomiyi iyi niyetlerinden kuşku duyulması gereken dış güçlerin etkisine açık, zayıf ve kırılgan hâle getirmek demektir. Bu nedenle, ulusal pazarı yerli şirketlere tahsis etmek, tüketicileri yerli malı kullanmaya teşvik etmek, gerekirse gümrük duvarlarını yükselterek ekonomiyi yabancıların rekabetinden korumak gerekir.'

Kemalist kadro ülkede kendine yeterli bir ekonomiyi amaçlayarak yabancı mallar yerine, kendi ürettiklerimizle yetinmenin gereğini halka anlatmak istiyorlardı. 12 Aralık 1929 günü zamanın başbakanı İsmet İnö-

nü Millet Meclisin de yaptığı bir konuşmada yerli malının kullanımının öneminden ve tutumlu olmaktan bahsetti. Okullarımız 1946 yılından itibaren 12 Aralık'la başlayan haftayı Yerli Malı Haftası olarak kutlamaya başladılar. 1983 yılında bu haftanın adı Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası oldu.

Mustafa Kemal Atatürk, İstanbul Milli Sanayi Birliği'nin yerli mallar sergisinde şunu demişti: "Türk yurdu, Türk iktisadı, Türk eliyle, Türk tarihiyle yükselir. Türkler, Türk malı alınız, Türk malı kullanınız; Türk parası Türk toprağında kalsın!"

Yerli Malının Benimsenmesi Yalnızca Ülkemizde mi Var? Hayır!

Örneğin Amerika'da her yıl, çok ciddi şekilde 'Buy American / Amerikan satın al' kampanyaları düzenlenmektedir. Bu kampanyalarla Amerikan halkına, kaliteli ürünün sadece ve sadece Amerikan sanayisince üretildiği propagandası yapılıyor. 'Buy American' kampanyaları, ABD'de federal yasa ile güvence altına alınmıştır. Ağiçinde (internette) 'buy american' yazmayı bir dener misiniz? Sözgelimi, William J. Lynott (Amerikan Malı Al Örgütü Başkanı) ne diyor bakın: 'Diğer ülkelerden aldığımız kaliteli mallar ile bizim diğer ülkelere sattığımız kaliteli mallar arasındaki değer, bizim trendimizi belirler: kendi mallarımızın, kendi ülkemizdeki satışını arttırmak; nihayet bunları, kaliteli dünya ürünleri haline getirip, dışarıya satmak; ulusal ekonomimizin sağlıklı işlemesi için temel şarttır. Bu şartı yerine getirmezsek, dışsatım (ihracat) gelirimizden vazgeçmemiz gerekir ki, bu da milyonlarca yurttaşın işlerini elinden almak, asker-sivil bütün yatırımları baltalamak, yani ülkemizin çöküşünü hazırlamak demektir....ayrıca tarih gösteriyor ki, bir ülkenin dünyadaki ekonomik yerini belirleyen, o ülkenin üretim gücüdür. XVIII yy'da İngiltere, bu sayede İspanya'nın; XIX yy.'da da Amerika, İngiltere'nin yerine geçmiş, diğer ülkeleri de kontrol edebilen, dünyanın en büyük ekonomik gücü haline gelmiştir... iki yüz yıldır ulusal piyasamız farklı kültür, uygarlık ve düşüncedeki ülkelerin mallarına açıktır. Tarih bize açıkça gösteriyor ki, bunun hiçbir dönemde faydası olmamıştır. Hatta birçok yabancı firma, bizim bu nezaketimizden yararlanarak, iç piyasamızın belli bölümlerini ele geçirmeye başlamıştır. Bu yanlışlıklar sürüyor, bu yüzden de elektrik, otomobil ve makine aksamı gibi birçok kritik üretim sahasında, imkânlarımızı yabancı devletlere kaptırdık... birçok yurttaşımız, kendi mallarımızın kalitesini beğenmemektedir. Bu kesinlikle yanlış bir düşüncedir. Aksine, en iyi fiyatla satılan, gayet kaliteli mallar üretiyoruz; ayrıca kendi mallarımızı alırsak, bu sayede okul, köprü, polis ve itfaiye; ayrıca sosyal güvenlik ve halk için, yeni iş imkânları sağlamış oluruz..'

Almanya'dan birkaç ilginç not daha; Otomotivde dünya markası olmuş bir Alman otomobil üreticisi, çalışanlarının rahatça okuyabileceği büyüklükteki şu yazıyı fabrika duvarına yazdırmıştı; 'JAPON ARABA ALMAYI DÜŞÜNEN, GİTSİN KENDİNE JAPONYA'DA İŞ ARASIN.'

Yerli Malı ile İlgili Kutlamalar

Hafta nedeniyle bazı sivil toplum örgütleri ile sendikalar, yerli malı kullanın çağrısı yaptı. Ankara'da düzenlenen "Yerli malı kampanyası" tanıtım toplantısına, Kamu-Sen, Ankara Ticaret Odası, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Türk-İş, Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nden temsilciler katıldı. Toplantıda, toplumun yabancı markalara yönelmesi nedeniyle, yerli üretimin darbe aldığı ve ülke ekonomisinin kayba uğradığı vurgulandı. Toplantıda sadece cep telefonu için dile getirilen rakamlar bile hayli çarpıcı. Türkiye'de cep telefonuna harcanan miktar 20 milyar dolar olarak hesaplanıyor. Kullanılan 36 milyon cep telefonunun tümü ithal. Eğer Türkiye'de üretilseydi, yan sanayi ile birlikte 50 bin kişiye istihdam sağlanabilecekti. Türkiye Kamu-Sen Genel Başkanı Bircan Akyıldız da 'Bu konuda hem toplumumuza, hem vatandaşlarımıza hem de devletimize büyük sorumluluklar düşmektedir. Aksi halde ülkemizde çalışacak bir iş kalmayacaktır.' şeklinde konuştu.

Raks markasını eski sahibi Aslan Önel'den devralan İnter Mobil, Mart 2006'dan itibaren atılıma geçip 220, 330 ve 440 ve nihayet 550 modelleri ile Türk tüketicisiyle buluşturdu. Dünya devlerinin mücadele ettiği cep telefonu pazarına girme cesaretini gösteren İnter Mobil Başkanı Abdürrahim Karslı, kaynakların dışarıya akmasını istemiyor. Karslı, sıkı rekabetin yaşandığı bu pazarda yılların markası Raks'la 'Biz de varız' diyor ve şunları ekliyor: Bizim 4 çeşidimiz varsa, Nokia'nın, Motorola'nın 20–30 çeşit ürünü var. Yeni olduğumuz için el altından engelleme var. GSM ürünleri satanlara deniyor ki, "Raks satarsan bizim ürünlerden sana vermeyeceğim". Dolayısıyla bunu Türk insanı satmak istese bile, rafa koymaya cesaret edemiyor. Biz bazı yerlere gidiyoruz, "Raks var mı" diyoruz. Israr ettiğiniz zaman masanın altından çıkarıp veriyor. Bir engelleme var'.

Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı Sinan Aygün, dışalım ürünler yerine barkodu '869' ile başlayan yerli malı ürünleri satın alma çağrısı yaptı. Aygün, yaptığı yazılı açıklamada, yabancı markalı ürünlerin market raflarını istila ettiğini ve dışalım ürün tüketimi nedeniyle Türkiye ekonomisinin çıkmaza girdiğini kaydetti ve şöyle konuştu: 'Türkiye ekonomisi bugün güçlü ekonomiler karşısında bağımsızlık savaşı

Kendi malını kullan

Kendi kendini yönet

Biz ithal mallar kullandıkça, bize mal satan ülkenin üretimi, kalitesi, verimi ve kârı artıyor; kendi üreticilerimiz ise -işçisiyle, işvereniyle- güçsüzleşiyor, fakirleşiyor.
Bir yandan fakirleyen, diğer yandan tüketime zorlanan ülkemiz sürekli borçlanıyor. Her yıl dişimizden tırnağımızdan artırdığımız paraları borçlarımızın faizine ödüyoruz. Daha da kötüsü sürekli daha bağımlı, dış baskılara açık, siyasi ödünler vermeye zorlanan bir ülke oluyoruz.
Bu ise yediğimiz ithal avokadonun parasını ülkemizi satarak ödemek demektir.
Bugün Kıbrıs'ı, yarın Güneydoğu'yu, öbür gün Ege'yi kaybetmek demektir.

USİAD
ULUSAL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

veriyor. Bu savaşta parolamız 869'dur. İthal ürünlere verdiğimiz her kuruş, ekonomimizi çıkmaz sokağa götürüyor, yerli sanayinin bacası tütmez oluyor. Gençlerimize istihdam yaratılamıyor.' Ancak Aygün'ün belirttiği 869 nolu barkodun Türk mallarına ait olduğu hususu, tüketiciyi yanıltabilir. Çünkü 869 ile başlayan barkod, sadece Türk ürünlerine verilen bir barkod değildir. Çin'den, ABD'den ya da bir başka ülkeden barkodlu ya da barkodsuz, ambalajlı ya da ambalajsız olarak ülkemize ithal edilen ürünlere 869 ile başlayan barkod numarası verilebilmektedir. Bu durumda aslında dışalım olan ürün, Türk malı haline dönüştürülebilmektedir. Bu nedenle, 'yerli malı satın alıyorum' düşüncesiyle, 869 barkod numarasını esas alan tüketici belki de, ithal bir ürünü satın alabilecektir.

Başka bir kutlama Tercüman Gazetesi'nin İSO ile ortaklaşa yürüttüğü 'Yerli Malı Kampanyası' oldu. Bu kampanyaya Türkiye Eczacılar Birliği (TEB) de destek verdi. TEB Başkanı Mehmet Domaç, Türkiye'nin yıllık 5,5 milyar dolarlık ilaç ithalatı yaptığını söyledi. Türkiye'de tüketilen ilaçların yüzde 38'inin yurt dışından geldiğini belirten Domaç, dışalım ilaçların satış payının ise yüzde 55 olduğunu aktardı. Türkiye'nin, ilaç sektöründe her geçen gün biraz daha dışa bağımlı hale geldiğinin altını çizen Domaç, 'Türkiye ilaç ihtiyacının yüzde 90'ını üretebilecek potansiyele ve teknolojiye sahip bir ülke' diye konuştu.

Yerli Malı Nasıl Tanımlanmalı?

Bir malın yerli malı olarak değerlendirilebilmesi için çeşitli yaklaşımlar olabilir. Bu olası yaklaşımlardan biri yasal düzenlemelerin konuyu nasıl ele aldığıdır. Örneğin, TOBB'a bağlı ilgili Oda tarafından "Yerli Malı Belgesi" ile belgelendirilmesi konusunu ele alalım: Tamamen Türkiye'de üretilen veya elde edilen ürünler ile üretim sürecinin önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemi Türkiye'de yapılan ürünler YERLİ MALI olarak kabul edilir. Türkiye'de toplanan bitkisel ürünler, Türkiye'de doğan ve yetiştirilen canlı hayvanlar ve bunlardan elde edilen ürünler, Türkiye'de yetiştirilen ve avlanan su ürünleri yerli malı kabul edilir. Bunların dışındaki ham tarım ve hayvancılık ürünleri, tümüyle Türkiye'de üretilmesi veya üretim sürecinin önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye'de yapılmış olması şartıyla yerli malı kabul edilir. Esnaf ve sanatkârlarca üretilen ürünler, Türkiye'de çıkarılan madenler ve madencilik ürünleri ile yukarıda belirtilen ürünler dışında kalan ve bu kategorilerin hiçbirine girmeyen diğer ürünler; tümüyle Türkiye'de üretilmesi veya üretim sürecinin önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye'de yapılmış olması şartıyla yerli malı kabul edilir. Bu ürünlere ilişkin "Yerli Malı Belgesi", üretildiği yerin Sanayi Odası veya Ticaret ve Sanayi Odası tarafından düzenlenir. Gerektiğinde uzman incelemesi yapılabilmektedir. Belgeye veriliş tarihinden itibaren geçerli olmak üzere bir yıl süre verilir. İstemin özelliği dikkate alınarak her ürün için ayrı ayrı belge verilebileceği gibi, birden fazla ürün için de verilebilir. Uyuşmazlık durumunda TOBB bünyesinde; ilgili taraflarla birlikte uyuşmazlığa neden olan konu değerlendirilir ve sonuçlandırılır.

Bu yasal düzenlemede bizce tartışmalı çok yan vardır. İşte sorular: Üretici şirket (Unilever gibi) %100 yabancı sermayeli ise nasıl olacak?

Üretilen ürünün (ilaç gibi) patenti yabancılara ait ise nasıl olacak? Kritik ve esas katma değeri dışalımla sağlanan ürün (arabada motor gibi) ise nasıl olacak? Ürün (popüler batı kültür endüstrisi ürünleri gibi) halkı kültür emperyalizmine maruz bırakıyorsa ve özkültürüne yabancılaştırıyorsa nasıl olacak? Ürün kimi yabancı yan ürünlerin kullanımını (araba ve petrol gibi) sıklaştırıyor ve arttırıyorsa nasıl olacak? Bu soruları uzatmak olası…

Yerli Malı ile ilgili Toplumsal Tartışmalar

Atatürk'ün bir numaralı üye olduğu 'Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti' daha sonra adı değiştirildi ve 'Ulusal Ekonomi Derneği' olarak yaşıyor. 1950 ile başlayan cumhuriyetin temel ilkelerinden sapma döneminde, küçük Amerika projesinde önce adı değiştirilerek Ekonomi Kurumu yapıldı. Sonra Sanayi Bakanlığı'nın köhne bir koridorundaki odaya hapsedildi. Öyle kuruluş gerekçesindeki gibi açıklama ve çalışmalar yapmasın diye de içi çok sayıda liboş (liberal de diyebiliriz) akademisyenle doldurduldu ki, sakınca oluşturmasın!

Prof. Dr. Oktay Sinanoğlu'nun örütbağında yerli malı ile ilgili bir bölüm var ve bu bölümün amacı yabancı mallarını özellikle de Amerikan mallarını protesto etmek için ülkemizde satılan çeşitli malları belirlemek ve bunlara karşı yerli malları belirlemek olarak belirlenmiş. Ayrıca daha önce önerilmiş yabancı mala karşılık yeni bir yerli mal daha ekleyebiliyor veya daha önce eklenmişlere oy verebiliyorsunuz.

Sonsöz

Yazımızı USİAD'ın kurucusu olan ve artık aramızda olmayan Kemal Özden'in sözleriyle toparlayalım: Yerli malı ve tutum haftası konusunda; bilinçli bir unutturma, yok sayma, hatta daha da önemlisi, içeriğinin tahrip edilmesi programı yürütülüyor. Öyle bir hava veriliyor ki; sanırsınız böyle bir hafta ancak 1930'ları yaşamak, nostalji yapmak isteyenlerin fantezisi !... Oysaki gerçek bunun tam da tersi! Geçmişi anmaktan çok öte, gelecek kaygısı. İç ve dış borç toplamı gayrı safi milli

hâsılanın çok üstüne çıktığı, istihdamın yerle bir olduğu bir ülkede ulusal sanayi ürünlerinin tercih edilmesi gerekmez mi? Yerli malların kalite sorunu da süreç içinde çözülebilecek sorunlardan biri. Yerli malı kullanmak bir gönüllülük sorunu; zorlama olmaz. Ama biz yabancı mal kullandıkça, ülkede üretim düşüyor, bu da kaçınılmaz olarak fabrikaların kapanmasına, işsizliğin artmasına sebep oluyor. Yabancı marka hayranlığına son vermezsek, sonunda, işsizliğin patladığı bir cehennemde yaşamak zorunda kalırız ki yerliyi de yabancıyı da alacak parayı kazanacak bir işimiz olmaz. Türkiye'de ulusal kültürümüz adeta cinnet boyutunda tahrip ediliyor, yok ediliyor. Yabancı marka hayranlığı, ithal ürün kullanma alışkanlığı, ekonomik teslimiyet, kendi kültürünü (aslında kültürsüzlüğünü) yaratıyor. 'Kendisi olamayan, başkası olur' sözü ülkenin çıplak gözle görünen gerçeği. Hele, Türkiye'de üretildiği halde yabancı isim ve markalara öykünerek, ne Türkçe, ne İngilizce abuklukları kullanmak, tam bir "bindiğin dalı kesmek" garabeti. Mağaza isimlerinden başlayarak, yabancı markalara öykünme ve reklam sloganlarındaki yabancılaşma tam bir kozmopolitizm yaratıyor ki, böylesi ancak ve ancak sömürgelerde görülebilecek bir soytarılık. Biz USİAD olarak; Türk sanayicisine, ürünlerinin üzerine Türk Malı ibaresini yeniden koymayı öneriyoruz. Tabii ki bu rumuzu koymanın getirdiği sorumlulukla... Kaliteli ve rekabet edebilir standartlarda ve rekabet edebilir fiyatlarda ürünler üreterek'.

Özden'in sözlerine kısa bir ekleme yapalım: eğer irademiz güçlü olursa olumlu örnekler mantar gibi çoğalır: Mavi Jeans, ASELSAN vd.….Bu amaçla Turquality projesi de iyi bir adımdır (Bkz. açıklama kutusu).

TURQUALITY® Projesi

Fikri ve esaslarını Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın gerçekleştirdiği çalışmalarla "Türk" ve "kalite" kavramlarını bir araya getiren 'TURQUALITY®, logosu geliştirilmiş ve Dış Ticaret Müsteşarlığı adına tescil ettirilerek koruma altına alınmıştır. TURQUALITY®, tüketici gözünde bir üst marka olarak konumlanmakla birlikte, ülkemizin rekabet avantajını elinde bulundurduğu ve markalaşma potansiyeli olan ürün gruplarının üretiminden pazarlamasına, satışından satış sonrası hizmetlere kadar bütün süreçleri kapsayan bir akreditasyon sistemidir.

Dolayısıyla, TURQUALITY® tüketici gözünde güncellik, çağdaşlık, kalite, yenilikçilik gibi temel değerleri içeren bir "kalite garantörü"dür. Bu sertifikayı kullanacak akredite olmuş, olmayı planlayan tüm markalar için ise TURQUALITY® finansal destek ve yönetsel bilgi birikimi sağlayan ve böylece Türk markalarının uluslararası pazarlardaki markalaşma faaliyetlerini ve başarılarını hızlandıran bir "gelişim katalizörü"dür.

Halkla Birlikte Ecevit...

Doğan YILMAZ

12 Kasım 2006 da Ankara, Türkiye'nin dört bir yanından akan insanlarımızla doldu taştı. Geliş nedenleri; yıllarını birlikte geçirdikleri, vicdanlarının sesi olmuş bir dostlarına son görevlerini yerine getirmekti.

Onunla vedalaşmaktı.

O gün Ankara'da,

Birbirini daha önce hiç görmemiş ama yıllardır tanıyan,

Çoluk çocuk, genç, ihtiyar,

Yüz binlerce insan,

Birlikteydi….

Ecevit'i sonsuzluğa uğurlayacaklardı..

Ödemişli Kore gazisi Mustafa amca gibi,

Mustafa Amca cenaze için kaldırılan otobüsü,

Bir önceki gece saat 22' de, Ödemiş'te oturduğu kahvede duymuş,

Kararı ani olup yola koyulmuş.

Ona Kocatepe Camii'ne giden yolda,

Akay Yokuşu'nun başında rastladım.

Bir grup Ödemişli Anadolu insanı ile birlikte yürüyordu.

Yolu sordular, konuşmamız başladı.

Otobüs Terminalinden sonra DSP Genel Merkezi'nin önüne gelmişler, Sonra Kocatepe Camii'ne yürümüşler.

Yürüyorlardı,

Sordum;

-Amca maşallah çok iyi yürüyorsun, yaş kaç?

-82

Yanındaki gençlere baktım,

Biraz mahçup teyid ettiler,

Onlar yorulmuşlardı.

-Partili misin amca?

-Hayır değilim.

Etrafındakilere döndüm

-Doğru söylüyor dediler, siyasetle çok uğraşmaz Mustafa Amca.

-Bizim yörede tanınır, bilinir ama siyasi bir kimlik değildir.

-Gelmeye nasıl karar verdin?

-Ben O'nu çok severdim,

-Kahvede otururken cenazeye gidiliyor dediler, atladım geldim.

Sonra samimiyeti, saygı ve ilgiyi hissedince devam etti;

-Ben aynı zamanda Kore Gazisiyim. Babam kurtuluş savaşı efesiymiş.

Elini paltosunun iç cebine attı

Bir madalya ve giysileri ile birlikte bir efe fotoğrafı çıkardı.

-Bu benim madalyam, bu da babam…

-Neden takmıyorsun? dedim.

-Olmaz dedi elbise uygun değil.

Etrafındakiler lafa girdi.

-Aslında sen gazi elbiselerini giyip gelecektin.

-Olmadı işte , bu elbise de uygun değil.

-"Bu madalya senin ,şerefle taşımalısın" dedim.

İkna olur gibi oldu, madalyayı yakasına ben iliştirdim.

Yürüdük…

Kocatepe'deki onbinlerin içine doğru.

Yanındakiler sordu,

-Devlet mezarlığı uzak mı?

-"Epey var" dedim

Yanındakiler sustu, Mustafa Amca konuştu

-Yürürüz….

-"Fotoğrafını çekebilirmiyim" dedim.

Yanındakilerden Ak Güvercinli bir bayrağı eline aldı, çapraz tutuş,

Ecevit ismini dağlara taşlara yazan Anadolu ateşinin yüzbinlerinden biri Babası İstiklal savaşı şehidi,

Kore Gazisi Mustafa Amca ve diğerleri,

Hepsi tanıdık yüzbinlerle birlikte

Yürüyorlardı…

Yine bu son yılların en uzun yürüyüş kolunda,

Bir sopanın ucunda ağzında zeytin dalı taşıyan ak bir güvercinin maketine dokunmak isteyen bir çocuğu

-"Kirlenmesin" diye uyaran maket sahibine,

Yanıt yan tarafımda yürüyen bir kadından geldi;

-"Kirlenmez. O hiç kirlenmedi ki hep öyle kaldı"

Mustafa Amcalar, Ayşe Ablalar, Selami Dayılar, dedeler, gençler, çocuklar...

Her şeyden önce işte bunun için oradaydı.

Bu kez tarih 12 Kasım'dı.

Bir dönemin sol toplumsal coşkusunun gerçek ve dürüst siyaset liderinin arkasında,

Ak güvercinlerle birlikte,

Yine milyonlar vardı...

Ecevit'i Uğurlarken

Fevzi DURGUN

12 Kasım 2006'da, elli yaş sınırında olan ve yaşadığı topluma, ülkesine ve insanlığa karşı sorumluluk duyan milyonların gençlik dönemlerini etkileyen bir toplum liderini sonsuzluluğa uğurladık.

O gün Türkiye'nin geçmişindeki önemli kararlarda imzası bulunan, Ortanın Solu, Demokratik Sol, Ulusal Sol kavramlarının dürüst, nazik, naif, inatçı ve inançlı bir savunucusunu uğurladık.

Çok uzun bir siyaset maratonunun tek başına ve en uzun mesafe koşucusunu uğurladık.

Tek başına kaldığı zamanlarda bile yılmayan bir özgürlük ve ilerleme savaşçısını uğurladık.

Uzun bir dönem toplumun vicdanının sesi "Halk İçin Halkla Beraber Devrim"in en inançlı neferini uğurladık.

Halkın hayallerini umuda, umutlarını gerçeğe çevirmek için inanarak seçtiği ismi uğurladık.

İnsanca Hakça Bir Düzen istemine atılan en dürüst siyasi imzayı uğurladık.

Siyasi kariyerinde değişime ve gelişime doğru müthiş bir başlangıcın cesur ve kararlı yüreğini uğurladık.

Dağa taşa en çok ismi yazılan, halkla birlikte yaşayan, halkın içinden bir şair başbakanı uğurladık.

Son dönemde ise Umutlarımızın Türkiye'sinin mimarı olmaktan hızla uzaklaşan, finali çok yavaş ve başka bir kulvarda koşan bir Ecevit'i uğurladık,

Hep göründüğü gibi olan ve olduğu gibi de kabul bulan, finalde ve siyasi geçmişinde yaptığı hataları toplumun hoşgörüsüne en fazla mazhar olan, hatalarıyla sevaplarıyla, bir özgürlük sevdalısını uğurladık.

Ecevit'i sonsuzluğa uğurlarken bir an, 2 Haziran 1977 de, benim de görevli olduğum Taksim Mitingine gelmek için güzergâhtaki İstiklal Caddesi'ni görünmez kılan tam bir çiçek yağmuru altında geçen ve meydandaki yüz binlerin, tüm Türkiye'den duyulan sloganları arasında, kürsüye 3 saatte ulaşabilen Ecevit'i hatırladım.

Dönemin sol toplumsal coşkusunun gerçek ve dürüst siyaset lideri o gün de o alanda umudun ak güvercinlerini uçuruyordu.

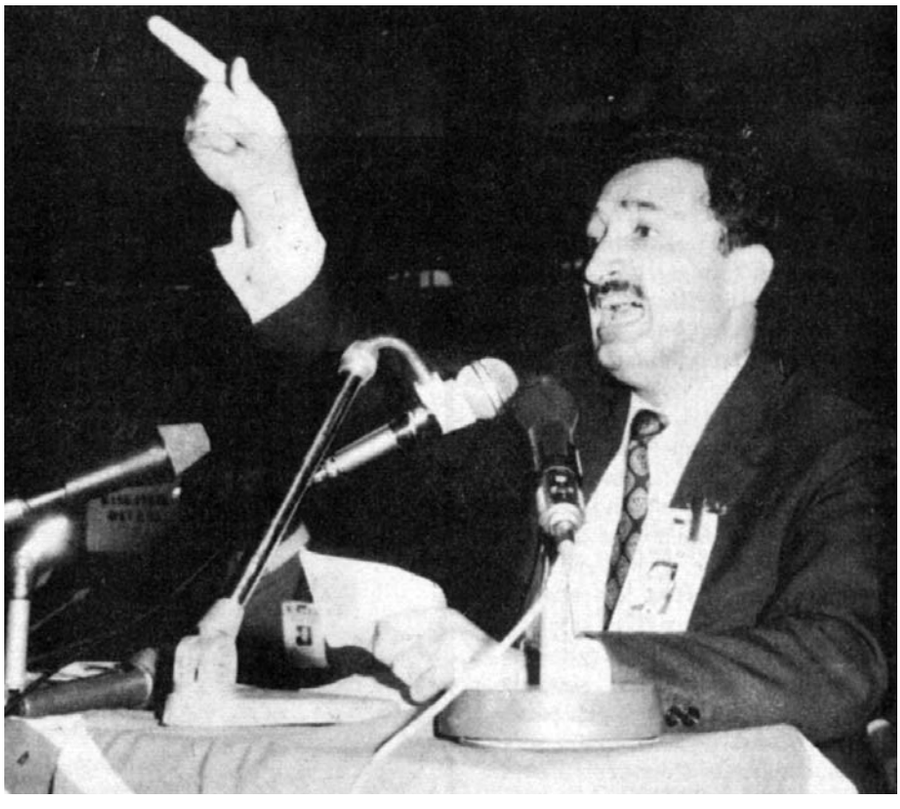
Hemen birkaç gün sonraki genel seçimde umuda verilen oylar ilk kez %42 yi buluyordu.

12 Kasım'da O'nu sonsuzluğa uğurlarken ise yarım asırlık gençlerin ve benim yüreğimden havalanan ak güvercinler, konacak bir dal bulamıyordu.

12 Kasımda Ankara, mahşeri bir kalabalıkla, ak günlere olan inancını yine haykırarak, gerçek bir toplumsal lideri sonsuzluğa uğurladı.

Dürüst, namuslu bir yaşam çizgisi ile çok derin izler bırakan, Türkiye'nin gerçeği Karaoğlan asla unutulmayacak.

Tüm ulusumuzun başı sağ olsun...

Prof. Dr. Şengül HABLEMİTOĞLU, Türkiye ve ailesi için Necip Hablemitoğlu'suz geçen dört yılı değerlendirdi…

"Tüm Yaşananlara ve Bastırılmışlığa Rağmen, Anadolu'yu İşgalden Kurtarmış Bir Güç Var Bu Toprakların Yakın Tarihinde"

Söyleşi: Av.Ersan BARKIN
Fotoğraflar: Uyvar HABLEMİTOĞLU

Bugün Türkiye'nin bölgesel ve ulusal konumlanışını ve Türkiye'deki siyasal cepheleşmeyi değerlendirdiğinizde Hablemitoğlu kimliğini nereye koyabiliriz?

Kesinlikle kendine özgü, bağımsız bir ulusalcı kimliktir. Necip bu günkü yapıda sonuna kadar, yalın ve gerçekten ulusalcı olmanın en başındadır. Bu yüzden de yaşamaması çok doğaldır. Ulusalcıların; Türkiye'de Necip gibi bir kimlik varken, bu kimlikten olumlu, yapıcı ve toplumun her kesimini kuşatan bir enerji yayılırken, amaca ulaşabilecek güçlü bir örgütlenme oluşturmasını engellemek kolay olmayacaktı. Ayrıca Türkiye'de yaşanan siyasal "gelişmeler" diyemiyorum, çünkü bana kalırsa bu tanımlama bir olumlama içermektedir, Türkiye'nin getirildiği yol ayrımı ve kanalize edilmek istenilen yöne doğru ağır basan bir iteleme ile Necip'in bu gün yaşamıyor olması normaldir. Sistemi işletenlere vereceği rahatsızlık; toplumun farkındalığını harekete geçirmek ve Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerini oluşturan değerlerin yaşatılabilir, sahiplenilerek aktarılabilir olduğunu en iyi biçimde göstermek olacağından, Necip bugün yoktur. O gereklilik önceden görülmüş ve yerine getirilmiştir. Yani sözün özü Türkiye ile ilgilenenler geleceğe yönelik iyi tahminlerde ve müdahalelerde bulunuyorlar.

O zaman bugün Türkiye'nin kurtuluşu için ulusun topyekun direnişini sağlayacak düşün yapısına karşı koymaya çalışanlar, hareketin genç önderlerinden birini ortadan kaldırma yolunu seçtiler.

Necip zihni çok hızlı çalışan, düşünceleri birbirini kovalayan, pek çok konuyu yan yana ele alarak açık bir biçimde ortaya koyan, hepsinden önemlisi enerjisi tükenmemiş, yaydığı sevgi ve yansıttığı samimiyetle gençlerle doğru iletişim kurmuş biridir. Bugünkü ulusalcıların bir önder çıkaramayışını da dikkate aldığınızda Necip'in varlığının ortadan kaldırılmasını rastlantı olarak değerlendiremezsiniz.

Hablemitoğlu'nu inceleyen insanlar, O'nun kimliğini Türkiye'deki yerleşik kalıpların hiçbiri ile bağdaştıramıyorlar. Aynı şekilde Hablemitoğlu suikastını sorgulamaya çalışanlar da doğrudan bir fail üzerinde yoğunlaş(a)mıyorlar. Bu Hablemitoğlu kimliğinin zenginliği ya da hedeflediği kitlenin tek olmaması ile ilgili bir durum galiba.

Ben buna zenginlik değil de bağımsız ve bedeli yaşam bile olsa Türkiye Cumhuriyeti'nden yana bir kimlik diyorum. Necip'i kaybedişimizin yıldönümü için yapılan toplantıların birçoğunda söylediğim bir şey var; bu saldırının temsil ettiği bir dönem var dünyada. Bu suikast, küreselleşmenin gerçek anlamıyla ne olduğunun ve hedefinin kavrandığı ya da kavranmaya başlandığı bir dönemde gerçekleşmiştir. Bunun üzerinde önemle durulmalıdır diye düşünüyorum. Çünkü Necip suikast-

tan hemen önce sivil toplum örgütlerinin küreselleşmenin aktörleri olduğunu söylüyordu. Bunların farkına varmalıyız. Ya da sivil toplum örgütleri gibi tanımlanmaya çalışılan ve bütün dünyada benzer amaçlara hizmet eden, adına sivil toplum cemaatleri de denilen yapıların, Türkiye'de karar mekanizmasını etkileyecek kadar ağırlık kazandığına dikkat çekiyordu. Ve bunun yanı sıra Türk dünyasındaki birleşmenin gerekliliğini anlatıyordu. Üstelik bunu bir yerlerden güdümlenerek yapmıyordu. Bu küreselleşmenin tepe noktası yaptığı 2000'lerin başında suçtur. Cezası da ortadadır zaten!!!

"Necip'in fikirsel yapısı, küreselleşmenin yok etmeye çalıştığı ulus devlet anlayışının yaşatılmasıdır"

Milli merkezlerden söz ediyorsunuz. Hayal değil bu.

Başta Milli Merkezler tabi. Ama bunun dışında başka önerileri de vardı Necip'in. Bu küreselleşme ile çelişen bir şey. O zaman küreselleşmenin önünde bir engel olarak görülüyorsunuz. Çünkü cesaretle diyorsunuz ki, emperyalizmin sadece adı değişti, aktörleri ve hedefleri aynı. Her ülkede yerel koşullardan ve yükselen değerlerden dem vurarak farklı yöntemlerle yol alıyor, yöntemleri budur, görev yapanlar şunlardır. Üstelik tüm bunları açıklarken dayandırdığınız somut dokumanlar da var. Bu pek iyi bir şey değil. Bütün dünyayı hedefleyen bu süreç önündeki engelleri yakıp yıkıp, öldürüp yok ediyor. Bu süreçle suikastın çok denk düştüğünü düşünüyorum. Necip düşünsel evrimini saklamış bir insan değil. "Ben şu noktadan bu noktaya geldim ve bundan sonra asla ödün vermeyeceğim." diyordu. Çünkü bizim Atatürk Devriminden geriye yöneldiğimiz noktadan itibaren bugünkü durumları yaşayacağımız ortadaydı. Dolayısıyla bugün yaşananlar tesadüf değil. Hani deniyor ya bugün, irtica iş başında. Günaydın diyor Necip onlara. Atatürk'ün ölümüyle birlikte başlatılmış bir geriye dönüş var bu ülkede. Bu noktada Necip'in kimliği ne ırkçı kafatasçı milliyetçilik olabilir, ne dünyaya hiçbir yararı olmamış komünizm ya da onun etrafında şekillenen başka düşünceler olabilir. Tamamen küreselleşmenin yok etmeye çalıştığı ulus devlet anlayışının yaşatılmasıdır Necip'in fikirsel yapısı. Tamamen bu doğrultuda çalışan bir insandır. Dolayısıyla O'nun kimliğinden söz edecek olursak ben O'nun için gerçek bir Kemalist diyebilirim ve bu yeterli açıklamak için. Başka bir sıfat bulmama gerek yok.

Düşünsel evrim dediğimiz "gelişerek değişmek" değil. Hablemitoğlu'nun yaşamını her ne kadar bir düşünsel evrimle açıklasak da 20'li yaşlarda savundukları ile 40'lı yaşlarda savunduklarını birbirine karşıt şeyler olarak algılayamayız sanırım. Sadece dünyada o gün var olan egemen güce karşı bir yaklaşım farklılığı var ki bunu kendi açıklıyor.

Necip egemen gücün bizi getirmek istediği konumun her dönem farkında. Efendim bir dönem şu gru-

bun içinde olmuş, onlar gibi düşünüyormuş. Bunların hiçbirinde gerçeklik payı yok. Böyle olmadığı için sözü edilen guruplardan uzaklaştırılmıştır Necip. Dolayısıyla böyle bir insanın mevcut siyasal yapılar içinde yer alması düşünülemez bile. Aksine Necip'in bu yapıların temsil ettiği sistemde kimlik bulması şaşırtıcıdır.

1950'lerde Bulgaristan'daki mezalimden kurtularak göçmüş bir ailenin üyesinin milliyetçi bir kimliğe sahip olmaması düşünülemez. Öyle değil mi?

Yazgısı sürgün olan bir toplumun parçasıdır Necip. Kırım Türküdür.

Ama gençlik yıllarında yazdıklarında bile bir Turancılık yok.

Kesinlikle. O'nun milliyetçiliğinde Türkiye sevdasından başka bir şey bulunamaz. O gerçek bir Türkçüdür. Bugün bazıları bu terimden rahatsız olabilirler. Onların Türkçülükten ne anladığı önemli değil. Necip, Gaspıralı doğrultusunda bir Türkçüdür. Çünkü Gaspıralı İsmail bey hiçbir zaman ırkçı olmamış, Turancı olmamış. Gaspıralı İsmail Bey'in Türkçülüğü "farkındalığa" dayanıyor, Türklük bilincine dayanıyor. Yoksa bir yayılma düşüncesi yok temelinde. Aynı zamanda Türk-İslam sentezi de değil. Bunun için ne hakaretler edilmiştir Necip'e. Necip kimliği ile savundukları yüzünden hem ölmeden önce hem de öldükten sonra sürekli hakarete uğramıştır. Bu ne kadar acı verici bir şey. Bugün liberal basın da Necip'e yer vermiyor, cumhuriyetçi-ulusalcı görüntülü basın da yer vermiyor. Verdiği zaman da kendi yaklaşımları doğrultusunda, yönlendirerek veriyorlar. O'nun hakkında yazılanların birçoğu doğru tahliller içermiyor. Uzaktan bakanlar her zamanki gibi yanılıyorlar ve çarpıtıyorlar.

Birilerinin "komando kamplarından solculuğa" diye burun büktüğü döneme güven mi, size 70' lerdeki kitaplarını ve yayınlanmamış çalışmalarını noktasına virgülüne dokunmadan yayınlama cesareti veriyor?

Söylediği yanlış bir şey yok ki... Üstelik hiçbir zaman hangi şarabı oturup hangi müzik eşliğinde hangi tabloya karşı içmiş? Uçakların birinci sınıflarında neler yiyerek, kimlerle birlikte uçmuş? Hiçbir zaman böyle şeyler yazmamış. Yazdığı dönemde medya patronlarının para kazanmasına olanak sağlamak için oluşturduğu kast sisteminin hiçbir zaman parçası olmamış. Necip gazetecilik eğitimi almış iyi bir araştırmacı, neden yayınlanmasın ki yazdıkları...

Eğer gerçekten 180 derecelik bir dönüşüm olsaydı, bu güveni bulamazdınız herhalde.

Kesinlikle. Yayınlamaktan kaçınırdım o dönemde yazdıklarını.

Geçen dört yıl içinde keşke yaşasaydı da şunu da görseydi dediğiniz bir şey var mı?

Hiçbir şey yok. İyi ki görmedi dediğim çok şey var aksine.

"Türkiye Cumhuriyeti'nde ulusal diye bilinen pek çok kurumun tutumlarını, dirayetsizliklerini ve yeteneksizliklerini iyi ki görmedi."

Nedir bunlar?

Türkiye Cumhuriyeti'nde, güvenmeyi istediği ama hiç güvenmediğini bildiğim, ülkeyi korumakla, ülkede yaşayanların çıkarlarını ve Cumhuriyeti savunmakla görevli kimi resmi kurumların ne kadar inisiyatifsiz ve ulusallıktan ne kadar uzak olduğunu iyi ki görmedi diyorum. Necip, medyanın ulusal olmadığını çok iyi biliyordu ama, Türkiye Cumhuriyeti'nde ulusal diye bilinen pek çok kurumun tutumlarını, dirayetsizliklerini ve yeteneksizliklerini iyi ki görmedi. Meclisin kendiyle ilişkili bir araya gelip de bir araştırma komisyonu kurmamış olmasını iyi ki görmedi. Atatürk'ün partisinden bazı milletvekillerinin bu yönde bir çabası var hepsine teşekkür ediyorum ama en azından bir grup toplantısını bu konuya özgülemek ya da araştırma komisyonu kurulabilmesi için gereken çoğunluğu oluşturabilmek mümkün olmuyor.

Keşke görseydi diye verebileceğimiz olumlu bir yanıt yok, iyi ki görmediği diyebileceğimizse çok şey var. Ama Hablemitoğlu'nun ölümünden önce özellikle son 2 yıldır yazdıklarını ve söylediklerini değerlendirdiğimizde bugüne dair pek çok soruya yanıt bulabiliyoruz. Peki, yaşasaydı ne değişirdi bu ülkede, nelerin bu denli pervasızca gerçekleşmesine izin vermemek için çalışırdı?

O gün işaret ettiği, deyim yerinde ise foyalarını bir bir ortaya döktüğü aktörlerin hepsi sahnede arz-ı endam halindeler.

Hablemitoğlu gibi bir vatanseverin bugünü soluması kolay olmazdı. Bu günleri görmemesi belki iyi ama, Türkiye'nin bu süreci Hablemitoğlu, Mumcu, Kışlalı, Üçok, Aksoy, Okkan, Dursun olamadan yaşaması kadersizlik. Peki bu günleri onlarla birlikte yaşayabilseydik…

Ah keşke dememiz için öldürüldüler, bunu hiçbir zaman bilemeyeceğimiz için öldürüldüler, yaşanan süreçleri hızlandırmak için öldürüldüler, yaşadıkları dönemde ölümlerinin belirli durumları kolaylaştırması vs. vs. için öldürüldüler. Ayrıca gerçekte biz bu günleri zaten onlarla yaşamıyor muyuz? Yaşıyoruz ki, hala her biri başka yanları ve katkıları ile gündemdeki yerlerini koruyorlar. Bu öldürülenler açısından çok yüceltici, ancak Türkiye için çok hazin...

Onların varlığı, Türkiye'yi içeriden ve dışarıdan kuşatanların rahatsızlığı anlamına mı geliyor?

O zaman dört yıl önce değil, dört yıl sonra gerçekleşecek bir cinayetle karşılaşırdık biz. Değişen bir şey olmazdı bizim başımıza geleceklere dair, Necip'in ölme biçimi açısından.

Türkiye açısından…

Bugünleri görmeyebilirdik.

Niçin, bugün onların söylediklerini söyleyebilecek başka aydın yok mu?

Bilmem, bu sorunun yanıtı kendini aydın sayan insanlarda…

Siz eşiniz gibi ülkenin aynı zamanda bir aydın ihanetiyle mi karşı karşıya olduğunu düşünüyorsunuz?

Türkiye'de bir korkak aydın ihaneti var. Ama tabii ki insanların hepsini de aynı kefeye koymak istemem.

Vitrindekilerden söz ediyoruz.

Evet, yalnızca düğünlerde kalkıp oynayarak para almadıkları eksik. Başlarından dolarlar, eurolar saçılıyor hepsinin. Alan da memnun, veren de.

Türkiye'deki var olan durum aynı zamanda bir sivil toplum cenderesi. Doğrudan sözlük anlamıyla baktığınızda karşı olmanız gereken kavramlar değil bunlar. NGO'lar, yani hükümet dışı kuruluşlar. Ama Hablemitoğlu bu durumu, GONGO, hükümetlere bağlı/güdümlü hükümet dışı kuruluşlar olarak tanımlıyordu. Bütün bunların dışında Türkiye'de bu kuşatmaya karşı olmaya çabalayan kendiliğinden doğan ve bir kuruma, bir partiye sahip olmayan bir kitle de var. Onların mücadelesi açısından Hablemitoğlu'nun ve varlığının anlamı ne olabilirdi?

Onların birlikte çıkan sesiydi Necip. Türkiye'deki ulusalcılar da yükselen bir önder kaybetti bir bakıma. Yoksa o filanca kurumun başına gelecekti meselesi değil bu, o kadar basit değil. Orası kamu çalışanlarının yeri, memur zihniyetiyle çalışacakların yeri oralar. Necip bu anlamda bir memur olamazdı ki...

Siz çok daha demokratik, sivil bir hareketin içinde, önünde olmaktan söz ediyorsunuz onu hedef haline getiren durumu.

Bu yüzden yok.

Hablemitoğlu'nun, bugünü yaşayabildiğine, görebildiğine eminiz. Peki bugüne baktığında iç rahatlığıyla güvenebileceği bir kitle var mı bu ülkede?

Herkes namussuz değil elbette.

Bir yandan onun dişiyle tırnağıyla oluşmasına çabaladığı bir vatansever genç güç var, ama bu gençliğin tümünün apolitik diye tanımlandığını görüyoruz. Hablemitoğlu'nu tanıyabilmiş, bir yönüyle onun tedrisinden geçmiş genç kitleden bir şeyler umabilir miyiz?

Hiç umulmadık bir şeyler olabilir gerçekten. Çünkü her şeye, tüm yaşananlara ve bastırılmışlığa rağmen Anadolu'yu işgalden kurtarmış bir güç var bu toprakların yakın tarihinde.

"Herşeye rağmen bu ülkede uyanık kalan bir kitle varsa, bunun ardında bugün aramızda olmayan Cumhuriyet aydınlarının çabaları vardır."

Hablemitoğlu ile onu sahiplenen gençlik arasındaki özdeşliğin sebebi bir siyasal kimlik paralelliği mi?

Evet, çünkü söylemleri çok benziyor. Diğer gençlik önderleriyle Necip'in söylemleri çok farklı. Bugün her şeye rağmen ayakta kalan bir kitle ve kitleyi temsil eden bir kimlik varsa, Necip bu kimliği yaratıp da katledilen zincirin son halkasıdır. Bu kitlenin uyanık kalmasında bugün aramızda olamayan her bir cumhuriyet aydınının ortak katkısı vardır. Bu kitlenin ve kitlenin içinde yer alan gençliğin kolay harcanamayacağını düşünüyorum. Bu kitleyle Türkiye çağı yakalayabilir.

Bu kitle nasıl hareket etmeli peki?

Örgütlenerek ve içlerinden aydınlar yetiştirerek. Görünmeyen binlerce Hablemitoğlu yaratarak. Ama bunun ortalıkta yapılmasının sonuçlarını yaşadık, yeniden yaşamaya da gücümüz yok inanın.

Hablemitoğlu'nun cumhuriyet tarihçisi kimliğini dikkate alarak düşündüğümüzde, herşeye rağmen güvenilebilecek bir toplumsal güç bulabilmemizin nedeni, M.Kemal'le halkın arasındaki aracıların artık kalkmaya başlaması olabilir mi?

Belki de. Tanrı'yla birey arasında iletişim kurduğunu savlayarak, her şeyi özelleştirdikleri gibi dini de özelleştirenlerle, meta haline getirenlerle, M.Kemal'le halkın arasında aracılık yapmaya çalışanları aynı kefede değerlendirmek gerek. Aynı işlevi görüyorlar bir bakıma. O aracının ortadan kalkması gerek, öyle bir aracıya ihtiyaç yok çünkü.

Bütün aracılar ortadan kalkınca, M.Kemal'i türlü oyunlara araç etmeye çalışanlar ortadan kalkınca, M.Kemal capcanlı bir hale geliyor. Kimsenin aracılığına ihtiyaç kalmaksızın, toplumun tümüyle ilişki kurabilir hale geliyor, öyle değil mi?

Bugün M.Kemal yaşıyor. Bu inkar edilemez. Ama M.Kemal yaşıyorsa, 1990 sonrasında o uğurda yaşamını yitirenlerin çabaları sayesinde yaşıyor. Onların aracılık çabası içinde olmadan anlattıklarıyla yaşıyor. Bu adamın heykelleri kalkmalı, yeryüzünde diktatör gibi, Atatürk'ün adı geçen tek anayasa bizimki diyenlerin yanılgılarını da ortaya koyuyor yaşananlar.

O zaman, 1990 sonrasında katledilen tüm aydınların aynı düşünsel cephedeki kimselerden seçilmelerinde yadırganacak bir şey yok. Hedeflerin Ankara'da olmasında da?

Elbette yok. İsimler, temsilcisi oldukları düşünsel yapının ve değerlerin ortaklığı rastlantı değil. İsimlerin özellikle seçildiğinin kanıtı bunlar. İnsanların, o aydınlarla buluşması istenmiyor çünkü. Onların aydınlığının halka yansımasından korkuluyor apaçık. Ankara'nın neredeyse başkentliğinin sorgulandığı bir dönemde, Ankara zihniyetini savunanların hedeflenmesi rastlantı olur mu hiç.

Türkiye'de Ankara-İstanbul çatışmasıyla görünen, kapitalizm ve ulusal devletler çatışmasının sonucu mu bütün bunlar?

Sadece o değil, aynı zamanda parayla, parayı elinde bulunduranlarla insani değerlerin çatışması.

O zaman kayıp yalnızca Türkiye Cumhuriyeti'nin değil, insanlığın kaybı.

Nasıl Türkiye Cumhuriyeti kurulduğunda mazlum milletlere önder olduysa, yıkıldığında da onun tersine bir örnek yaratılmak isteniyor. Türkiye'nin bu denli kuşatılmasının ve bu kuşatmaya direnen aydınlarının yaşama haklarının ellerinden alınmasının nedenlerinden biri de bu bence. Gelişmiş ülkelerde de yapılıyor bu aslında. Örneğin, İngiltere'de, Irak'ta kimyasal silah yoktur diyen bir hükümet danışmanı da evinin yakınında ölü bulunuyor. Önemli olan neye hizmet ettiği bu suikastların.

Ortadoğu ülkelerinde de suikastlar yaşanıyor, Irak'ta işgalden sonra 300 aydın katledildi, halkın toparlanışını sağlayabilecek, direnişi örgütleyebilecek aydınlar katledildi. Suriye'de, İran'da benzer durumlar yaşandı. Venezuella'da savcı Danilo Anderson'un katledilişi de benzer bir durum. Bu aynı zamanda ezilen ulusların kaderi galiba.

Onun için Türkiye Cumhuriyeti yıkılabilirse, o ülkelerin hepsine benzer bir mesaj verilmiş olacak. Aydınların hedeflenmesinde amaç direnme gücü taşıyan kitleleri sindirerek güçsüzleştirmektir. Öyle bir noktadayız ki aslında aklar ve karalar çok belli. Saplarla samanlar eskisi kadar birbirine karışık değil. Ulusalcı kesimdeki dağınıklık çözümlenebilse bunların hiçbirinden söz etmeyeceğiz inanın.

Bütün bunları söyleyenler bir sermayeye sahip değiller bu ülkede.

Bir İngiliz atasözü var."Para, konuşur." Gerçekten de öyle. Ülkede sermayeyi elinde tutanların tutumu, ihanet içindeki aydınlardan çok farklı değil. Bu manzara içinde USİAD'ın duruşu ve pratikleri hemen öne çıkıyor. Tıpkı diğer sermaye birlikteliğinin apaçık ortada olması gibi. Ulusal kalma mücadelesi veren sermayenin güçlü bir dayanışma ve birlik içinde olmaları gerekiyor. Ulusalcı çok fazla işadamı ve sanayici var. Dolayısıyla USİAD'ın önderliği de bu açıdan çok önemli. Ama USİAD üyeleri, ülkeyi yabancı sermayeye kayıtsızca kimi zaman alenen kimi zaman bypass ederek açanlar gibi olmadıkları için varlıklarını sürdürme mücadelesi veriyorlar. Onlar, tekelleşme ve yabancı sermaye karşısında var olmaya çabalıyorlar.

"Bugün içinde yaşadığımız dünyada en muhtaç olduğumuz şeye, birliğe davet ediyoruz sizleri...

Türk gibi hissetmeye, Türk gibi düşünmeye ve Türk gibi çalışmaya...

Birbirimizin hakkını aramaya, birbirimiz için ölmeye...

Tek bir kalp gibi atmaya...

Hayal değil bu.

Yalnız senin ya da benim için değil.

Adını taşıyanlar için, anan, baban, atan için."

Dr.Necip HABLEMİTOĞLU, 1977.

Ermeni Soykırımı İddialarına Uğur Mumcu'nun 1984 yılında verdiği yanıt

Gizli Belgelerle...

Uğur MUMCU
Cumhuriyet, 1 Nisan 1984

Şu olaylara bakın: ABD Dış İlişkiler Komisyonu, Türkiye' ye yapılacak askeri yardımı Kıbrıs konusunda verilecek bir ödüne bağlıyor. Bu yapılırken, ABD Kongresi' nde 24 Nisan tarihinin "Soykırım Günü" olarak ilanı için önergeler veriliyor. Fransa' da ise soykırım savlarının ders kitaplarına konması için hazırlıklar yapılıyor. Aynı günlerde, Ermeni terör örgütleri eylemlerini sürdürüyor. Bütün bunlardan sonra ABD yönetimi uluslararası terörden söz edebiliyor.

24 Nisan tarihi, soykırım günü olarak ilan edilecekmiş. Sanki ABD'nin Vietnam'daki, Fransa'da, Cezayir'deki insanlık suçlarını unutturdular. Sanki ABD yönetimi, Şili'de halkoyu ile seçilmiş Devlet Başkanı Allende' nin CIA darbesi ile devrilmesinin hiç anımsanmayacağını sanıyor. Sanki ABD'nin Grenada'ya, daha dün kadar yakın bir zamanda Fransa'nın Çad' a asker göndermelerinin hiç ama hiç akla gelmeyeceği düşünülüyor.

Ermeni olayını, bugün için uluslararası terörün bir parçası olarak görüyor ve bunun için bütün devletleri ortak bir savaşa çağırıyoruz.

Yok eğer Ermeni sorununun dünü, önceki günü karıştırılırsa, Amerikalı dostlarımız bundan hiç hoşnut kalmazlar.

İsterseniz, bu konuda birkaç tarihsel belgenin satır başlarını aralayalım:

İngiliz Kraliyet Matbaası tarafından basılan Birinci Dünya Savaşı ile ilgili gizli belgeler, Erol Ulubelen tarafından Türkçe'ye çevrilmiş, önce Doğan Avcıoğlu'nun yönetimindeki Yön dergisinde yayınlanmış, daha sonra kitap olarak basılmıştır. İkinci basımı Çağdaş Yayınları tarafından yapılan "İngiliz Belgeleriyle Türkiye" kitabında, Birinci Dünya Savaşı sırasında Ermeniler'in Amerikalılar' ca nasıl desteklenip kışkırtıldıklarını gösteren belgelere yer verilmiştir. Okuyalım:

Gizli Belge: Sayfa 735, belge 492. Amiral Webb' den Lord Curzon'a yazılan 19 Ağustos 1919 tarihli yazı:

■ Amerika, Trabzon ve Erzurum'u içine alan bir Ermenistan'ı himaye edecek. Geri kalan dört ili de Kürt devleti olarak İngilizlerin himayesine bırakıyor...

Gizli Belge: Sayfa No:60, Belge No: 46. 5 Nisan 1920 günü Mr. Lindsay' in Washington' dan Lord Curzon' a yazdığı yazı:

■ Amerikan Senatosu Ermenistan'ın mandası isini görüştü. Beş yılda 757 milyon dolar verecekler. İlk başlangıçta 50.000 kişilik bir ordu yollanacak, daha sonra 200.000 kişiye çıkacak. Amerika kuvvetlerinin başına General Zames G. Harbord getirilecek. Ayrıca bütün Türkiye' nin mandası için de görüşmeler yapılmaktadır...

Gizli Belge: Sayfa No:71, Belge No: 63. 16 Mayıs 1920 günü Sir A. Geddes' in Lord Curzon' a yazdığı yazı:

■ Amerikan hükümeti, Ermenistan'in Adana da dâhil korunmasını istiyor. Silah, cephane, demiryolu ve her türlü malzemeyi buraya sevk edecekler. Boşaltım, Karadeniz limanlarında Amerikan bahriyesi tarafından ve Amerikan donanmasının himayesinde yapılacak. Türklerin yapacağı en ufak bir hareket Amerikalılar tarafından bastırılacaktır...

Gizli Belge: Sayfa No: 300, Belge No: 38. 28 Şubat 1920 Londra Konferansı tutanaklarından bir parça:

■ Mustafa Kemal kendisini Erzurum Valisi ilan etmiş. Erzurum'da yeni kurulacak Ermeni devletinin katılacağı bir sırada bu çok anlamlı bir harekettir. Bu adam olmasaydı Ermeniler' in bir şansı olurdu...

Gizli Belge: Sayfa No: 81, Belge No: 10, tarih 16 Şubat 1920. Londra Konferansı tutanaklarından bir başka parça:

■ Ermenistan'a 6 ilden başka Trabzon ve Adana da verilmelidir. Amerika Ermenistan'a yardım edecektir ve mandası altına almayı da kabul ediyor. Fransa ise Adana'yı kendisi için istiyor.

Gizli Belge: Sayfa No: 99, Belge No: 12, Londra Konferansı tutanağından bir başka ilginç parça:

■ Lord Curzon, Erzincan' ın da Ermenistan'a verilmesini, Karadeniz'de bir Lazistan kurulup, Ermenilerin mandasına vermek istiyor...

Bu belgeler, bugün ABD Kongresi' nde 24 Nisan tarihini "Soykırım Günü" ilan etmek isteyenlerin amaçlarını olduğu kadar, ABD'nin Lozan Barış Antlaşması'na niçin imza koymadığını da anlatmaya yetmektedir. Atatürk, Ermeni sorununun "dünya kapitalistlerinin ekonomik çıkarlarına göre çözülmek istediğini" söylememiş miydi? (Söylev ve Demeçler, C:I, S: 233). Olay, dün olduğu gibi bugün de böyledir.

Biz bugün bunca saldırıdan sonra, bu gizli belgeleri, örneğin devletin televizyonunda tek tek halkımıza gösterebiliyor muyuz?

Gösteremiyorsak, Ermeni sorununun çokuluslu yanını ve uluslararası terör ile ilgisini, diplomatik forumlarda nasıl anlatabiliyoruz?

24 Nisan tarihini soykırım günü ilan edip, Ermeni terör örgütlerine destek olan Amerikan Kongre üyeleri, 1920'lerde topraklarımız üzerinde Ermeni devleti kurmak isteyen Amerikalılar'ın torunlarıdır. Bizler de bunlara karşı Kuvay-ı Milliyecilerin torunları olduğumuzu hatırlatmak zorundayız. "Milliyetçilik" budur. Neredesiniz efendiler, beyler, beyzadeler, hanımefendiler?.. Budur, budur, budur işte !..

www.citroen.com.tr

YENİ C5 1.6 HDi
YAŞAMAYI BİLENLERİN AKILLI SEÇİMİ

Baylas, araçların teknik özellik, donanım, görünüm ve fiyatlarını önceden haber vermeksizin değiştirme hakkını saklı tutar.

GRD YÖNLENDİRİDE

EURO NCAP www.euroncap.com ★★★★★

ULUGÖL OTOMOTİV

Ihlamurkuyu Mah. Alemdağ Cad. No: 241 Ümraniye İSTANBUL • 0216 612 82 82
Showroom Fatih Cad. Çiçek Sok. No: 1 Ataşehir Kadıköy İSTANBUL • 0216 575 40 40 ulugol@citroen.com.tr

Daha büyük hacimli motorlara kıyasla 1.6 motorun sağladığı vergi avantajı.
Üstün HDi dizel teknolojisinin sunduğu 100 km'de 4.5 lt* yakıt tüketimi.
110 hp motorla gelen şaşırtıcı çekiş gücü.

*CEE 1999-100 (EUDC) normuna göre şehirdışı değerleri için geçerlidir.

TÜRKİYE GENEL DİSTRİBÜTÖRÜ Baylas Bayraktar

CITROËN C5

Sarıkamış Faciasına yakılan türkü ve ağıtlar, Recep Ergül'ün projesiyle albüm oldu:

"Bir Beyaz Ölüm"

Söyleşi: Barış DOSTER

Osmanlı İmparatorluğu'nun Birinci Dünya Savaşı'na girdikten kısa süre sonra, 1914 yılı sonlarında yaşadığı ve 90 bin şehit verdiği Sarıkamış Allahuekber Dağları Faciası sonrasında Anadolu insanının yaktığı türkü ve ağıtlar, 92 yıl sonra bir albümde toplandı. Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü tarafından dinleyicilere sunulan albüm hakkında, eserlerin bir bölümünü seslendiren ve projenin fikir babası olan Sarıkamışlı sanatçı Recep Ergül ile konuştuk.

Enver Paşa komutasındaki Osmanlı Ordusu'nun yanlış, hazırlıksız, hesapsız ve plansız alınan bir kararla, gerekli donanımdan yoksun şekilde, yazlık giysilerle, eksi 40 derece soğukta cepheye sürüldüğünü vurgulayan Ergül, olaydan 92 yıl sonra türkülerle farklı bir bakış açısı sunmaya çalıştıklarını söyledi. Son birkaç yıldır bu konuda araştırmalar yaptığını vurgulayan Ergül, stüdyo çalışmalarının yaklaşık bir yıl sürdüğünü söyledi.

Günümüzden 92 yıl önce gerçekleşen bu acı olayın türkülerini bir albümde toplamak nereden aklınıza geldi? Sarıkamışlı olmanızın bunda etkisi var mı?

İnsanlığın binlerce yıllık yaşam serüveninde, çok büyük acıların, gelecek kuşaklara aktarılması konusunda sanatın etkili bir gücü var. Bu sanat dalı müzikse, özellikle de türküler ise bunu daha da önemsiyorum. Bence türküler salt birer müzik eseri değildir. Sanatçının görevi, yaşadığı ülkenin tarihsel gerçekliğini etkili bir ifadeyle, estetik bir sunumla yarınlara taşıyıp, ölümsüz kılmaktır. Çocukluğumdan bu yana, memleketimde yaşanan bu acı olay üzerine konuşulanlar, beynimde ve yüreğimde önemli yer tutmuştu. Sarıkamış Harekâtı'nda, ne benim, ne de Kars ve çevresinde yaşayan herhangi birinin yakını yoktur. Çünkü 3. Ordu bünyesine o yöreden asker alınmamıştır. Ama orada donan ve 90 bin sembol rakamıyla anılan tüm Anadolu çocukları benim akrabamdır, yakınımdır.

Sarıkamış son birkaç yıldır çok gündemde. Bunun özel bir sebebi var mı?

Neredeyse bir asır olacak. Ama hiç konuşulup tartışılmamış bir meseledir Sarıkamış. Harekât faciayla sonuçlanınca, dönemin Harbiye Nazırı ve 3. Ordu Komutanı olan Hafız Hakkı ile birlikte, bu olayın baş aktörü Enver Paşa basına haber yasağı koymuşlar. Olay çok uzun süre kamuoyundan saklanmış. Son birkaç yıldır bu meselenin konuşulmasının nedenini değişen dünya koşulları ve halkımızın acı da olsa tarihine sahip çıkması. Halka koşut olarak, resmi kurumlar da bu konuda eskisi gibi tavır almıyorlar. Bizim çalışmamızın ise Sarıkamış'ın gündemde olmasıyla ilgisi yok. Son zamanlarda, Harekat'ın içeriğini bilmeyen, tarihsel bilinçten yoksun, olaya çıkar ve rant beklentisiyle yaklaşan bazı çevreler, Sarıkamış için yapılmış bazı sanatsal organizasyonlar yapıyorlar. İyi niyetli olanları dışarıda tutarsak, bu arabesk yaklaşım, yalnızca Sarıkamış için değil, kimi zaman Çanakkale, kimi zaman da deprem için ortaya konuyor. Kimi zaman da geri kalmışlıktan besleniyor. Ama bu gibi konuların hata kaldırma-

Sarıkamışlı sanatçı Recep Ergül

Enver Paşa

dığını unutmamalıyız. Zira tarihi türküler yazıyor.

Çalışmayı kimler destekledi? Türküleri sizin dışınızda kimler söyledi? Bu sanatçıları kimler belirledi?

Proje üzerinde 3 yıl çalıştım. Neredeyse repertuarın yarısı, yarım yamalak haliyle çocukluğumdan beri belleğimdeydi. Şeref Taşlıova, İzzet Altınmeşe, Erkan Oğur, İsmail Hakkı Demircioğlu, Zara, Mircan, Muammer Ketencioğlu, Havva Karadaş, Doğan Özden, Bayar Şahin, Mustafa Tatlıtürk, Zafer Dalgıç, Sinan Çelik ve enstrümanlarıyla her biri kendi alanında çok başarılı işlere imza atıp, haklı bir üne kavuşmuş çok değerli sanatçı dostlarım, ağabeylerim teklifime olumlu yanıt verdiler, gönüllü olarak katıldılar. Hepsi de albümün konsepti içinde yer almaları gerektiği için, bu eserlerin onlarla anlamlı olacağını gördükleri için, bu anlamlı çalışmanın manevi tarafını önemsedikleri için yer aldılar. Aksi takdirde Recep Ergül'ün solo çalışması olurdu ki, bunu asla istemezdim. Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'nce yayınlanan albüme, Aras Kargo, Bozok Petrol, Kar-Sar Tur, Kartal Erzurumlular Vakfı, Celal Aras, Avukat Veysel Uçum, Nadir Timurçin, Avukat Metin Gezmişoğlu ve daha birçokları destek sundular.

Sarıkamış Harekâtı'na ilişkin neler söylüyor türküler?

Enver Paşa basına yasak koyarken, Bardızlı Şık Nihani, facianın gerçek boyutlarını sazına nakşedip, Anadolu'ya yayıyor; Maçkalı Hasan Tunç, Maçkalı gençlerin dramını anlatıyor. Donarak ölen askerlerin ayrılık hüznü, sıla özlemi ve tüm insani yanlarını içeriyor albüm.

Ülkemizde uzun yıllar türküler de, ideolojik kamplar arasında bölünmüş, bazı türküler, bazı kesimlerle anılmıştı. Bu yanlıştan, hastalıktan kurtulmaya başladık mı?

Hayata sağ ve sol gibi kavramlarla bakmam. Hiç bir insana, hiçbir kesime, hiçbir olaya karşı önyargım yoktur. Hiç kimsenin böyle bir lüksü de yoktur. Olmamalıdır da. İnsani ve objektif bir bakış açısı yaptığım ve yapacağım her çalışmada ve gündelik yaşamda vazgeçemeyeceğim unsurdur. Kahramanlık türkülerine genelde milliyetçi bir ideolojik tavır yüklenmiş, bas bariton seslerle anılmıştır. Ancak işin aslı öyle değil. Ustamız Ruhi Su da bas bariton sesiyle kahramanlık, seferberlik türküleri söylemişti. Hasan Mutlucan ise her darbenin ardından radyolarda türküleri çalınan bir sanatçı olduğu için, yıllarca hep darbe taraftarı, "devletin adamı" gibi algılanmıştır. Oysa Nazım Hikmet hayranı olan, çok demokrat bir insandır. Onu tanıyan herkes, darbelere ve darbecilere karşı olduğunu bilir. Biz bu albümde kahramanlık türküleri söylemiyoruz. Çünkü Sarıkamış'ta kahramanlık yok, bozgun var. Ama bozgunla sonuçlanmış olsa da bizim tarihimiz. Hoşumuza gitmedi diye değiştiremeyiz. Ben tarihimizdeki bu acının ardından yakılmış türküleri, her harfine sadık kalarak albümleştirdim. Siyasi, ekonomik hiçbir beklentim olmadı. Kimse tarafından yönlendirilmedim. Birileri adına hareket etmedim. Bu nedenle vicdanım rahat. Ayrıca bu çalışmayı, müziği bilen, halk edebiyatına hâkim olan, tarihsel bilince sahip herkes kabul etti, benimsedi. İlk kez bu olayın sanatsal bir bakış açısıyla ele alındığını gördü. Albümün yaratacağı tartışmaya da, alacağı tepkilere de açığım. Her tartışma sonuçta memleketim Sarıkamış'a yarayacaktır diye düşünüyorum.

Sarıkamış'a ve Kars'a ilişkin artan bir ilgi var. Bunu nasıl açıklıyorsunuz?

Ben sanatçıyım. Sanatçının yapacağı yatırım sanatsal olur. Bu sanatsal yatırım Sarıkamış tarihindeki ilk sanatsal yatırım. Memleketimi ve insanlarını çok seviyorum. Yaptığımız çalışmaların gerçek anlamda bilincinde olanlar, doğru ile yanlışı birbirinden ayırabilenler sahipleniyorlar bizi. Kars, tarihsel ve kültürel olarak geçmişi görkemli, şanlı, zengin bir kenttir. Birlikte yaşama kültürünün örnek adıdır. Anadolu'da imece olarak bilinen yardımlaşarak iş yapma anlayışı "Modgam" adıyla Kars'tan yayılmış, kabul görmüştür. Kadın erkek ilişkileri de dâhil her zaman çağdaş, uygar bir yaşam biçimini benimsemiştir. Sanatsal etkinlikler konusunda da her zaman en başlarda yer almıştır. Sarıkamış da bana göre çok şanslı bir yer. 90 bin Anadolu insanını toprağında misafir ediyor. Hem kış turizmiyle öne çıkıyor, hem de Çanakkale'den sonra en çok şehidi bağrına basan yöremiz. Sık telaffuz edilen ama altı doldurulmayan "Türkiye'nin Davos'u" olmaya aday bir yer. Çam ormanları ve kristal kar özelliğinin yanında, kültürel özellikleriyle de çekim merkezi olabilecek potansiyeli var. Yaklaşık 10 yıl öncesine kadar kış turizmi konusunda adı geçmiyordu. Memleketine sevdalı, aydın, Atatürkçü bir insan olan Avukat Fevzi Çamlı ve kardeşleri adeta Sarıkamış'ın kaderini değiştirdiler. Batıda kazandıklarını büyük riske atarak, gelip Sarıkamış'ta 5 yıldızlı otel ve tesisler kurdular. İşte o tarihten sonra gidenlerin kalabilecek bir yerleri oldu. Bu durum, Toprak Otel gibi yeni tesislerin oluşmasına da yol açtı, istihdam olanağı yarattı. Ama yine de Sarıkamış'ta alınması gereken daha çok yol var.

Isı Sektöründe 20 Yıllık Deneyim:

Petek İnşaat

Petek Ltd, nisan ayında 20. yılını dolduruyor. Bize şirketinizin bugünlere nasıl geldiğini anlatır mısınız?

Petek Limited Şirketi'ni kardeşim Zeki Günay Bey'le beraber 1987 yılında tescil ettirerek bu yola çıktık.

Biz kuruluşumuzdan bu yana çok doğru işler yaparak, çok iyi tesisler kurarak, başarılı işlere imza atmayı ve önce ülkenin faydasına sonra kendi faydamız için çalışarak iş yapmayı hedefledik.

Bayındırlık Bakanlığı teknik tariflerinde müteahhitliği inşaat müteahhitliği ve teknik müteahhitlik olarak ikiye ayırır. Biz tesis müteahhitlikle ilgili çalışıyoruz.

Tesis müteahhitliğinin genel durumunu değerlendirebilir misiniz?

Tesis müteahhitliği genelde inşaat müteahhitliği kapsamı içinde değerlendiriliyor. Tesis müteahhitliği yapan firmalar bir inşaatın içinde ya taşeron firma olarak çalışmak durumunda kalıyor veya daha önce yapılmış bir tesisin yenilenmesi konusunda ağırlıklı olarak çalışmalar yapıyor. Bu durumda tesis müteahhitliği, inşaat müteahhitliğinin baskısı altında kalıyor. Müteahhitle çalışıldığında ise bağımsız çalışma olanağı bulunamadığından çok çeşitli sıkıntılarla karşılaşılıyor. Kısacası, ısı sektörü çok büyük bir sektör olmasına rağmen inşaat sektörü baskısında boğuluyor ve böylece güdük kalıyor.

Türk sanayicisinin ısı sektöründe yüzde 90 yerli üretim yapacak kapasitesi var. Türkiye ısı sektöründe çok iyi bir yere gelmiştir ama son çıkan 'İhale Kanunu'yla beraber birçok ithal marka yurt içinde çok büyük ivme kazanmıştır. Ferroli, Buderus gibi yabancı markalar bu sektörde Türkiye pazarına göz dikmişlerdir. Pek çok yabancı marka ya direkt kendileri gelerek, ya da taşeron fir-

Petek İnşaat Ltd. Genel Md. ve USİAD Genel Saymanı Osman GÜNAY

Firmanın Referansları

İstanbul Üniversitesi
1. İstanbul Tıp Fakültesi kampüsü ısı merkezleri
2. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi ısı merkezleri
3. Avcılar kampüsü ısı merkezleri
4. Beyazıt merkez bina ve çevresindeki ısı merkezleri
5. İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi ısı merkezi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi
1. İtfaiye müdürlüğü
2. Büyükşehir binası önündeki havuzun su ses ışık gösteri merkezinin yapılması
3. Büyükşehire ait 40 ayrı ısı merkezinin doğalgaza dönüşümü
4. Küçükbakkalköy çöp aktarma istasyonunun tamamlanarak hizmete sokulması

Marmara Üniversitesi
Göztepe kampüsünün mekanik tesisat ve ısı merkezinin doğalgaza dönüşümü

Türk Telekom
Bahçelievler, Bakırköy, Topkapı, Beşiktaş telefon santral binalarının yenilenmesi ve doğalgaza dönüşümü.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi
1. Atatürk Hava Limanı enerji santralı doğalgaza dönüşümü.
2. Carter ve Cargo ısı merkezleri ile mekanik tesisatının yenilenerek doğalgaza dönüşümü.

Makina Kimya Endüstri Kurumu
1. Genel Müdürlük binasının ısı merkezinin yenilenmesi,doğalgaza dönüşümü ve bilgisayarla sistemin kontrolü ve çalışmasının sağlanması.
2. MKE Ankaragücü tesislerinin ısı merkezlerinin yenilenmesi, doğalgaza dönüşümü, güneş enerjisi kolektörlerinin montajı ve bilgisayarla sistemin kontrolü.

Darülacize
1. Isı merkezinin yenilenmesi ve doğalgaza dönüşümü.

İstanbul Gaziosmanpaşa Belediyesi
1. Isı merkezinin yenilenmesi ve doğalgaza dönüşümü.

Telefon: (212) 547 08 77 (pbx)
Fax: (212) 558 73 57
E-Mail Adresi: info@peteklimited.com
Adres: Demirciler Sitesi 9.cadde No:63
Zeytinburnu/İstanbul

malar kanalıyla bu sektördeki paylarını arttırmışlardır.

1994 yılında belediye başkanlığı yapan şu anki başbakan, o dönemde tüm İstanbul'a doğalgaz dağıtımını kademeli olarak, yani bölge bölge değil de tümünü kapsayacak bir biçimde açmıştı. Pazara açılan alan bu kadar büyük olunca Ferroli, Buderus, Wiesseman gibi büyük yabancı markalar Türk pazarına girdiler. Rekabetin bu denli adaletsiz oluşu yerli sektörü çok hırpalamıştır.

Petek Ltd. olarak 2003 yılında İhale Yasasına itiraz etmiştiniz. İtirazınızın gerekçesi neydi?

Aslında biz ihale yasasına değil, ihale yasasının uygulanmasına itiraz ettik. Yani kurumların ve idarelerin ihale yasasını uygulayış biçimlerine ve yöntemlerine itiraz ediyoruz. Bunun için de bu itirazlarımız devam ediyor. Yeni çıkan kamu ihale kanunu, bir önceki 2886 sayılı ihale kanunundan çok üstün yönleri var. Bu kanun tamamen, idarelerin projelendirerek plan yaparak, teknik şartnamelerini güzel ve anlaşılır bir şekilde yaparak, bunun ihale edilmesini ifade ediyor. Kamu İhale Kurumunun bu yasasına idareler bir şekilde uymuyorlar. Nasıl uymuyorlar? Teknik şartnamelerini, projelerini eksik hazırlıyorlar, teknik şartnamelerinde ithal markaların teknik özelliklerini öne çıkarıyorlar. Bu ithal markaların teknik özelliklerini öne çıkararak o cihazı seçtirmek için kendi tercihlerini öne çıkarıyorlar. Oysa Kamu İhale Kanunu tamamen şeffaf, kapasitelerin teknik özelliklerin ve tüm cihazların eşit rekabetini ve eşit ihale edilmesini sağlayacak bir düzenlemedir. Bu kanuna aykırı davranılıyor. Aykırı davrananlar da devlet adına hareket eden idarelerin temsilcileridir. Biz firma olarak bu uygulamaların tümüne itiraz ettik. 2003, 2004, 2005 ve 2006'da birçok ihale itirazlarımız sonucu, idareler kendi yanlışını gördü ve birçok ihale iptal edildi. Bazı ihaleleri iptal etmediler, biz de Kamu İhale Kurumu'na yazılı olarak başvurarak oradan iptal ettirdik; bir kısmını Kamu İdare Kurumu iptal etmedi, idare mahkemelerine gittik ve orada şu anda görüşülüyor.

Bugün bu yasa, çeşitli eklemelerle anlaşılamaz ve kullanılamaz bir noktaya getirildi. Bununla ilgili de itirazlarımız oluyor. Dolayısıyla biz bir yandan kendi işimizi yaparken diğer taraftan da bu yasayla ilgili itirazlarımızı sürdürüyoruz.

Isı sektöründe yerli ve yabancı markaları karşılaştırdığımızda yerli ürünlerimizin kalitesi için nasıl bir değerlendirme yapılabilir?

İthal ürünler ısı sektöründe havalandırma, klima sektöründe çok öne çıkarılıyor. Oysa bizim de ısıtma, soğutma ve havalandırma sektöründe çok iyi fabrikalarımız, çok nitelikli ürünlerimiz var.

Üretemediğimiz bazı şeyleri ithal etme durumunda olabiliriz. Ancak ithal edilmesine gerek olmayan pek çok ürün de anlamsız bir şekilde ithal ediliyor. Türkiye pazarının yabancılara bu kadar dengesiz bir biçimde açılmasının altında yatan en temel neden 24 Ocak kararlarıdır. 24 Ocak 1980'de alınan kararlar ve bu kararların etkisiyle gerçekleşen 2001 krizi, bilinçli ve yapay bir biçimde yerli üretimin tamamen yok edilmesi üzerine oluşturulmuştur.

2001 krizi sonrasında sektör düşük kapasitede çalışmasına rağmen ayakta kalmayı başarmıştır. Yeni teknolojiler ve yeni uygulamalar devam ettiği sürece sektör kendini devam ettirmeyi başarabilir.

Şirket Tarihçesi

1973 yılında şirket ortakları tesisat ve taahhüt konularında çalışmaya başlamış olup, 1979 yılında ilk şirketleri olan TESOR limited şirketini kurmuşlardır. 1987 yılında PETEK İNŞAAT taahhüt ve ticaret limited şirketini oluşturarak mekanik tesisat, havalandırma klima, doğalgaza dönüşüm ve muhtelif inşaat-onarım işleri taahhütlerine girilerek çalışılmıştır. Şirket 1992 yılında TÜRK DEMİRDÖKÜM FABRİKALARI A.Ş nin bayiliğini alarak başarılı bir performans göstermiştir.1995 yılında 195 kayıt numarası ile İGDAŞ' dan endüstriyel ve bina doğalgaz dönüşüm işlerinin projelendirme ve uygulanma işleri yapma yetkisi almışlardır. Bugüne kadar değişik yerlerde büyük endüstri tesislerinin doğalgaz dönüşüm işleri vb ısı merkezlerinin dönüşüm işlerini yaparak bu konuda uzmanlaşmış ve teknolojik gelişmeleri takip ederek yaptığı tesislerde başarı ile uygulamıştır. Enerji piyasası düzenleme kurulundan (EPDK) tesis kurma, planlama, proje yapım, etüt ve fizibilite konularında 10 yıllık yetki almış ve bugüne kadar bütün taahhütlerini başarı işe tamamlamıştır.

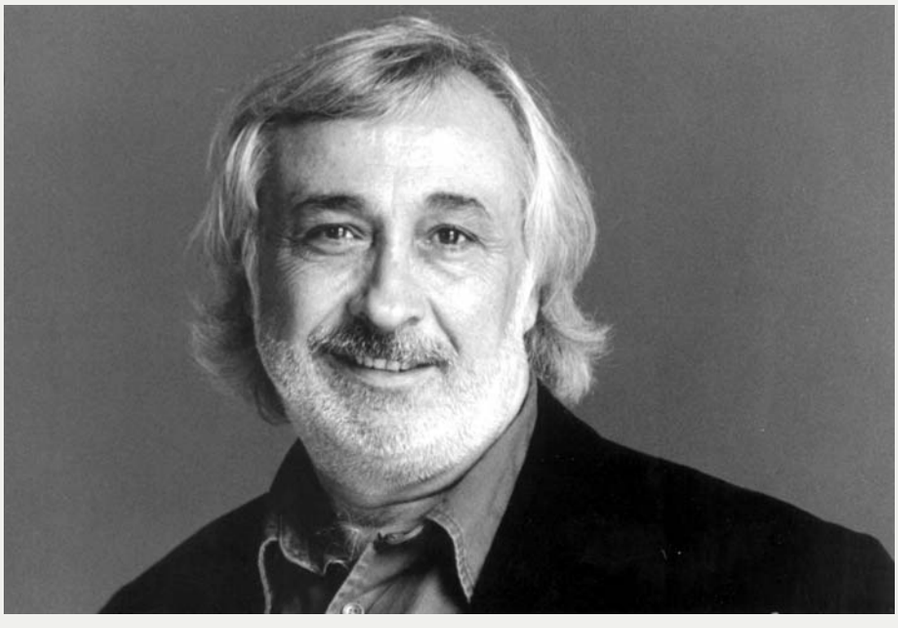
Bir Büyük Usta:
Müjdat GEZEN

Müjdat Gezen Sanat Merkezi yıllardır farklı çizgisi ile Türkiye'nin yüzakı gençler yetiştiriyor. Sanat yaşamı boyunca kazandığı herşeyi bu merkeze yatıran Müjdat Gezen, son olarak Kadıköy'de bir tiyatro açtı. Bu büyük ustayla sanat merkezini, sanat anlayışını ve ülkemizdeki kültür ortamını konuştuk.

Bildiren Haber Merkezi

Müjdat Gezen Sanat Merkezi'nin eğitim anlayışı hakkında bilgi verir misiniz?

Bu öğrenciler daha modern, daha çağcıl bir eğitim sisteminde bulundular. Çünkü ben Japonya'dan Fransa'ya; İsviçre'den Hollanda'ya; Rusya'dan Avustralya'ya kadar pek çok yeri gezerek araştırma yaptım. Bu işler buralarda nasıl yapılıyor diye baktım ve gördüm ki buralarda bu insanların bu kadar ilerlemelerinin temel nedeni daha çağcıl bir eğitim sistemlerinin olmasıydı. Sanırım onlar bu özgür –ama iç disiplini olan– çalışma sisteminde kendilerini daha iyi ifade edebildiler ve onun için de içlerinden çok yararlı çocuklar çıktı. Yalnız oyunculuk dalında değil müzik dalında da diğer dallarda da yetenekli, başarılı çocuklar yetişti.

İstanbul Radyosu'nda, Mersin Operası'nda ve benzeri yerlerde birçok öğrencimiz var.

Anadolu'da da arayışlarınız var öyle değil mi?

Geçen yıl Anadolu'yu 4 bölgeye ayırdık. Ankara'ya Orta Anadolu'dan; Adana'ya Akdeniz ve Güneydoğu'dan; İzmir'e Ege'den, Bursa'ya Marmara'dan geldiler… "Edirne'den Ardahan'a kadar" diye bir tabir vardır… bizimki de öyle oldu. Sınav yaptık, 4 kız 4 erkek olmak üzere 8 öğrenci aldık. Bunlara ev açıp yeme, içme, yatma, eğitim ve ulaşım sorunlarını karşıladık. Bu öğrencilerden ikisi çok başarılı oldu, altısı daha az başarılı oldu. O iki kişiyle yolumuza devam ediyoruz.

Geçtiğimiz günlerde Kadıköy'de yeni bir tiyatro açtınız. Bu hem bütçe demek, aynı zamanda hayallerin de gerçekleşmesi demek. Hayallerin gerçekleşmesi Türkiye'de çok pahalı , öyle değil mi?

Benim başka bir lüksüm yok; içki yok, sigara yok, eğlence yok, gece hayatı yok… O paraları böyle işlere aktarmakta ben bir sakınca görmüyorum. Bir de özel tiyatro sahibi olan arkadaşlarım salona kira vermeden oynuyorlar. Bu durum üç dört tane tiyatroya da çok yararlı oluyor.

Siz hep "Darbukatör Baryam" tiplemesiyle özdeşleştiniz.

Uğur Dündar'la televizyona ilk başladığımız 70'li yıllarda, aslında yüzlerce tip yaptım. Bayram'ın üzerime yapışmasını istemediğim için de sonradan o

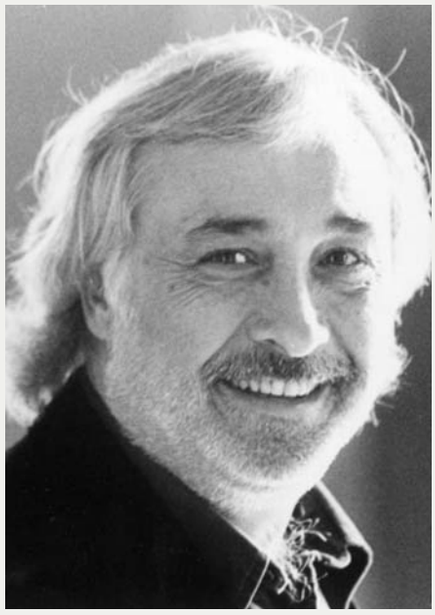
tipten kurtulup "Azmi" adında tekerlekli sandalyeli bir tip yaptım. Onların dışında, devlet operasında oynama sebebim çeşitli rollere çıkmak isteyişim nedeniyledir. Bir aktörün rolü sırtlayıp götürmesinden yanayım, bir rolün sırtına binip gitmesi bana hoş gelmiyor.

Tiyatro sanatçısıyla televizyon arasında aşk ve nefret ilişkisi var sanki. Sanatçılar parayı daha çok televizyondan kazanıyorlar gibi gözüküyor. Televizyon sizin için neyi ifade ediyor?

Ben televizyonu küçümsemiyorum. Televizyonun sanatçılara çok büyük yararı da oldu çok büyük zararı da oldu. Yararı dokundu; çünkü herkes para kazandı. Zararı dokundu; tiyatroyu öldürdü. Ama bu, tiyatronun tamamen öldüğü anlamına gelemez. Haftada 6 günden 2-3 güne indi tiyatro. Bunun kaynağında elbette en başta insanoğlunun konfora çabuk alışması var. Eskiden televizyon tek kanaldı. Bitince düğmesine basar kapatırdık. Şimdi uzaktan kumanda var. Öyle bir hale geldik ki; televizyonu kapatmak isteyince bazen uzaktan kumandayı bulamadığımda… acaba banyoda mı kaldı, mutfakta mı unuttum, salonda mı yatak odasında mı?.. Derken 20 dakika onu arayacağına kalk düğmeye bas, televizyonu kapat!

Tiyatronun 'sponsor'lar tarafından desteklenmesi, tiyatro sanatı ve toplumsal muhalefet açısından sizce bir olumsuzluk yaratıyor mu?

Çok faydalı bir şey. Çünkü sponsorlar, müdahale etmiyorlar. Parayı veriyorlar, sadece "şu bankanın yardımı" yazıyorlar altına. Bence bunun hiçbir zararı yok, çok yararı var.

Ancak geçenlerde bir operada "Altın!" değil de "Goldaş!" dediler…

Bence operanın içinde "Goldaş" denmesinin de çok büyük bir zararı yok. Amaç aracı meşru kılar. Eğer o "Goldaş" demeyecekse, Goldaş da ona "kusura bakma ben sana parayı vermiyorum" diyecekse, bu operayı da ille de göstermek istiyorsa ve tek günahı da "Goldaş" demekse, on kere Goldaş desin. Bunu demekle hiçbir şey olmaz, idealistlik bunlarla kaybolmaz.

Tiyatroda toplumsal muhalefetin azalmasını neye bağlıyorsunuz?

1980'den sonra toplumun depolitize edilmesinin, öğrencilerin politika dışında bırakılmasının, sendikaların, kurumların kapatılmasının, üniversitelerde bu konunun soyutlanmasının sonuçları buraya da yansıyor. Benim 80 sonrasında okuttuğum bütün öğrenciler tamamen apolitik.

1980 sonrası döneminde öğrencilerin genel profilini nasıl buluyorsunuz?

Biz burada bir yazılı sınav yaptık. Üç adet besteci ismi istedik. Bu isimler klasik batı müziğinden de olabilir, pop müzik de olabilir, sanat müziği de olabilir, halk müziği de olabilir. Yani hangisinden yazsa kabul ediyoruz. Biri Emel Sayın yazmış. Yani üç beste sınıfına da girmeyen birini yazmış… Veya yine bir başka sınavda tiyatro sahibi olarak Muhsin Ertuğrul'u yazmış Harbiye'de Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu var ya. Bunun gibi çok örnek var 80 kuşağının gençliğine dair ne yazık ki…

Şu anda Türkiye'nin içinde bulunduğu kültürel ortamı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bence bir ülkedeki çürüme veya yozlaşma tek bir şeyle olmaz. Türk tıbbı neredeyse, türk ekonomisi neredeyse, türk endüstrisi neredeyse, türk sporu neredeyse türk sanatı da oradadır. Bir alanda çok ileri, öteki alanlarda çok geri olan toplumlar istisnai toplumlardır. Eskiden "Çin'e bak, bir tek masa tenisinde ileri başka da bir şey yok" diyorlardı. Öyle miymiş? Deveye sormuşlar "-boynun neden eğri" diye. Deve de "-nerem doğru" demiş… yani yalnız sanat veya yalnız tıp geri değil, hepsi geri durumda…

Belki hiçbir zaman bu günkü gibi sürekli "uyuyan" bir kültür bakanımız olmamıştı.

Bunlar insanın üzüldüğü şeyler. Sembolik değil bence. Sembolikse de onların zihniyetini sembolize eden bir şey. İlk defa bu dönemde operanın gereksiz olduğu, ilk defa bu dönemde yaşlı balerinlerin gereksiz olduğu, ilk defa bu dönemde özel tiyatrolara yardımın gereksiz olduğu, ilk defa bu dönemde devletin tiyatrosunun olmamasının gerektiği, ilk defa bu dönemde belediye tiyatrosunun 50 kuruşa bilet sattığı bir zihniyet görüyoruz. Benim şehir tiyatrolarında oynayan arkadaşlarım bu kadar mı değersiz?

Marka ve Marka Tescili

Marka ve patent vekili üyemiz Sebahat ULUŞAN ile sınai mülkiyetin önemli bir parçası olan marka tescili konusunda söyleştik.

Marka ne demektir ?

Marka; bir işletmenin mal veya hizmetlerini bir başka işletmenin mal veya hizmetlerinden ayırt etmeyi sağlayan kişi adları, sözcükler, şekiller, harfler, sayılar veya benzer biçimde ifade edilebilen her türlü işaretleri içerir. Firmalar ürettiği mal veya verdiği hizmet ile ilgili olarak seçeceği marka oldukça önem taşımaktadır. Çünkü firma var olduğu sürece kendisi için seçtiği markayla anılacaktır. Marka için, bir firmanın kuruluşundan itibaren kullanmakta olduğu, müşterilerince diğer firmalardan ayırt edilmesini sağlayan ve yıllarca emek sarf edilerek tanıtılmış yada tanıtılacak ve bu nedenle de korunması gerekli olan bir mal varlığı da denilebilir. Marka aynı bir eşya gibi alınabilir, satılabilir, devredilebilir, lisans hakkı verilebilir, kiralanabilir, veraseten intikal edebilir. Marka teminat olarak gösterilebilir. Marka işletmeden bağımsız olarak haciz edilebilir. Marka, tescilli mal veya hizmetlerin bir kısmı için lisans sözleşmesine konu olabilir.

Marka tescili nasıl yapılır?

Marka tescilini kişi kendisi yapabildiği gibi Türk Patent Enstitüsü'nden yetkili Marka Vekilleri vasıtasıyla da yapılır. Benim önerim bir Marka Vekili aracılığı ile bu işlemin yapılmasıdır. Marka başvurusu için gerekli belgeler şunlardır:

a) Tescil edilecek markanın varsa logosu, Yazı karakteri, amblemi,

b) Tescil edilecek markanın kullanılacağı mal ve / veya hizmet listesi

c)Marka Vekili için vekaletname

d) Marka başvuru ücretinin ödendiğine dair belge (Banka dekontu)

Marka tescili ne kadar sürüyor?

Yukarıda saydığım belgeler ile Türk Patent Enstitüsü'ne başvuru yapılır. Üç aylık bir askı süresi de dahil olmak üzere normal koşullarda 1 yılı bulmaktadır. Ancak başvuru yapıldığı an markanın koruma süresi başlar. Bu andan sonra yapılan aynı veya benzer bir markanın tescil olma şansı yoktur.

Bir marka tescilinin maliyeti nedir ?

2006 yılı fiyatlarıyla bir markanın bir eşya sınıfı için başvuru ücreti 104 YTL'dir. Yaklaşık bir yıl sonra marka tescil olma aşamasına gelince Marka Tescil Belgesi ücreti olarak 417 YTL ödenmektedir. Doğal olarak inceleme ve askı sürelerinde markaya itiraz gelebilir. İtiraz geldiği takdirde yukarda söylediğim süre ve fiyat artacaktır.

Bir markanın tescil olduktan sonra korunma süresi nedir ?

Türk Patent Enstitüsüne başvuru yapıldığı an koruma başlar. Eğer tescil süreci başarıyla tamamlanırsa bu markamızın korunma süresi 'on' yıldır. Yukarda belirttiğim ücret 'on' yıllık korumanın karşılığıdır. Bu on yıl içinde marka sahibinden kesinlikle hiçbir şekilde başka bir ücret alınmamaktadır. On yılın sonunda markamızı. Yenileme ücreti ödeyerek bir on yıl daha uzatmak mümkündür. Her on yılda bir uzatma yaparak Markamızın ömrünü sonsuza kadar uzatmak mümkündür. Marka sahibinin bir nevi tapusudur. Bugün öyle markalar var ki kendi işletmesinden daha değerlidir.

Bir markayı aynen taklit etmenin bir cezası var mı ?

Olmaz mı ! ? Bir markayı taklit etmenin cezası çok büyüktür. Bir kere taklit ettiğiniz marka ile ilgili herşey indirilir. Bu markayı bir eşyanın üzerine basmışsanız bu mallar toplatılır ve imha edilir. Tazminat davası açılarak zarar bedeli ödetilir. En ağırı da hapis cezasıdır. Bu bakımdan lütfen herkes yıllardır kullandığı markasına sahip çıksın. Markası tescilli değilse hemen tescil ettirsin. Taklit eden varsa uyarsın. Sen markana sahip çıkmazsan başkası o markayı kendi adına tescil ettirip yukarda saydığım yaptırımları size uygulatabilir.

Bağımsız Kemalist Gazete 4 Yıldır Yayınını Sürdürüyor

Hakimiyet-i Milliye: Mustafa Kemal'in Kalemi

www.hakimiyetimilliye.org

Hakimiyet-i Milliye ilk olarak Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Kurucusu Mustafa Kemal ATATÜRK tarafından 10 Ocak 1920'de Ankara'da kuruldu. Mustafa Kemal Hakimiyet-i Milliye'nin çıkış amacını şu şekilde özetliyor:

"Bugünden itibaren neşrolunan ve sütunlarında bütün Anadolu ve onu alakadar eden muhitlerin durum ve olaylarını ihtiva edecek olan gazetemize bu ismi tesadüfi olarak vermedik. Gazetemizin ismi aynı zamanda takip edeceği tarihi mücadelenin de nevidir. Şu halde diyebiliriz ki, Hakimiyet-i Milliye'nin mesleği milletin hakimiyetini müdafaa olacaktır."

Milletin hakimiyetini müdafaa mesleğini bir yurttaş sorumluluğu olarak duyumsayan kemalist gençlerin girişimi ile internet üzerinde 2002 yılında yayınına başlayan Hakimiyet-i Milliye, bir yandan Kemalizmin tarihsel köklerine inerek, diğer yandan da Kemalizmin günümüz problemleri için ürettiği çözümleri ortaya koyarak aynı işlevi sürdürmek için çalışıyor.

İnternette günlük fikir gazetesi olarak yayınını sürdüren Hakimiyet-i Milliye, 2 aylık süreli yayın olarak basılıyor ve Hakimiyet-i Milliye gönüllüleri aracılığıyla tüm yurda dağıtılıyor. Özellikle yurtdışından gelen yoğun istek üzerine, 2007 yılında Hakimiyet-i Milliye E-Dergi yayını için hazırlık yapılıyor. Bu sayede okurlar bilgisayar ekranlarından Hakimiyet-i Milliye'nin sayfalarını çevirerek okuyabilecekleri yeni bir yayıncılık teknolojisi ile tanışacaklar.

Sadece fikir yazılarından oluşan Hakimiyet-i Milliye İnternet Gazetesi, günlük ortalama 18bin kişi tarafından ziyaret ediliyor. Rauf Denktaş, Anıl Çeçen, Ertuğrul Kazancı, Erol Manisalı, Şengül Hablemitoğlu, Sabahattin İsmail, Makbule Ötüken, Burhan Özbey gibi deneyimli yazarların yanısıra kemalist genç yazarların öne çıktığı gazetede, özellikle gençlerin yaşadıkları dünya, algıladıkları geçmiş ve tasarladıkları gelecek üzerine bilimsel nitelikli düşün yazıları üretmeleri temel bir yayın politikası olarak destekleniyor.

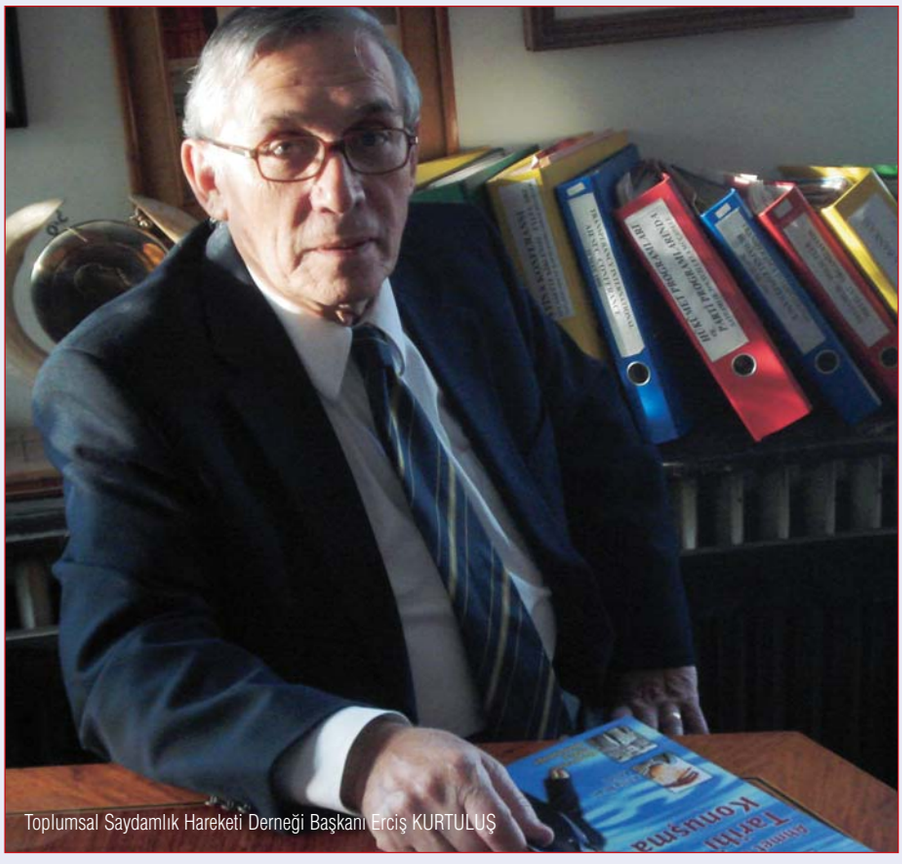
Bağımsız, demokratik katılımcı oluşum:

Toplumsal Saydamlık Hareketi Derneği

Toplumsal Saydamlık Hareketi Derneği Başkanı Erciş KURTULUŞ'la derneğin çizgisini ve görüşlerini konuştuk.

Derneğinizin kuruluş aşamasını anlatır mısınız?

TI, Türkiye'de kuruluşlarını temsil etmesi için TI (Transparency International - Bildiren) yetkilileri Türkiye'ye gelip TESEV'le görüşmüşler. TESEV kendilerine yakın bir arkadaşımıza bu görevi vermiş. Sanırım iyi bir vitrin arayışındaydılar ve bana geldiler. Ben de kendimle aynı çizgide olan bir arkadaş grubumla 1996'da TSHD için harekete geçtik. Ardından TI ile bağlantıya geçerek derneği kurduk. Kuruluşta başkanlık için bir rotasyon sistemi vardı. 3. yıl başkan seçildim. Benden sonra başkanlığa talip çıkmadı. Beni beğenmeyenler, yerime başkasını çıkaracak gücü bulamadılar, yaklaşık 7 yıldır başkanlık görevine devam ediyorum.

Toplumsal Saydamlık Hareketi Derneği Başkanı Erciş KURTULUŞ

TSHD' nin kuruluş süreciyle sizin döneminiz arasındaki farka bakarak derneğin yapısını değiştirdiğinizi söyleyebilir miyiz?

Türkiye'de moda olan dışa bağımlı kuruluşlar var. Bir takım dış kuruluşların finansmanlarıyla yarı aydınlık ilişkiler içine giren, sonunda da bağlı bulundukları finans kaynaklarının sözcülüğünü yapan kuruluşlar. Biz yapısal olarak böyle bir şeyi benimsemedik. Maddi anlamda yaşadığımız sıkıntılarımıza rağmen 10. yılımızı tamamladık. Böylelikle çizgimiz giderek netleşti.

Çizginizi tarif eder misiniz?

Biz laik, demokratik katılımcı, siyasi partilerden ve iç ve dış sermayeden tamamıyla bağımsız, yurtsever, Atatürkçü bir kuruluşuz. Artık derneğimiz öyle bir noktaya ulaşmıştır ki ne iç güç ne de dış güç bu yapıyı değiştiremez.

İş dünyasına baktığınızda yolsuzluklar konusunda neler söyleyeceksiniz?

Temizliği tartışılır bazı iş adamları, yolsuzlukla mücadele adı altında bazı dernekler kuruyorlar, ardından isimleri bazı skandallara karışıyor. Ben bu durumu "prestij aklama" olayı olarak tanımlıyorum. Aslında bu bir yutturmacadır. Tamamen göstermeliktir.

Oysa sanayide ve ticarette çok namuslu, yurtsever, ülkesinin çıkarlarını kendi çıkarlarının da ötesinde tutan insanlar vardır. Bu insanlarla çok fazla ilişki kuramadık. O neden-

le USİAD olarak benimle iletişime geçmeniz beni çok sevindirdi.

İktisatta temel bir kural vardır; "kötü para iyi parayı kovar" ilkesi. İş dünyasında da kötü iş adamı iyi iş adamını kovar, onları ezer. Çünkü iyi sanayici ve iş adamı vergisini verir, kötü iş adamı vergisini vermez. Burada bir haksız rekabet vardır. Kötü iş adamı sigortasız eleman çalıştırır oradan maliyetini düşürür, bir takım hileli yollardan piyasaya sahte mal sürer. Yabancılarla yurt çıkarların aykırı anlaşmalar yapar. Kişisel çıkarları uğruna ülkenin geleceğinin kararmasını önemsemez. Bu durumda "iyi"ler, yurt severler kaybetmeye mahkum hale gelirler.

Dürüst, temiz iş adamının çok olduğuna inanıyorum. Bu insanların temiz iş dünyasına ve dolayısıyla temiz topluma öncülük etmesi Türkiye'nin geleceği açısından çok önemli. Ancak bu konuda henüz yeterli bir çaba oluşmadı.

Bunların yanı sıra, şirket kurması gereken insanlar, şirket kurmak yerine bir "Sivil Toplum Örgütü" kuruyorlar ve özellikle BM'den projeler alıyorlar. Bu yaptırılan proje aslında bir danışmanlık işidir. Yani bir ticari faaliyettir. Bu durum STÖ'lerin yozlaşmasına yol açmıştır. Bunun yanı sıra, emperyalistlerin Türkiye'de, askerle gerçekleştirilmesi güçleşen operasyonları bir takım sivil ajanlar eliyle yapmaya çalışan STÖ yaratmaya başladılar. Bazı öğretim üyelerine STÖ kurdurdular. Örneğin biri son dönemde gündemde olan ve M. Kemal'e hakaret ederek aldığı paraların karşılığını yapmakta olan bir vakıftır. Son duruma baktığımızda; rüşvetin adı proje, ajanın adı sivil toplum oldu. Devletin devlet olduğu ülkeler bu tip gelişmelere izin vermezler. Bazı ülkeler STÖ' lerle mücadele etmeye başladılar.

AB ve ABD'nin Türkiye'ye yolsuzluklar üzerinden yaptığı siyasal bir baskı var. Bu baskıyı yapan ülkelerin kendi içlerindeki yolsuzlukları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Aslında yolsuzluk yabancı kuruluşlarda da var, uluslar arası kuruluşlarda da var. Yolsuzluk her yerde var. Az gelişmiş ülkelerdeki yolsuzluğun iteleyicisi, gelişmiş ülkelerin iş adamlarıdır. Bugün eski Sovyet ülkelerinde aşırı derecede yolsuzluk varsa bunu oraya giden batılı iş adamları körüklemiştir.

Fransa'da da ABD'de de İsviçre'de de çok büyük yolsuzluk olayları var. Dünyanın sayılı şirketlerinde yolsuzluklar ayyuka çıkmış durumda.

Yolsuzluk endekslerinde ilk 5'te tertemiz görünen İsviçre'nin en büyük firmalarından Roche'nin Türkiye'de yaptığı yolsuzluklar her gün manşetlerde.

Yine indekste ilk 10 içinde yer alan Hollanda, kendi bilgisi dahilinde düzenlenmiş bir sahte belgeyle Türkiye'ye zehirli atıklarını gönderiyor. Bunu Türkiye ortaya çıkarıyor. Bunlar basit yolsuzlukların da ötesinde insanlığa karşı işlenmiş bir suçtur.

Bu yolsuzluk endekslerinde siyaset ağırlık kazanıyor. Türkiye'deki yolsuzluk algılama endeksleri son 3 yılda hep iyiye gidiyor. Bu endekste yer alan algılamalar Türk halkının yolsuzluk algılaması değil, yabancı iş adamlarının, yabancı denetim şirketlerinin ve yabancı hukuk bürolarıyla ölçülen yolsuzluk algılamalarından oluşuyor.

Buradan şu sonuç çıkıyor. Türkiye'de Ofer ve benzeri iş adamları işlerini yürüttüğü sürece Türkiye çok temiz olmaya başladı deniyor, çünkü o tip iş adamları için elverişli bir ortam oluşuyor. Artık küçük bürokratlara rüşvet vermek yerine daha yüksek yerlerden sorunlarını çözebiliyorlar.

Çözümünüz nedir?

Hem siyasal rüşvet hem de sivil toplum örgütlerinin gizli rüşvetle ülke içine sızma mekanizması söz konusudur. Bu durum milli güvenlik açısından ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Siyasi partiler yolsuzlukları çözebilecek durumda değildirler. Tüm siyasal partilerin finansmanı kamu ihalelerindeki rüşvetten sağlanıyor. Bunun dışında örneğin "Neşter operasyonu" yapıldı, süreç o kadar uzatıldı ki artık ortada delil bulmanız olanaksız hale getirildi. Maliye Bakanı Kemal Unakıtan Maliye Bakanlığı bünyesinde MASAK (mali suçları araştırma komisyonu) kurdu. Komisyonda inceleme yapan personeli pasif göreve atadı. Bu ve benzeri pek çok örnek yolsuzlukla mücadelenin kişilerden ve siyasetten bağımsız, merkezi bir otorite tarafından ele alınması gereken bir konu olduğunu gösteriyor.

Bu nedenle yolsuzluğun çözümü yalnızca siyasi partilere bırakılamayacak denli hassas bir konudur. Bence yolsuzluk, Milli Güvenlik Kurulu tarafından ele alınmalıdır.

Cumhuriyetçi ve filozof bir mühendisin "Felsefe Notları"

Felsefe Notları - Prof. Dr. Eren Omay

Prof. Dr. Eren Omay, ülkemizin Cumhuriyetçi, Kemalist, ulusalcı kesimlerinin yakından bildiği bir isim. Omay hem dünya görüşü doğrultusundaki çalışmalarda, örgütlenmelerde, eylemlerde ön safta, en ön sırada olan bir Kuvayı Milliyeci, hem de 2003 yılında emekli olduğu İTÜ'de, kamuyu ve planlamayı önceleyen binlerce mühendis yetiştirmiş bir bilim insanı. Son olarak Epsilon Yayınları'nın bir markası olan Taksim-Taksim Yayınları'ndan çıkan "Felsefe Notları" adlı kitabıyla da Eren Hoca, bilim tarihine ve felsefeye olan yatkınlığını, bu alanlardaki yetkinliğini koyuyor ortaya.

Omay'ın felsefe ile tanışması, İTÜ İnşaat Fakültesi'nde genç bir asistan olduğu günlere uzanıyor. Kitabına, bilim tarihine duyduğu merakı anlatarak başlayan Eren Hoca, felsefe sözcüğünün etimolojisinden, felsefenin önemine, temel disiplinlerine ve yöntemlerine, bilim adamı ve filozof Thales'ten evrim kuramının öncüsü Anaksimandros'a dek pek çok konu ve bilim insanı hakkında engin ve zengin bilgiler veriyor.

Omay'ın kitabında diyalektik materyalizmin habercisi Miletoslu Anaksimenes de, matematiğin ve idealist felsefenin öncüsü Pythagoras da, diyalektiğin kurucusu Ephesoslu Herakleitos da, peygamber, jeolog ve hidrolog Ksenophanes de, metafiziğin çıkış noktası Eleali Parmenides de, şair, filozof, bilgin, hekim ve mühendis Empedokles de, ilk atomcular Leukippos ve Demokritos, bilim için bilim yapan bilginlerin ilk büyük örneği olan Anaxagoras da yaşam öyküleri, çalışmaları, kuramları ve bilime kattıklarıyla yerlerini almışlar.

Felsefe öğrenmeyi "paha biçilmez bir servet" olarak tanımlayan ve felsefenin sunduğu olanakların mutluluğa ulaşmanın anahtarları olduğunu vurgulayan Omay, çalışmasında ilk sosyal bilimcilere, ilk profesörler Sofistlere, ilk nihilist Gorgias'a, ilk sosyal demokrat Hippodamos'a, ilk sosyalist Phaleas'a, Sokrates'e, Şeyh Bedreddin'e de geniş yer ayırıyor. Özetle, Eren Omay'ın "Felsefe Notları", felsefeyi sevenler için de, felsefeyle tanışmak isteyenler için de başucu kitabı niteliğinde.

BARIŞ DOSTER

USİAD Kurucusu Ümit Ülgen'in İlk Kitabı, "Ulusal Bakış"

Ulusal Bakış- Ümit Ülgen

Yalnızca işini iyi yapan bir mühendis olmanın ötesinde, sorumlu bir yurttaştır Ümit Ülgen…

Çocukluğundan bugüne dek içinde yaşadığı toplumsal, siyasal ortamlara ve onu etkileyen tarihsel olaylara gösterdiği duyarlılıkla elde ettiği birikimin derlemesi olan ilk kitabı "Ulusal Bakış"ı bizlere sunan Ümit Ülgen, derneğimizin kurucularındandır. Ülgen'in çeşitli gazete ve dergi yazılarının ağırlıklı olduğu kitap, 63 makaleden oluşuyor.

Dostlarının bildiği gibi, yine 'göz önünde' değil 'gözde' bir aydın olarak, kaleme aldığı düşüncelerini topladığı "Ulusal Bakış" adlı kitabıyla tüm ulusalcı bireylere örnek olacak nitelikte bir eser sunuyor bizlere.

"Ulusal Bakış" kitabında teoriyle pratiği, yerelle ulusalı özümleyen bir mühendis zekasının nasıl işlediğini göreceksiniz.

OKTAY GüNEY

Çavdar, küresel kapitalizm girdabındaki Türkiye'yi anlatıyor

Küresel kapitalizmin girdabında Türkiye – Tevfik Çavdar

Türkiye'nin önde gelen iktisatçı ve araştırmacılarından Tevfik Çavdar, ileri yaşına rağmen, karınca gibi çalışmaya ve üretmeye devam ediyor. Uzun yıllar DPT ve DİE'de çalışan, TODAİE ve ODTÜ'de ders veren Çavdar, bilim namusundan sapmadan ve ulusal bilinçle dolu eserler vermiştir hep. "Türkiye'de Liberalizm", iki ciltlik "Türkiye'nin Demokrasi Tarihi", "Türkiye Ekonomisinin Tarihi", "İttihat ve Terakki", "Talat Paşa" bunlar arasındadır.

Çavdar'ın son eseri de Attila İlhan tarafından başlatılan "Bir Millet Uyanıyor" serisi kapsamında Bilgi Yayınevi'nden çıkan "Küresel Kapitalizmin Girdabında Türkiye". Türkiye'nin ulusal kurtuluştan sonra ekonomik liberalizmin ilk saldırısıyla İzmir İktisat Kongresi'nde tanıştığını belirten Çavdar, Kuvayı Milliye bilincinin unutturulmaya çalışılmasını çok yaşamsal bir sorun olarak saptıyor. Emperyalizme karşı olmanın, tam bağımsızlığı savunmanın, Misak-ı Milli ruhunun, halkçılık programının bugün de gerekli ve geçerli olduğunu ifade eden Çavdar, kitabında Türkiye ekonomisini dönem dönem inceliyor. Demiryolu ve millileştirme politikalarından, 1929 dünya ekonomik buhranına, iktisadi politika arayışları ve Sovyet Devrimi'nin başarısından, bağımsız ekonomi politikasının ilk kazanımlarına dek iktisat tarihimizdeki tüm önemli başlıkları ele alan Çavdar, tarımı, devlet müdahalesini, varlık vergisini, savaş yıllarını ayrıntılarıyla ele alıyor.

DP'nin 1950'de iktidara gelmesiyle başlayan süreç, dışa bağımlılığın derinleşmesi, 27 Mayıs ve izleyen dönem, birinci, ikinci ve üçüncü beş yıllık kalkınma planları, yükselen işçi hareketleri, 24 Ocak kararları ve 12 Eylül 1980 darbesi, Susurluk olayı, ABD'nin oluşturduğu iktidarlar ve onların ekonomi politikaları, banker soygunları ve banka krizi de Çavdar'ın neşterini vurduğu konular.

Kitabının sonuç bölümünde kapitalizme ve türevlerine karşı, TBMM'nin Halkçılık Bildirgesi'ne gönderme yapan, o ruhu öne çıkaran Çavdar, Atatürk'ün çizdiği yola yeniden dönmeyi ve bu amaçla örgütlenmeyi öneriyor.

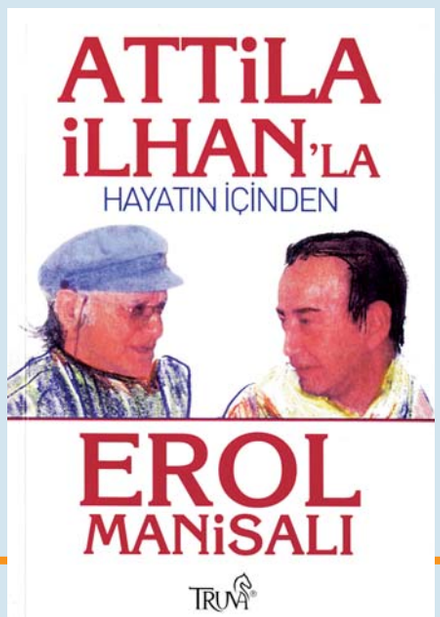
Barış Doster

Attila İlhan'la Hayatın İçinden

Erol Manisalı

"Attila İlhan'la Hayatın İçinden" Erol Manisalı'nın Attila İlhan hakkında yazdığı diğer üç kitaptan, yani "Attila İlhan'la 1000 Saat", "Attila İlhan'la Düşünceler" ve "Attila İlhan'la Siyaset Güncesi" adlı kitaplardan farklı olarak, üstadın yaşamını yitirişinin ardından yayınlanmış bir eser.

Erol Manisalı bu kitabında Attila İlhan'la birbirlerinin ağlama duvarları olarak hiç kimseyle konuşamadıklarını, paylaşamadıklarını aktarıyor bizlere.

Kitapta yazılan yazıların bir bölümü Attila İlhan hayattayken yazılmış, önemli bir bölümü ise Attila İlhan'ın ardından kaleme alınmış.

Erol Manisalı'nın Attila İlhan'la gerçekleştirdiği sohbetlerini, anılarını ve daha sonra yaptığı bazı değerlendirmeleri "Attila İlhan'la Hayatın İçinden"de bulabilirsiniz.

Kitapta ulusalcı cepheden pek çok isim ve kurumdan sözedilirken "Sinan Aygün ve Diğerleri..." bölümünde USİAD'ın da adının geçmesi bizleri mutlu ediyor.

Aydın'da Yabancı İsimlere Geçit Yok

Aydın Belediyesi Türkçemizin yaşatılması ve gelecek kuşaklara düzgün bir şekilde aktarılması için, işyeri tabelalarında Türkçe kullanımının zorunlu tutulması yönünde bir karar aldı. Aydın Belediye Meclisi'nin oy birliğiyle aldığı karar gereği kent genelinde ilan, reklam ve işyerlerine asılan tabelalarda yabancı isimler yer alamayacak.

Halk tarafından da büyük oranda destek gören bu karar, halen yürürlükte olan, Kamuya Açık Alanlarda İlan Reklam ve Tabela Yönetmeliğinin 6. Maddesine dayanıyor.

Belediyenin internet sitesinde yer alan konuyla ilgili anket, uygulamayı halkın da desteklediğini gösteriyor.

Açılan Şirket Sayısı İlk 11 Ayda Yüzde 11 Arttı

Bu yılın ilk 11 ayında açılan şirket sayısında, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10,91 artış olurken ve kapanan şirket sayısı yüzde 23,94 arttı. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin Ticaret Sicili verilerine göre, geçen yılın ilk 11 ayında 87 bin 216 olan açılan şirket sayısı, bu yıl aynı dönemde 96 bin 729'a yükseldi.

Aynı dönemde kapanan şirket sayısı ise 25 bin 188'den 31 bin 97'ye çıktı. Kasımda ise geçen yılın aynı ayına göre açılan şirket sayısında yüzde 22,75, kapanan şirketlerde yüzde 18,34 arttı. Böylece Kasım ayında açılan şirket sayısı 7 bin 727 olurken, kapanan şirket sayısı 2 bin 574 oldu. Geçen yılın aynı ayında açılan şirket sayısı 6 bin 295, kapanan şirket sayısı ise 2 bin 175 olmuştu.

ATO Başkanı AYGÜN: Son 5 Yılda İthal Tüketime 55 Milyar Dolar Ödendi

Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı Sinan Aygün, Türkiye'nin kurtuluşunun, Türk malı kullanmakta olduğunu belirterek, "Türkler Türk malı kullansın, Türk parası Türkiye de kalsın" dedi.

Aygün, Yerli Malı Haftası'nı, 33 yıl önce öğrencisi olarak kutlamalara katıldığı Demirlibahçe İlköğretim Okulu'nda düzenlenen törende, öğrencilerle bir araya geldi.

Aygün, burada yaptığı konuşmada, bazı çevrelerin yerli malı söylemlerinin çağdışı kaldığını savunduğunu kaydederek, bu çevrelerin Türkiye'nin gelişmesini istemediğini ifade etti. Türkiye'de büyük bir yabancılaşmanın ve kimlikten uzaklaşmanın yaşandığını belirten Aygün, 5 yılda ithal otomobile 16 milyar dolar, ithal tüketim mallarına ise 55 milyar dolar para ödendiğini bildirdi.

Alınan her ithal mal için ödenen paranın, malın ithal edildiği ülkenin insanına iş sağladığını kaydeden Aygün, bu nedenle toplumun bilinçli olması gerektiğini, aksi takdirde Türkiye'de iş bulmanın daha da zorlaşacağını kaydetti.

ŞİŞECAM'dan KRASNODAR'da Fabrika Kuruyor

Şişecam Cam Ambalaj Grup Başkanı Teoman Yenigün, Rusya Federasyonu'nun Krasnodar Eyaletinde kuracakları cam ambalaj fabrikasıyla 75 milyon euroluk bir yatırım yapacaklarını bildirdi.

Şişecam'ın Krasnodar'da kuracağı fabrikanın yatırım sözleşmesi, Yenigün ile Krasnodar Eyaleti Valisi Aleksandra Tkaçov tarafından Çırağan Sarayında imzalandı. İmza töreninde konuşan Yenigün, Şişecam Grubunun Rusya Federasyonu'nda beş üretim tesisinin bulunduğunu, Krasnodar'daki fabrika ile bu sayının altıya çıkacağını açıkladı.

2007 yılı içinde fabrikanın ilk bölümünü devreye sokmayı planladıklarını belirten Yenigün, "75 milyon euroluk bir yatırım yapacağız. Fabrika ile 500 kişiye doğrudan istihdam sağlanacak. Hedefimiz, 3 yıl içinde Rusya Federasyonu'ndaki yatırımlarımızı iki katına çıkarmak" diye konuştu.

Teoman Yenigün, Krasnodar bölgesinin şarap ve şampanya üretiminde gelişmesinin, büyüme potansiyelinin, kaynak sularının bolluğunun ve önemli tarım bölgesi olmasının bölgeye yoğunlaşmalarına neden olduğunu kaydetti.

Yenigün, Rusya'daki tecrübelerden yola çıkarak arazinin mülkiyetinin şirketin üzerine geçirilmesi, ham madde ihtiyacı, gaz ve elektrik bağlantılarının hızlı ve kaliteli şekilde yapılması gibi konularda Vali Tkaçov'nun desteğini istediklerini belirtti. Vali Tkaçov da bu konularda her türlü desteği vereceğini dile getirdi. Krasnodar'da şarapçılık ve meyve suyu sanayinin çok gelişmiş olması nedeniyle ambalajlamaya çok ciddi ihtiyaç olduğunu vurguladı.

TÜRKİYE- AB İlişkilerine "METRES" Benzetmesi

İngiliz Guardian gazetesi Türkiye-AB ilişkisi için ilginç bir yorum yaptı: AB, Türkiye'yi evlenmekten kaçındığı ancak kaybetmek de istemediği metresi gibi görüyor" diye yazdı.

İngiliz Guardian gazetesi Türkiye-AB müzakere sürecinin askıya alınması ile başlayan belirsizlik sürecini metres ilişkisine benzetti. Yazar Geoffrey Wheatcroft'un imzasıyla yayımlanan yorummakalede bir Fransız diplomatın "AB Türkiye'yi bir yandan evlenmek istemediği ancak öbür yandan da kaybetmekten çekindiği metresi gibi görüyor" sözlerine yer verdi. AB masasında Türkiye için tahmin edilen gelecekte bir yer olmadığı ifade edildi ve bunun en büyük nedeni olarak coğrafi konumu gösterildi. Wheatcroft, "İyimser mesajlar verilebilir. Ancak şunu çok net ve güvenle söyleyebiliriz ki Türkiye AB üyesi olmayacak. Bunun anlamı hiçbir zaman değil ama görünebilen gelecekte AB içinde Türkiye'ye yer yok" dedi.

'TÜRKİYE'ye Yer Yok'

Türkiye'nin belki de hiçbir zaman çalmayacak bir kilisenin çanı için beklediği benzetmesini yapan yazar en büyük hatanın ise ABD'den birliğe girmek için yardım istemek olduğunu belirtti. Erdoğan'ın bir sene önce AB ile yaşanan bir kriz sırasında hemen telefona sarılarak ABD Dışişleri Bakanı Condoleezza Rice'ı devreye girmesi için aradığı hatırlatılarak üyeliği batı ile doğu arasında bir köprü kurmak gibi farklı bir merceğe çekildiği yorumu yapıldı.

Kredi Riskini Ölçen Metre: Riskmetre

Türkiye finans sektöründe riskleri ölçecek ve yatırımcıların karar vermesini kolaylaştıracak yazılım platformu oluşturuldu. Finar D&B şirketinin geliştirdiği, Türkiye'nin ilk kredi derecelendirme yazılım platformu RiskMetre kullanıma sunuldu.

Türkiye'nin ilk kredi derecelendirme yazılım platformu RiskMetre, kredi riski ölçümlemesi için kullanılan teknolojik bir araç. Tıpkı uzaklığın metre, ısının termometre ile ölçülmesi gibi, artık kredi riski de RiskMetre ile objektif olarak ölçülebiliyor.

Avrupa Birliği'ne entegrasyon sürecinde Basel 2 uygulamalarının devreye girmesiyle bankalar kredi verdikleri kişi veya kuruluşların temerrüt risklerini bilmek zorundalar. İşte bu nedenle Finar D&B, teknoloji ortağı EastNeast firmasıyla birlikte RiskMetre'yi geliştirdi ve finansal kurumların kullanımına sundu.

Ölçülebilir Riskler İçin

RiskMetre, Türkiye'nin ilk kredi derecelendirme yazılım platformu. Bu yazılım sayesinde bankalar ve diğer kreditör kurumlar kredi verdikleri kişi veya kuruluşun kredi risk derecesini ölçebilecekler. Böylece taşınan risk derecesine göre almaları gereken teminatı belirleyebilecekler.

Bankacılıktaki Veri Setleri Dikkate Alındı

Tamamen Türk bankacılığındaki veri setlerine göre oluşturulan RiskMetre, hem bireysel ve küçük işletme segmentlerinde hem de ticari ve kurumsal segment firmalarında kullanılabiliyor. RiskMetre kullanan kurumun tüm veri tabanları ve müşteri arayüzleri ile entegre olabiliyor, ayrıca dışsal veri tabanlarından da otomatik sorgulamalar yapabiliyor.

Finar D&B Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Selim Seval, RiskMetre'nin banka ve diğer finansal kurumların yanısıra, vadeli mal satışlarından kaynaklanan kredi risklerini ölçmek isteyen sanayi ve ticari kuruluşlara da önemli boyutta zaman ve para kazandırdığını belirtiyor.

Türk Üretimi 'Diz Üstü'ler Satışta

Vestel, Manisa Vestel City'de bulunan Türkiye'nin ilk, Avrupa'nın tek dizüstü bilgisayar fabrikasında üretilen yedi farklı dizüstü bilgisayar modelini satışa sundu. Vestel dizüstü bilgisayarlar dünyanın en büyük mikro işlemci üreticisi Intel'in işbirliği ile üretiliyor. Satışa sunulan tüm Vestel dizüstü bilgisayar modelleri Intel'in taşınabilir bilgisayarlar için tasarladığı en gelişmiş ürünü olan çift çekirdekli Intel Core Duo işlemciye sahip.

Türkiye'nin AB Macerası Aralık 2006

AB Sürecinde Türkiye'nin önüne her emre başka bir engel çıkartılıyor. Aralık 2006'da AB ile ilgili haberlerden çıkan bir seçkiyi yorumsuz olarak yayınlıyoruz.

10 Aralık

Yunanistan ile Kıbrıs Rum kesimi, Türkiye'nin limanlar önerisine karşı ortak cephe oluşturuyor. Kıbrıs Rum yönetimi lideri Tasos Papadopulos, Kıbrıs sorunu çözülmüş olsa bile, Türkiye'nin AB'ye karşı yükümlülüklerinin yerine getirmesi gerektiğini söyledi.

Türkiye'nin yükümlülüklerinin, Kıbrıs sorunundan bağımsız olduğunu söyleyen Rum lider Papadopulos, Türkiye'nin son önerisini, "hedef şaşırtma çabası" olarak nitelendirdi.

Papadopulos, Ankara'nın önerisinin hiçbir üye ülkeden destek görmediğini de iddia etti.

Yunanistan Dışişleri Bakanı Dora Bakoyanni ise, Kıbrıs Rum Yönetimi'yle birlikte, Avrupa Birliği içinde Türkiye'ye karşı ortak bir tez oluşturulmasını sağlamayı hedeflediklerini söyledi.

14 Aralık

Avrupa Parlamentosu'nun AB'nin genişleme stratejisi ve yeni üyeleri hazmetme kapasitesi üzerine hazırladığı karar tasarıları bugün Strasbourg'da oy çoğunluğuyla kabul edildi. AP Dışişleri Komisyonu başkanı Alman parlamenter Elmar Brok tarafından hazırlanan genişleme stratejisi kararına oylama sırasında eklenen bir maddede, Türkiye'nin Ankara Anlaşması ek protokolüne uymamasının üyelik müzakerelerinin iyi bir şekilde yürütülmesini ciddi biçimde tehlikeye soktuğu dile getiriliyor.

Aynı maddede, AB Komisyonu'nun müzakerelerin bazı başlıklarını askıya alma kararı da Türkiye'nin tavrının kaçınılmaz bir sonucu olarak tanımlanıyor. Kararda, Türkiye'den en kısa sürede ek protokolü tam olarak yerine getirmesi isteniyor.

Rehn: AB açık bir mesaj verdi

Kararın Türkiye'ye ilişkin bir diğer maddesinde ise Finlandiya dönem başkanlığının, bir yandan ek protokolün uygulanması konusundaki çıkmazdan kurtulma, diğer yandan da Kıbrıslı Türklerin izolasyonuna son verme konularındaki çabalarının sonuçsuz kalması üzüntü verici olarak niteleniyor. AP, Almanya dönem başkanlığını bu iki konuda çabaları sürdürmeye davet ediyor.

Kararda, genişleme süreci AB için faydalı olarak nitelenmekle birlikte, bundan sonraki genişleme dalgaları öncesinde AB'nin kurumsal reformlar, mali kaynaklar ve karar alma mekanizmasına ilişkin sorunlarının giderilmesi gerektiği dile getiriliyor.

AP genel kurulunda AB'nin yeni üye devletleri hazmetme kapasitesi üzerine hazırlanan ve oy çoğunluğuyla kabul edilen bir diğer kararda ise "hazmetme kapasitesi" terminolojisinin "entegrasyon kapasitesi" olarak değiştirilmesi ve AB'nin bundan sonraki genişleme süreçlerine kendisini kurumsal, politik ve mali açıdan hazırlaması gerektiği görüşü belirtiliyor.

Türkiye'ye karşı ortak cephe

Yunanistan Dışişleri Bakanı Bakoyanni, "Rum yönetimiyle birlikte, AB içinde Türkiye'ye karşı ortak bir tez oluşturmayı hedefliyoruz" dedi.

16 Aralık

Avrupalı diplomatlar, bu 3 ülkenin itirazları nedeniyle bu yıl yeni bir başlıkta müzakerelerin başlamasının beklenmediğini kaydetti.

Dönem Başkanı Finlandiya, 2007'den önce yeni başlıklarda müzakerelerin başlaması girişiminde bulunmayı ve böylece müzakerelerin sürdüğü mesajını vermek istiyordu.

Finlandiya Dışişleri Bakanı Erkki Tuomioya da düzenlediği basın toplantısında, "Yeni bir başlığın açılması, aldığımız kararla uyum içerisinde olur" ifadesini kullanmıştı.

Olli Rehn'den de ekonomi ve para politikası başlığında müzakerelere başlanması için bir çağrı gelmişti.

Buna karşın Fransa ve Hollanda'nın yeni bir müzakere başlığı açılmasının, Avrupalı seçmenlerin kafasını karıştıracak nitelikte bir mesaj olabileceği yorumunu yaptığı belirtiliyor.

'Karar Türkiye'nin tavrının sonucu'

Avrupa Parlamentosu, AB Dışişleri bakanlarının müzakerelerle ilgili önceki gün aldığı kararın, 'Türkiye'nin tavrının kaçınılmaz sonucu' olduğunu savundu.

USİAD

Yıl: 7
Sayı: 26
Ocak-Şubat 2007

BİLDİREN

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ'NİN YAYIN ORGANIDIR

2006 Yılı Ekonomik Değerlendirmesi

Hablemitoğlu'suz Geçen Dört Yıl

Günümüzde Yeniden Yerli Malları Haftası

Karaoğlan'ın Ardından

